

N:o 4436
tomus I
folia continens 203

compactura munitus
m. Julio 1904

Natalia Kicka
Generałowa.

Materyały Historyczne
zebrała y uporządkowała Chronologicznie
N. K.

Część Pierwsza —
od Roku 1734 do 1735 —
ditto Roku 1767 —
— 1791 —
— 1792 —
— 1793 —

Wstęp

ost
pot
w w
ksm
test
Od
czyn
kuj
lwe
Jak
lum
nieg
a n
tum
poz
w t
taka
nieg
nat
bytan
i dla
prze

Wielu się nad tem zastanawiało, co było ostateczną przyczyną upadku Polski w drugiej połowie 18go wieku. Jedni przyczyny tej szukają w wadliwym ustroju państwowym, drudzy w zepsuciu i niedołęstwie narodu, inni w niedołęstwie i złej woli króla.

Odróżniać należy pozorne przyczyny od przyczyn rzeczywistych. Pozorne przyczyny wyszukują ościenne mocarstwa, aby usprawiedliwić swe nieprawe postępowanie: dla nich Polacy byli Jakobinami i ciemiężycielami wolności sumienia, chociaż Polacy w czasie czteroletniego sejmu postanowili dziedziczność tronu a na całym świecie nie było takiej wolności sumienia, jaką widzimy w Polsce. Że to były pozorne przyczyny, najlepszy na to dowód w tem, że ościenne mocarstwa wszelkimi sposobami niweczyły postanowienia czteroletniego sejmu, pracującego świadomie i gorliwie nad naprawą złego. Właśnie ta naprawa byłaby zniweczyła zamiary ościennych mocarstw i dlatego to okazały się one tak zaciętymi przeciwnikami uczciwej pracy narodu.

Zepsucie narodu nie było przyczyną jego upadku, bo nie cały naród był zepsuty, ale tylko jego cząstka, a to przy rozumnych ustawach sejmu czteroletniego łatwo by się dała naprawić. Chociaż nie cały naród bierze udział w sejmie, jednakże widzimy tam reprezentowaną zdrową i czerstwą część narodu, a ta zdrowa część krzyżowała zamachy na niepodległość narodu i stąd pochodzą owe niechęci do postanowień sejmu.
W ostatnich czasach podjęto myśl oczyszczenia Króla z zarzutów: żądanie to bardzo trudne a nawet może zatkiem nie dające się przeprowadzić. Jeżeli obok gotowego i dawno przygotowanego postanowienia potężnych dwu mocarstw wina na kogokolwiek po stronie narodu spada, to wina ta ciąży najbardziej na Królu, któremu można nie wziąć za złe, że nie umiał pokierować narodem w trudnem niesłychanie położeniu, ale któremu nigdy historyja tego nie wybaczy, że nie umiał umrzeć w obronie swego tronu, bo gdyby się na to postanowienie był zdobył, naród cały stanąłby przy nim jak jeden mąż i nie pokonałyby go nawet armije trzech mocarstw. Na nieszczęście

Kochanek Katarzyny był tylko babą, kiedy skołatany naród potrzebował statecznego męża?

Główną przyczyną upadku narodu był niewątpliwie szatański plan ościennych, ale plan ten można było wykonać tylko wobec takiego króla, jakim był Stanisław August.

Zebrane tutaj dowody okazują, że taką rolę odegrał w tej niezrównanej katastrofie Stanisław August: nim począł inny cały naród, który gorliwie pracował nad swem odrodzeniem, zwróćmy więcej uwagi na króla figuranta, co umiał tylko odgrywać rolę króla malowanego, ale nie pojmował ani swego własnego zadania, ani najlepszych chęci swego narodu?

1.

W[illegible]

[illegible] ex
[illegible]ibus Ultor!
Napis Nadgrobka Żółkiewskiego
w Żółkwi.

[illegible] na Tron Stanisława Augusta R: 1764 [illegible] Rossyi [illegible] przeciwiły się [illegible] Polskiej [illegible] przedtem [illegible] zwierzchniejszy [illegible] Augusta [illegible] Rossyi [illegible] datów do Koron [illegible] iż od Śmierci [illegible] III [illegible] prawo, [illegible] Wolnego [illegible].

[illegible] Starżona, [illegible] nosiła

[illegible]

[illegible]

[illegible]

" Sur les assurances que l'Ambassadeur de Sa Majesté
" l'Impératrice de [illegible] m'a donné
" des intentions invariables de Son Auguste Souveraine
" pour me maintenir sur le trône de Pologne à tout prix
" et qu'Elle est prête à [illegible] toutes les facilités nécessaires
" pour concilier les esprits [illegible] dans [illegible]
" mon Royaume [illegible] employer tous ses efforts pour faire cesser
" [illegible] tous les troubles [illegible] Je m'engage [illegible]
[illegible] consulter [illegible] Elle sur tous les points susmentionnés
" et d'agir de concert avec Sa Majesté l'Impératrice
" [illegible] en me prêtant pareillement pour la même fin, et [illegible]
" même manière sur la façon de récompenser nos [illegible] mutuels,

[illegible]

zwracając wspólnie [illegible] [illegible] [illegible] świadczają w tym kształta: [illegible]

„Aucune [illegible] [illegible] ni aucun [illegible]
„N'en devront informés [illegible] [illegible] ni par [illegible]
„en un mot cet écrit et [illegible] [illegible]
„[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

W tym [illegible] nastąpił [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], — a konsacyzacja [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] szwatalem jak sypali pieniądze [illegible] [illegible] [illegible] sowite wynagrodzenie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], a wszystko carowej zalewały i [illegible] [illegible].

Biskup Inflant Kossakowski [illegible] [illegible] złotych [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1500 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zagarnął dochody [illegible], [illegible] [illegible] biskupstwa krakowskiego [illegible] [illegible], sto [illegible] złotych, wyznali [illegible] [illegible] czynił [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Biskupa

na [illegible] 17 Maja [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] moralnej
[illegible] II [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Narodu, [illegible]

Nar[illegible]
=nego [illegible] co dziś
polityka zowią, umie [illegible] nie orze ziemię pługiem,
piersiami zasłoniać [illegible], ufał,
gniewał się, [illegible] i umierał, lecz żyć i
skupiać w bystrości obrony, tego nie był zdolny. Napady

[illegible]

[illegible] coraz [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] i gwałtownemu [illegible]

[illegible] i [illegible] intrygi [illegible]

[illegible] że te [illegible]

[illegible]

[illegible] żal jest [illegible]

[illegible]

[illegible] Massalski [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Żmudzi, Białej [illegible]

[illegible]

[illegible] Katarzyna II [illegible]

[illegible] Homagium [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] tapem [illegible] starego [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Stanisław Branicki [illegible]
[illegible] z Ant. Tarnowska. [illegible]
[illegible] równocześnie została władza Najwyższego Wodzu
[illegible] z buntownikami [illegible]
[illegible] został, nimu go powołano do inauguracji
[illegible] Branicki [illegible]
[illegible] Gonty,
[illegible]
[illegible]

[illegible] 1775 [illegible] Ruskich
i Austriackich [illegible] wyznanie [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
protestowania. Głos [illegible] przeciwił się [illegible]
[illegible] [illegible] Joachim [illegible] 1776 [illegible]
[illegible] Ewangelicy [illegible]
Antoni [illegible]

[illegible] z upadku materyalnego –

[illegible] 1782 Katarzyna [illegible] Stanisława Augusta żeby Tyzenhauza z urzędu oddalił, a też Król [illegible] nie [illegible] wszystkie [illegible] rozporządzenia [illegible] zakłady, fabryki, [illegible] w gruzy. Zostały po [illegible] wspomnienie i pamięć jeszcze smutniejsza [illegible] [illegible] ich [illegible]

Z rozkazu Katarzyny została ustanowiona Kommisya Radziwiłłowska, [illegible] ludzi [illegible] majątków niesprawiedliwie [illegible] Radziwiłłów i Szlachty Litewskiej.

W [illegible] Bankiera [illegible] w jeden dzień [illegible] do bankructwa – [illegible] Potockiego [illegible] bilansu interessów, wykazania że jest wypłacalny, [illegible] Kommisyi [illegible] Tyzenhauza [illegible] licznych zakładów.

[illegible] i [illegible] [illegible]stwa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] najpierw [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] r. 1788 [illegible]

[illegible] jeden może [illegible] Nadzieję [illegible]

[illegible] Katarzyna IIa zawiązała [illegible] [illegible] Targowicką, do której [illegible] Szczęsny Potocki, hetman [illegible], hetman Branicki [illegible] przystąpili.

[illegible] i [illegible] jest [illegible] [illegible]

Wracając z [illegible] Miasta [illegible] 1792 [illegible] z Rzewuskim zjechali tam celem Konfederacyi [illegible] i [illegible] zostali [illegible] w Targowica.

Ze zmowy [illegible] Katarzyny II [illegible] [illegible] wystąpił przeciwko [illegible] [illegible] Konstytucyi 3° Maja i udaremniła prace cztero-letnie najgorliwszych naszych ludzi Stanu ——

Każda Konfederacya z mocy prawa uważana w danej [illegible] [illegible] Targowica [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] 13° [illegible] Katarzyny przy Jeneralności Konfederacyi Targowickiej w czasie Sejmu grodzieńskiego.

[illegible] [illegible] [illegible] polskie [illegible] [illegible] [illegible] Konstytucyi 3° Maja, [illegible] którymi, nie—

[illegible]
„[illegible]"
[illegible] Targo[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] podszczenstwo [illegible] [illegible] generałow [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] graniec [illegible] —

[illegible]

[illegible] [illegible] Szwecya, [illegible] i Turcya, [illegible] Ambassadorów i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ich [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ustanowił

„Ufeima — Jutiny [illegible]" i [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] ciminištracya [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Zrabił [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Zrabił [illegible] [illegible] —

Jakub [illegible] w postępowaniu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] komedya [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w grodzie zaczął się [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] im [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moskiewskich [illegible] [illegible] Meysnerem, żeby się [illegible] do Petersburga i [illegible] już [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] = mantąż [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Hetman [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Moskiewskim, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wygnaniem, [illegible] [illegible] kraje — Hetman [illegible] [illegible] nad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] po tych [illegible] [illegible] [illegible] im, ani [illegible], ani [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] już [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ; [illegible] stanąwszy

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible], [illegible] [illegible], na-

środ wydatków się z [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] Boga.

[illegible],

[illegible] został [illegible]

i [illegible] obładowany [illegible]

[illegible] o żadnych sprawach poli-

tycznych już nie chce [illegible] gdzie sądził iż

w swojim [illegible] [illegible].

[illegible]

tem, [illegible] sam [illegible] samodzielnego

działania. [illegible] [illegible], Ruszał

ciągle jeszcze [illegible] jej [illegible] zamira-

[illegible]. Nie [illegible] zebrać [illegible]

[illegible] [illegible], a [illegible]

jedna [illegible] chytrości

obłudy, gwałtu i [illegible] zadanie [illegible].

[illegible] ego, [illegible] [illegible] [illegible] wpływ
[illegible] Narodów Europejskich, przez roztrząsanie
[illegible] [illegible]

Na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sam tutaj kopie
listów oryginalnych [illegible] [illegible] ambasadorowi [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] na Angielskie [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przez [illegible].

[illegible] [illegible] Rzeczypospolitej, w obyczaj weszło
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wszystkiego obawa Jakobinizmu i śmierć Ludwika XVI,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1860 r.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] najpierw
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] żebym [illegible] [illegible],
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dały
Zbrojny Narodowi dnia 16 [illegible] 1794 [illegible]
[illegible] otrzymanie [illegible], o [illegible] [illegible] Stanu
i [illegible] — [illegible] [illegible] kilka ogromnych
Woluminów zawierały [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Historyczne Dowody. Składały się z

1. Tomu pod literami od A. do Z. od 1780 r. do 1794 Roku
[illegible] korespondencye [illegible]
2. Tomu pod literami [illegible] od 1788 r. do 1794 r.

3. Tom [illegible] z literami [illegible] 1780 do 1794 [illegible]
4. Tom [illegible] z literami [illegible]
5. Tom [illegible] z literami M.
6. Tom zawierający korespondencyę [illegible] z literami [illegible]
7. Tom ditto [illegible] ditto [illegible] z literami [illegible]
8. [illegible] ditto [illegible] ditto [illegible] z literami [illegible] 1780 do 1794 [illegible]
9. Tom [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] Biskupa [illegible] [illegible]
[illegible]
10. Tomik [illegible] z [illegible] [illegible] [illegible] 1790
11. Tom [illegible] Biskupa [illegible] [illegible] [illegible]
12. Tom zawierający [illegible] [illegible] [illegible] 1787 do 1794 r.
13. Tom ditto ditto ditto od 1787 do 1793.
14. Tom ditto ditto ditto z lat 1792. 1793. 1794
15. [illegible] zawierający materyały [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ustanowienia [illegible] [illegible] 1792 [illegible]
16. Tomik [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] z lat 1792 1793 i 1794 [illegible]
17. Tom zawierający [illegible] [illegible] Noty, pisma Ministe[illegible] [illegible], [illegible] z lat 1792 i 1793 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] do [illegible] grodzieńskiego —
18. Volumen zawierający [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], darowane do Wojska i do Narodu, [illegible] [illegible] Insurekcyą dnia 10 [illegible] 1794. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

19. [illegible] dla istniejącej zawiązane, w Grodnie 1793 r. po zalimitowaniu sejmu Grodzieńskiego, [illegible] dnia 15 Kwietnia 1794 roku, w czasie powstania ludu Warszawskiego wielko Czwartkowe. — Wszystkie protokuły są opatrzone podpisami wszystkich członków, jeden tylko 50ty posiedzenia [illegible] członków podpisało, część ich się nie zebrała i Rada Nieustająca istnieć przestała. —

Oprócz wymienionych wyżej Voluminów miałam w ręku jeszcze [illegible] Igelstromowskie, zawierające rosyjskie [illegible] korrespondencye, rozkazy, druki, listy prywatne [illegible] ocalone, z płonącego mieszkania [illegible] na [illegible] ulicy, [illegible] Igelstroma [illegible], w czasie powstania Wielko Czwartkowego, lecz [illegible] ich nie rozumiałam i nikomu [illegible] nie miałam.

Że wszystkie [illegible] 1794 roku [illegible] Sekretarzowi Deputacji Inwegacyjnej.

Pan Michał [illegible] był Ojcem pierwszej Żony Kasztelana Leona Dembowskiego w rękach [illegible] aż do chwili w której [illegible] powierzon.

[illegible] Kasztelana Dembowskiego nabył ten [illegible] historyczny Pan Andrzej Zamoyski.

[illegible] Andrzej [illegible] Oldenburga [illegible]
następnie nie wiem. [illegible]
[illegible] dziś
mam przekonanie że [illegible] 1863 roku
[illegible] rabunku i niszczenia przez wojsko [illegible]
roku 1863 [illegible] Berga, [illegible]
[illegible])

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] zdolnej [illegible] zastanowienia
się i opisania kolei [illegible] przeszła nieszczęśliwa —
Ojczyzna nasza —

C[illegible] moment, j'ai été [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Numer karty:

[illegible]

[illegible]
[illegible] 34
[illegible]
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 34
[illegible] 14
[illegible] 24
[illegible]
[illegible] tego 25
[illegible]
[illegible] 25
[illegible] 2
[illegible]
[illegible] 22
[illegible]
[illegible]
[illegible] 33
[illegible]
[illegible] 18
[illegible] anstwo
[illegible] 28
[illegible]
[illegible] 29

[illegible]

pag.

[illegible] &c.

conicit [illegible]

[illegible] 34

[illegible] 38

[illegible] 39

[illegible] 41

[illegible] 42

[illegible] 42

[illegible] [illegible]

[illegible] 44

[illegible] 45

[illegible] 45

[illegible] 45

[illegible] 45

[illegible] 45

[illegible] 46

[illegible] 46

[illegible] 46

[illegible] 47

[illegible] 48

[illegible] 48

[illegible] 49

[illegible] 49

[illegible]

[illegible] 38
[illegible] 51
[illegible] 51
[illegible] 51
[illegible] 55
[illegible] 63
[illegible] 64
[illegible] 100 [illegible]
[illegible] 17

[illegible] 17[illegible]

[illegible]	
[illegible] Pana Krolewicza [illegible]	[illegible]
[illegible] z Ambassady o [illegible] 17[illegible].	[illegible]
[illegible] o [illegible] [illegible]	[illegible]
[illegible] Cesarza [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] [illegible]niego	[illegible]
[illegible] [illegible] kosztów [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] Starosce [illegible]	[illegible]
[illegible] Włoch [illegible]	
[illegible] Instant [illegible]	[illegible]
[illegible] wypłacanych z [illegible]	
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] Chlaszowskiego	
[illegible] Boscampa [illegible]	75
[illegible] z Ambassady przez J. [illegible]	75.
[illegible]	5
[illegible]	6
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]

1792 r. Dalszy ciąg o Targowicy i Targowiczanach. | Numer Karty

[illegible] kopia [illegible] Targowickiego [illegible] do Het. Targowickiego	145
[illegible]	146
[illegible]	[illegible]
[illegible] 4 [illegible]	149
[illegible] z pism X. Kontryma do [illegible] Targowickiego	153
[illegible] do Bułhakowa [illegible]	15[illegible]
[illegible] [illegible] Szczęsnego Potockiego do Wojskowej [illegible]	154
[illegible] Targowskiego	155
[illegible] Beranek bez adresu	156
Uniwersał Konf. Targowickiej zakazujące noszenie [illegible] "Virtuti Militari" [illegible]	156
Ordynans [illegible]	[illegible]
Odpowiedź J. W. Orłowskiego [illegible]	[illegible]
[illegible] Ordynans przysłał Orłowski [illegible]	160
[illegible] Orłowskiego [illegible]	16[illegible]
[illegible]	161
[illegible]	161
[illegible]	16[illegible]
[illegible]	16[illegible]
[illegible]	16[illegible]
[illegible]	16[illegible]
[illegible]	165
[illegible]	16[illegible]
[illegible]	166
[illegible]	16[illegible]

1792. r. Dalszy ciąg – Targowica i Targowiczanie.

[illegible] — 1[illegible]

List Szczęsnego Potockiego do Imperatorowej — 171.

Nota [illegible] do Konfederacji [illegible] 12/13 [illegible] — 17[illegible].

Treść listu [illegible] Igelströma do Konfederacji Targowickiej — 17[illegible]

Treść listu [illegible] Patryarchi Jerozolimskiego do [illegible]

[illegible]

poddania się Twierdzy Kamieniec [illegible] — 1[illegible]

[illegible] do [illegible] Kossakowskiego [illegible] — 17[illegible]

[illegible] — 181

[illegible] — 1[illegible]

[illegible] — 1[illegible]

List Biskupa Massalskiego do Wis. J. Kossakowskiego — 19[illegible].

Treść listu Szczęsnego Potockiego do [illegible]

[illegible] Kossakowskiego [illegible] — 195.

Treść listu [illegible] — 19[illegible]

Ditto ditto Szczęsnego Potockiego do Het. Kossakowskiego — 19[illegible]

[illegible]

[illegible] — 1[illegible]

[illegible] — 2[illegible]

[illegible] — 2[illegible]

[illegible] — 205

[illegible] — 20[illegible]

[illegible] — 209.

[illegible] — 213

[illegible] M. M. T[illegible] — 213

[illegible] do Wis. J. Kossakowskiego — 214

1792.

[illegible]

[illegible] 1792 [illegible]

[illegible] 183

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
361 — [illegible]
362 — [illegible]	[illegible]
363 — [illegible]	391
[illegible] inireze, [illegible]	[illegible]
[illegible] — [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
367 — [illegible]	[illegible]
367 — [illegible]	[illegible]
368 — [illegible]	[illegible]
368 — Nota [illegible]	[illegible]
369 — [illegible]	[illegible]
371 — [illegible]	[illegible]
[illegible] — Deklamacye [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	—
[illegible]	309
379 — Chrzanows[illegible]	[illegible]
381 — Chrzanowski [illegible]	[illegible]
383 — [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] — [illegible]	[illegible]

[illegible]

323	[illegible]	1.
324	Meszel wroiomnu [illegible]	[illegible]
325	Trese [illegible]	[illegible]
326	O [illegible] tajne	7
326	i [illegible]	[illegible]
326	[illegible]	10
	[illegible]	10
327	List B. Zaelstroma [illegible]	11
330	[illegible]	12
330	Dovatey [illegible] tego [illegible] [illegible] wruceny [illegible]	1[illegible]
331	List Ganderza Malach [illegible]	15
333	Trese listu [illegible]	1[illegible]
333	List Ganderza Malach	1[illegible]
334	List B. Zaelstroma do [illegible]	1[illegible]
	Raport X Zarowskiego [illegible]	1[illegible]
335	List Ganderza Mal[illegible]	20
335	[illegible] listu [illegible]	21
336	[illegible]	2[illegible]
336	[illegible]	[illegible]
337	[illegible] Markatkin [illegible] Terzo [illegible]	24
	[illegible]	25
338	[illegible]	[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] 18
[illegible] 12
[illegible] 17
[illegible] 31
[illegible] 30
[illegible] 10
[illegible] 8
[illegible] 14
[illegible]
[illegible] 11
[illegible] 15
[illegible] 16
[illegible] 35
[illegible] 30
[illegible]
[illegible] 39
[illegible] 19
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible] 13
[illegible] 17
[illegible]
[illegible]
[illegible] 12

1793 r. [illegible] i [illegible] | Numer karty

[illegible] [illegible] | 50
[illegible] | 50
[illegible] T. [illegible] | 50
[illegible] | 50
[illegible] | 50
Odpowiedź [illegible] i [illegible] na [illegible] Siversa | 51
[illegible] Generalnej Konfederacji do Imperatorowej | 51
Treść listu Krzyżtoporskiego do Siversa | 52
[illegible] | 53
[illegible] bez [illegible] | 54
[illegible] do Bis. | 54
[illegible]
[illegible] | 55
[illegible] | 55
[illegible] do Siversa | 57
[illegible] | 58
[illegible] | 59
[illegible]
[illegible] do Generalnej Konfederacji | 60
[illegible] Konfederacji | 61
[illegible] | 61
[illegible] | 61
Treść Noty Siversa do [illegible]
Banku Teppera | 62
Treść listu [illegible] do [illegible] | 63

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Margarete [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

— Lirt [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

— [illegible]
[illegible]

17 ...

Treść ... (Ch...) 1..
... 1..
... 1..
Treść ... przez ... 1..
... 1..
... zastępuje ... 1..
Wyciąg ... Sekretarz ... 1..
... przysyłając go
Treść ... 1..
Treść ... bez adresu ... 1..
poleca się względom ...
Treść ... 1..
... 1..
... 1..
... 1..
... 13.
Treść ... 1..
... się ...
Schultz ... 13.
Treść raportu ... 1..
Treść ... raportu ... 13.
... 1..
... 1..
... 1..

1793.

[illegible] gdzie[illegible] zwany [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Listów [illegible] 1793 [illegible] 157

[illegible] 16[illegible]

List Siewersa do Bis. Inflant. Kossak[illegible] 16[illegible]

Treść listu Siewersa do Ks. [illegible] 16[illegible]

List Siewersa do Hetmana [illegible] 165

[illegible] 166

Lista imion napisana ręką Siewersa [illegible] 16[illegible]

[illegible] Siewersa do [illegible] 16[illegible]

[illegible] 6-iu listów Siewersa do Bis. [illegible] 169

Uwagi Siewersa nad [illegible]

[illegible] Administracyi [illegible] 171

Treść listu Gen. Zerfelda do Siewersa 173

Treść brulionu [illegible] 1[illegible]

Treść listu Kossakowskiego do Het. [illegible] 1[illegible]3

[illegible] 174

[illegible] Biskupa Kossakowskiego do [illegible] 175

[illegible] 175

[illegible] 17[illegible]

[illegible] 176

[illegible] 176

[illegible] 17[illegible]

[illegible] 18.

[illegible] 1[illegible]

[illegible]	Numer
[illegible]	181
[illegible]	182
[illegible]	183
[illegible]	184
[illegible]	185
[illegible]	185
— w zorem [illegible]	186
— Ditto ditto [illegible]	186
[illegible]	18[illegible]
List francuzki Sieversa do Bis: Kossakowskiego	18[illegible]
— List Sieversa do Biskupa Kossakowskiego	188
Ditto — — — ditto	188
— Uwaga i treść listu Sieversa etc.	189
— Treść listu [illegible]	191
— Treść listu [illegible]	191
— Treść listu Sieversa do [illegible]	191
— List Sieversa do Biskupa Kossakowskiego tyczący [illegible] Konwenta etc.	192
— o Prawie Kardynalnym i [illegible]	193
— Uwaga o Szlachcie etc. [illegible]	19[illegible]
Treść Praw Seymowi przedstawionych przez Sievers. etc.	195
Observations sur le projet des Loix nouvelles etc.	197
— Sieversa listu Treść do Biskupa Kossakowskiego	201
Treść [illegible] etc.	201
— Treść [illegible]	202

Numer Kar. 1793 r. **Zjazd Grodzieński** Pag.

1793 r. **Sejm grodzieński?**

	Numer Karty
z Drukiem Listu [illegible] [illegible]	124
o Mięszyńskim i [illegible] jego [illegible]	126
Mięszyński [illegible] projekt [illegible]	127
[illegible]	12?
[illegible] Hetmani [illegible]	12?
O [illegible] [illegible] [illegible]	12?
[illegible]	
Projekt [illegible]	1?8
Zatwierdzenie [illegible] Ciesielski? [illegible]	129
[illegible]	1?0
Projekt [illegible]	1?1
[illegible]	
[illegible] Hetmanów? [illegible]	1??
[illegible]	1??
[illegible]	1??
[illegible] Tabelli? [illegible]	1??
[illegible]	
[illegible]	1?9
[illegible]	1?9
[illegible]	1?0
[illegible]	1?1
[illegible]	1??
[illegible]	144
[illegible]	14?

Numer karty | [illegible] | [illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]
281?	[illegible]	208
288	[illegible]	209
289	[illegible]	209
290?	[illegible]	210
291?	[illegible]	211
291	[illegible] Targowicka [illegible]	212
293	[illegible] Mączyńskiego [illegible]	21[illegible]
29[illegible]	[illegible] Mączyńskiego [illegible]	21[illegible]
292	dillo [illegible] Walerjana [illegible]	21[illegible]
294	[illegible]	
295	[illegible]	21[illegible]
296	[illegible]	[illegible]
298	[illegible]	
	[illegible]	218
299	[illegible]	218
301	[illegible]	
301	[illegible]	218
302	[illegible]	218
303	[illegible]	218
304	[illegible]	21[illegible]
305	[illegible] dostów [illegible]	22[illegible]
306	[illegible]	

179[illegible] [illegible]

	Treść listu [illegible] do [illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	Ditto [illegible] ditto	[illegible]
	Ditto [illegible]	228
	Treść listu [illegible]	[illegible]
	[illegible] o [illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible] Spistach [illegible]	
	Treść listu [illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	Treść listu [illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]
	[illegible] Ciemnowskiego	[illegible]
	Treść listu [illegible]	33[illegible]
	Ditto [illegible]	3[illegible]
	Ditto [illegible]	[illegible]
	Treść [illegible] o [illegible]	[illegible]8
	List [illegible] o M[illegible]	3[illegible]

1792 [illegible] Strony

[illegible]

1573 [illegible]

[illegible] 358

[illegible] Hetmana [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] militari[illegible]
[illegible] [illegible] 360
[illegible] [illegible]

1793–1794. [illegible]

	Numer Karty

1894. [illegible] | Do mej. p[illegible]

[illegible]	389
[illegible]	389
[illegible]	389
[illegible]	390
[illegible]	390
[illegible]	391
[illegible]	391
[illegible]	391
[illegible]	392
[illegible]	392
[illegible]	392
[illegible] Miacky [illegible]	392
[illegible]	392
[illegible]	395
[illegible]	396
[illegible]	397
[illegible]	[illegible]
Treti listu [illegible]	398
[illegible]	398
[illegible]	399
[illegible]	399
[illegible]	399
[illegible]	400
[illegible]	400
[illegible]	400

1794. Oskarżenie Targowicy [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] najw[illegible] na [illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	
[illegible]	4[illegible]
[illegible]	4[illegible]
[illegible]	4[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	451
[illegible]	44[illegible]
[illegible] wymawiania [illegible]	
[illegible]	4[illegible]
[illegible]	
[illegible]	435
[illegible]	
[illegible]	437
[illegible]	44[illegible]
[illegible]	445
[illegible] Najwyższej [illegible]	445
[illegible] Bilety [illegible]	
[illegible]	

1794 r. [illegible] Targowiczan [illegible]

[illegible] 461

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] 471

[illegible] 471

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] 47[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] 473

[illegible] 474

[illegible] 475

[illegible]

[illegible] 480

[illegible] 481

[illegible] — J. Wielhorski — A. [illegible] 482

Adam Mokrzyn [illegible] 483

Jan Zagurski — [illegible] 484

M. Kobyłecki — [illegible] 485

O Polityce Targowiczan 486.

1761. [illegible]

480
481
482
483
484
485
486

[illegible]

[illegible] II [illegible]

[illegible] 1764 —

[illegible] na [illegible]

[illegible] —

[illegible] zgromadzonym [illegible]

[illegible] na mocy [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] dnia 15 8bra 1768 Ko[illegible] w czasie obrad Seymowych [illegible] zgromadzone Stany [illegible] Armatami [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] cinquantamila [illegible]

[illegible]

[illegible] 1891.

[illegible] comme [illegible]

[illegible]

Liczę kwitów Józefa Ciszeckiego z lat 1734 i 1735 na pszenicę wypłacane [illegible] Lembargany [illegible] [illegible] Matyjewiczowege [illegible]

Z oryginału francuskiego. 1767.

[illegible] do Branickiego Hetmana

Monseigneur

Sa Majesté Impériale n'a pas été médiocrement flattée de voir un patriote du sang et du mérite de Votre Excellence s'expliquer aussi clairement qu'Elle le fait dans sa lettre dont Elle m'a honoré, sur l'utilité des démarches présentes de Sa Majesté Impériale pour redresser entièrement les abus introduits dans le gouvernement de votre patrie. Votre présence à la Diète commencée pour régler et consolider cet ouvrage et le concours de vos amis aux vues salutaires de l'Impératrice ne pourront qu'assurer à Votre Excellence tous les avantages attachés à la bienveillance d'une Souveraine juste et éclairée, amie de la paix et récompensant ceux qui m'aident à la procurer. Si la Confédération n'a pas pour but de changer les nouveautés introduites dans le gouvernement et qui ont occasionné les plaintes de la Nation, cette réforme est une suite de la modération que Sa Majesté a adoptée comme le principe le plus équitable et le plus utile, et qu'Elle ne cesse de recommander aux autres — l'ouvrage de la réforme de tous les abus reconnus par Sa Majesté et par tous les patriotes demande qu'on y procède avec ordre et que la Diète conti-

Statue - sur chacun d'eux. Tout ce qui se faisait auparavant se recommencerait un succressivement, comme en diminuant toujours quelque chose de la dépense à l'intérêt particulier. Il convient à l'âme d'un citoyen et entre le malheur considéré comme le sien propre et de ne pas souhaiter d'être soulagé avant eux. En considérant avec zèle égal tous les points exposés dans la déclaration de Majesté Impériale, la paix, le bonheur, et la tranquillité se trouveront assurés à un chacun — Il faut les considérer tous comme ayant un enchaînement nécessaire et mutuel entre eux, comme inséparables, surtout par la protection de l'Impératrice — Sa Majesté Impériale de son côté, n'en négligera aucun parce que son Amitié pour la République les lui représente tous avec le même intérêt — Il n'est pas moins vrai cependant que le rétablissement des Dissidents dépouillés injustement de tous les droits de leur naissance était une obligation plus immédiate pour Sa Majesté. Elle ne s'attend pas à l'injustice, au mépris de l'amitié précieuse, aux Nations, puisse élever sa voix dans une Assemblée composée de ses amis et les forcer à traiter comme ennemis de leur Patrie ceux qui n'y aspiraient qu'avec le désir de partager l'oppression et l'infortune de leurs égaux. Telle est cependant la distance que cherche à exciter un Evêque — mû par sa propre passion, affichant hautement le fanatisme et cherchant à l'inspirer à ses compatriotes — Il n'est personne un peu sensé qui n'aperçoive l'indécence et les vues pernicieuses

de l'Evêque de Cracovie dans sa lettre excitative
aux Palatinats avant l'assemblée des Diètines il met
les mêmes vices qui ont aussi, l'année dernière
porté l'Eglise seul juge de la Cause des Dissidents, et
en s'attachant aux paroles sacrées des déclarations de
l'Impératrice ma souveraine, où Elle s'exprime, que
loin de vouloir qu'il soit porté atteinte à la Religion
Catholique, Elle serait la première à la défendre, si
elle était attaquée, il ose inférer d'une assurance
aussi bien intentionnée de Sa Majesté Impériale
qu'Elle ne prétend qu'une tolérance fort limitée pour
les Dissidents, tandis que dans ses mêmes déclarations
Sa Majesté Impériale expose à la République la
nécessité où Elle est de maintenir les Dissidents, d'obtenir
leur rétablissement, et dans les charges civiles, et dans
le libre exercice de leur Religion — C'est donc lui
qui provoque la Nation à perpétuer l'injustice
contre laquelle Sa Majesté ne réclame avec
tant de précaution que parce qu'il lui est impossible
de ne pas toujours écouter par préférence à tout
autre motif son amitié pour la République —
C'est lui qui veut faire taire cette bienveillance pour y
substituer les efforts justes d'une puissance offensée
personnellement par le refus de satisfaire aux
griefs de ceux qu'Elle est obligée de protéger, et il
ose employer les armes de la Religion contre une

adversaire qui se montre si scrupuleuse sur les intérêts de cette même religion. Sa Majesté Impériale ne peut considérer autrement l'Évêque de Cracovie que comme un factieux qui compte pour rien d'exposer sa patrie aux dangers d'une guerre civile et étrangère pour satisfaire sa passion. Elle ne doit le traiter que comme l'ennemi de la Patrie et le sien propre. Il ne se trouvera assurément aucun Patriote qui ne désavoue cette conduite violente de l'Évêque et qui ne regarde pas comme un bienfait les moyens employés par Sa Majesté pour garantir sa Patrie du venin de ses sinistres insinuations. J'ai trop de confiance dans les lumières, l'expérience et la bonne volonté de Votre Excellence pour ne pas croire qu'Elle concourra de tout son crédit à empêcher que des sentiments aussi dangereux ne se répandent dans la Nation et ne l'exposent à des malheurs dont il ne serait plus en son pouvoir de la garantir etc etc

---

Uwaga. Roku 1767 d. 5 października został zwołany sejm konfederacki extraordynaryjny do Warszawy pod laską Xięcia Karola Radziwiłła i Stanisława Brzostowskiego jako Marszałków Konfederacyi Generalnej. W czasie obrad na 13 października z izby sejmowej z rozkazu Repnina zostali porwani y wywiezieni do Kaługi Biskup Krakowski Kajetan Sołtyk, Biskup Kijowski Józef Załuski, Wacław Rzewuski hetman polny koronny, i najstarszy syn jego Seweryn Starosta Dołhiński.

Kopia listu do wojewodzinie miemiecin Imperatorowej do Hetmana Branickiego pisanego. —

Z różnych dokumentach owoczesnych się nad sposobem widzenia Branickiego, powstaje na Biskupa Krakowskiego Imperatorowa, mówi — "Personne d'un peu sensé ne peut
"qu'apercevoir l'indécence et les vues pernicieu-
"ses de l'Evêque de Cracovie, dans sa lettre
"exhortative aux habitants, avant l'assemblée
"des Diètines, il suit les mêmes vues qui lui
"ont réussi l'année dernière pour s'ériger
"seul juge de la cause des dissidens, et en
"s'attachant aux paroles sacrées aux déclarations
"de l'Impératrice, où Elle s'exprime, que loin
"de vouloir qu'il soit porté atteinte à la religion
"catholique Elle serait la première à la défendre
"si Elle était attaquée; il en infère d'une
"assurance aussi bien intentionnée de Sa Majesté
"prévoyante, qu'Elle ne désire qu'une tollérance fort
"limitée pour les dissidens, tandis que dans ces mêmes
"déclarations Sa Majesté Impériale expose à la
"République la nécessité où Elle est de soutenir les

" les dissidents, d'établir leur rétablissement
" et dans les charges civiles, et dans le libre
" exercice de leur religion. C'est donc lui qui provoque
" la Nation a perpétuer l'injustice contre laquelle
" Sa Majesté ne réclame avec tant de précaution
" que parce qu'il lui est impossible de ne pas
" toujours écouter par préférence à tout autre
" motif son amitié pour la République. C'est
" lui qui veut faire taire cette amitié pour
" y substituer les efforts justes d'une puissance
" offensée personnellement par le refus de
" satisfaire aux griefs de ceux qu'elle veut
" protéger personnellement. Il ose employer
" les armes de la religion, contre une couronne
" qui se montre si scrupuleuse sur les
" intérêts de cette même religion. Sa Majesté
" ne peut donc considérer autrement
" l'Évêque de Cracovie, que comme un
" factieux qui compte pour rien d'exposer
" sa Patrie aux dangers d'une guerre civile
" et étrangère pour satisfaire sa passion -

On doit donc le traiter comme l'ennemi de la patrie et le sien propre.

1767 –

obecnego urzędu Posła Mościenskiego
podpisana własną ręką przez Pawła Starzyńskiego
z dnia 27 Octobra 1767 – R i jego pieczęcią
opatrzona —

Submissya Filipa Konarskiego 1767. 7° 7bra. we Lwowie

„Przepisana z Oryginału”

Niżej na podpisie wyrażony, życząc sobie być na zawsze pewnym wielowładnej Protekcyi Imperatorowey całej Rossyi obowiązuję się i przyrzekam zażywać we wszelkich okazyach tak mojego własnego jako y przyjaciół moich kredytu, ażeby Instancye Jey tak w mojej prowincyi jako y w całym Państwie na Sejmikach y Seymach skutku swego doszły. Obiecuję przytym zabiegać wszystkim sposobem y fakcyom iakiey kolwiek potencyi czyli strony jakowey, tymże potencyom przywiązaney dla tego zawsze, referować się będę do Posłów wielkich Nayjaśnieyszey Imperatorowey Jeymości y wiernie wypełniać przyrzekam, ich dyspozycye w tey okoliczności iako y we wszystkich innych iakichkolwiek bądź może okolicznościach, życząc sobie tylko protekcyi sprawiedliwej y stateczney, preferencyą w sobie zawierającey, tak jako mi przez Nayjaśnieyszey Imperatorowey Posła wielkiego obiecana, submituiąc się wszelkiey Jego indagacyi jeżeli bym niniejszey swojej zadość nie uczynił Submissyi, którą dla lepszey wiary, ręką moią własną podpisuię y pieczęcią moią stwierdzam.

7. 7bra 1767. we Lwowie Filip Konarski

Submissya Katarzyny z Potockich Kossakowskiey z oryginału przepisana.

Niżej na podpisie wyrażona oświadczam się tym Skryptem jako ney solennicy iż zostając na zawsze Protekcyi Nayjaśnieyszey Imperatorowy całey Rossyi, tejże woli i rozkazów słuchać będę, y do żadney Inney Protekcyi przeciwney tey Monarchini nie przywiązywać się, a tym bardziey szkodliwego lub sprzeciwiającego się wyraźney woli, czyli to Nayjaśnieyszey Imperatorowey, czyli Pełnomocnego Jey dosyć czynić i [illegible] nie mam pod utratą Neywspaniałszey i Najłaskawszey dla mnie tejże protekcyi i zaciągnieniem Indagacyi Jey, y ten Rewers podpisem własney ręki stwierdzam — Datt we Lwowie 22 Września w Roku 1767 —

Katarzyna z Potockich Kossakowska

[illegible]

1768.

[illegible] Józefa Dziembowskiego [illegible] i pieczęcią [illegible] Ambasadorowi Moskiewskiemu z zaręczeniem że [illegible] [illegible] powstania dnia 10 8bra 1768 —

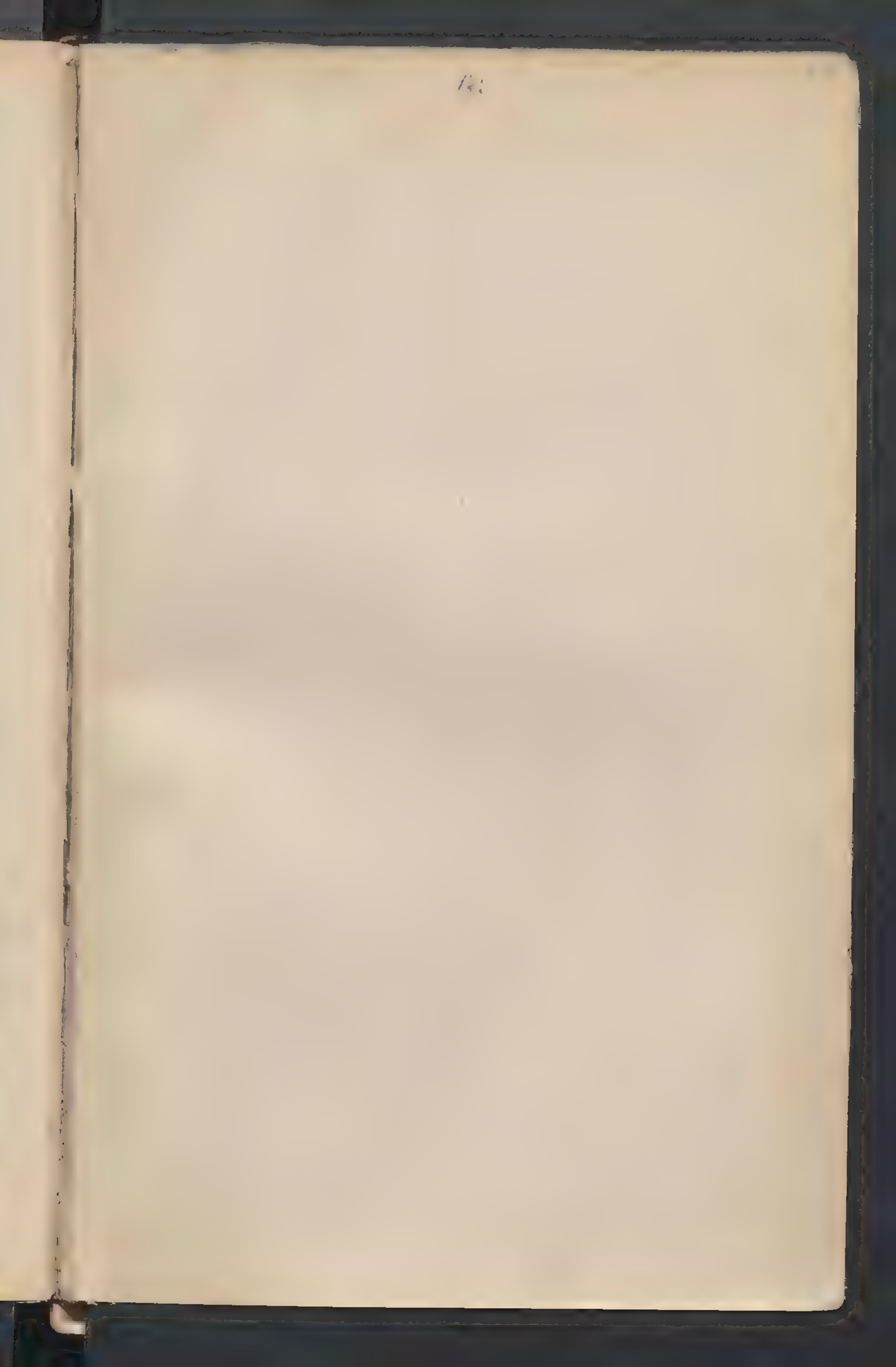
1768 R.

Konfederacya Barska zawiązana była dnia 29 februari 1768 Roku z [illegible] [illegible] pod przewodnictwem Krasińskiego Podkomorzego Różańskiego który był Marszałkiem Generalnym tejże Konfederacyi w Barze.

Ksiądz Bohusz główną pełen energii i ducha był Sekretarzem Konfederacyi Barskiej.

Po zawiązaniu Konfederacyi Barskiej Pułkownik Moskiewski Drewicz złapanym przez niego Konfederatom Barskim obcinał nosy i uszy. 12 tysięcy Konfederatów Barskich zostało zesłanych na osiedlenie na Syberyę. — Do dziś dnia są tam osady, przez ich prawnuków zamieszkałe

16A

Submissya wydarta od
Xięcia Karola Radziwiłła Panie Kochanku
z oryginału przepisana.

Ja niżej na podpisie wyrażony Xiążę Radziwiłł, Woiewoda Wileński, przez ten rewers pod Honorem y Sumieniem obowiązuję się Woyskom Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jey Mości całey Rossyi iż żadnym sposobem w podobnych rozruchach, iakie teraz są wzniecone pod imieniem Konfederacyi y iakowe w Nieświeżu były zgromadzone uczestnictwa brać niebędę y żadney Kointelligencyi z takowemi Buntownikami mieć nie będę, ani ich wspierać, bądź pod iakim kolwiek pretextem, a ia nie wyruszę(?); Dla wiary(?) tego mego obowiązku ja ten Rewers daię z podpisem własney ręki moiey y przyciśnięciem moiey pieczęci w Nieświeżu 5° 9bra 1768

Karol Xiążę Radziwiłł
Woy. Wil.

(Wierzej?)

Kopia Traktatu z 1771 Roku.
[illegible]

Le Soussigné s'engage sur parole d'Ambassadeur

1º Que Sa Majesté Impériale de toutes les Russies et Monsieur le Comte Panin son Ministre [illegible] les seules personnes en Russie qui auront connaissance de l'écrit signé de la main de Sa Majesté le Roi de Pologne, datté et remis aujourd'hui entre les mains du Soussigné et qu'aucune Cour Etrangère ni aucun Polonais n'en seront informés par la Russie, ni par le Soussigné en un mot que cet écrit et son contenu resteront ds le plus profond secret —

2º Que cet écrit sera rendu en Original entre les mains de Sa Majesté aussitôt lorsque la tranquilité sera rétablie en Pologne par une Diète de pacification et que ce même écrit sera renvoyé au Soussigné et montré en Original au Roy dans l'espace de deux mois.

3 Que le Soussigné remettra dans l'espace de trois jours les ordres requis, pour procéder à la libération du séquestre selon la liste qui sera donnée de la part du Roy —

4º Qu'en vertu de ses instructions et selon les assurances données de bouche par le Soussigné

il agira avec Sa Majesté Polonaise de un concert parfait et sans aucune réserve sur tous les plans et moyens de pacification, en promettant réciproquement de ne jamais manquer aux égards dus à Sa Majesté Polonaise et relatifs aux intérêts de sa Couronne. —

Fait à Varsovie le 9 Mai 1771.

Kopia z Kopii

Sur les assurances que l'Embassadeur de Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies Monsieur de Saldern m'a donné des intentions invariables de son Auguste Souveraine pour être maintenu sur le trône de Pologne à tout prix et qu'Elle est prête d'apporter toutes les facilités nécessaires pour concilier les esprits de ma Nation et pour pacifier mon Royaume, d'employer enfin tous ses efforts pour faire cesser toutes les calamités et tous les troubles y excités par tant de différentes voyes, sur les explications que le dit Embassadeur m'a donné des moyens que l'Impératrice destine pour y parvenir, en ajoutant qu'Elle acceptera de ma main comme siens, tous mes Amis que j'amènerai

à mes amis dès qu'ils se conduiront comme des gens sincèrement attachés à Nous, et qu'Elle aura égard à mes représentations sur la manière de pacifier la Pologne; je m'engage de bon coeur à me consulter avec Sa Majesté l'Impératrice sur tous les points sus mentionnés et d'agir de concert avec Elle soit immédiatement, soit avec son Ambassadeur en me prêtant pareillement pour la même fin et de la même manière sur la façon de récompenser nos Amis mutuels et sur la distribution des grandes charges et principaux [illegible] royaux, qui viendront à vaquer. J'ai la ferme confiance que Sa Majesté Impériale agira et fera agir à mon égard avec l'amitié, la sincérité et la considération, que j'ai lieu d'attendre, d'après tout ce qui m'a été dit par son Ambassadeur.

Fait et signé le 9 Mai n: St: à Varsovie 1771.

Stanislas Auguste Roy.

[illegible] Wielkiego [illegible] Ambassadora [illegible] 3. Sierpnia [illegible] 6000, [illegible]

[illegible] Marszałk[illegible] [illegible]

[illegible] Pruskiego

w Warszawie dnia 28 Czerwca 1776. Kotu

[illegible]

[illegible] 1776.

Assygnacya [illegible] Ambassady Moskiewskiej Koenigsfelds do Szpera na zapłacenie Wojewodzinie Podlaskiej [illegible] 2333 [illegible] Moskiewskiej [illegible] dnia 2 Listopada 1776. [illegible]

Assygnacya [illegible] Maja 1776 [illegible] na mocy [illegible] Ambassady Moskiewskiej [illegible] miał wypłacić Wojewodzinie [illegible] 1000 #

Kwit z d. 4/15 Maja 1775 [illegible] wypłacona Wojewodzinie [illegible] Moskiewsk[illegible] 60000 Złotych Polskich

— [illegible] Stanisława [illegible] Moskalia.

— Dwa listy X[illegible] Massalskiego Biskupa Wileńskiego z 5.1776. do Ambassadora Moskiewskiego [illegible] Kanonika Jeżakowskiego i Wilczema jako oznaczających się [illegible] przywiązaniem do Rossyi etc.

1772.

Wyciąg z Oryginalnego

Listu pisanego dnia 23 Septembra 1772 r. z Sesswegen „par le Duc Charles de Courlande au Comte Joseph Kossakowski

Cette lettre ne contient que des protestations d'Amitié

1772.

Z Oryginału Odpowiedź

de Pierre Duc de Courlande à l'Évêque Kossakowski

.... Il dit à l'Évêque „qu'il lui faut prendre „en mûre délibération, les objets demandés par „l'Évêque, vu que comme Duc de Courlande „régnant il est Patron des Églises Catholiques etc.

[illegible]

[illegible] na piśmie powiązana od Stakelberga przez ministra [illegible] Sierpień i Wrzesień 1774 R. przez Xięcia Antoniego Stanisława [illegible]

71 — Dowodów na pensyą roczną 2400 # [illegible] z Kassy Ambasady Moskiewskiej [illegible] Wielkiego [illegible] od Roku 1774 do [illegible] 1790

— [illegible] Ambasady Moskiewskiej na 100 # [illegible] dla Starzyńskiego posła Lubelskiego i Zabielskiego i [illegible] na odebrane od Ambasady Moskiewskiej pieniądze

[illegible]

[illegible] 400 [illegible]

[illegible]

119 [illegible]

[illegible]

[illegible] 180 [illegible]

[illegible] Menen [illegible]

1775

[illegible] Kwitów Antoniego Ostrowskiego Biskupa Kujawskiego a następnie Arcy Biskupa Gnieźnieńskiego na pensją pobieraną przez niego od Ambasady Moskiewskiej w ilości 2000 czerwonych złotych rocznie od Roku 1775 aż do 1783 —

1775.

Adam [illegible] Generał ziem Podolskich [illegible] od Rosji [illegible] 1775 — [illegible] przez Ministrów i Kassy Ambasady Moskiewskiej za pośrednictwem Stackelberga [illegible] 1200 # —

Sumut Czartoryskiego i oryginał [illegible]

Moi soussigné je reconnais avoir reçu de Son Excellence Monsieur de Bulhakow Ministre Plénipotentiaire de Sa Majesté l'Impératrice de toutes les Russies mille deux cent ducats de Hollande N° 1200 pour la première année [illegible] qui commence le 1er Juillet de 1792 et finit le [illegible] en foi de quoi j'ai

[illegible] [illegible] au 31 Décembre de l'année [illegible]

[illegible]

Outre cela [illegible] aux [illegible] les comptes de voyages qu'il faisait, ainsi que des cadeaux qu'il donnait [illegible] partisans à [illegible]

Projekt do Prawa pod tytułem Fundacya zabezpieczający na mocy praw i traktatów z R. 1768 i 1775 zgromadzeniom dyzunitów Ewangelickich w Grodnie prawo zajęcia na kościoły Ewangelickie w Grodnie Dom Królewski murowany na Horodnicy — w Rawlach ditto Dom Królewski murowany etc etc zakładania szkół, używania wszystkich przywilejów tak na Litwie jak w Koronie w 1768 i 1775 udzielone im etc etc —

Ambassador Rossyjski Stackelberg pisał list do Hrabiego Antoniego Tyzenhauza Podskarbiego w szczegółach wyrażonych prosząc go o objaśnienie Jakie były dochody Królewskie:

„je vous supplie Monsieur de vouloir bien
„Nous rapeller, et me donner les renseignemens
„demandés touchant les revenus Royaux et
„le Trésor etc etc

Czyli żąda udzielenia żądanych objaśnień względem dochodów Skarbu Litewskiego, i osobistych dochodów Króla

1775.

List z dnia 1/19 Maja 1775 – na wypłacaną pensyą z Ambassady Moskiewskiey rocznie Woiewodzinie [illegible] 6,000 – tysięcy złotych polskich –

Submissya Stanisława Gozdzkiego Woiewody Podlaskiego, jako będzie wszędzie i [illegible] narzędziem Moskiewskim. –

1776

Assygnacya podpisana przez Stackelberga dnia 18 Maja na mocy którey a konto Ambasady Moskiewskiey Tepper miał wypłacić Woiewodzinie Gozdzkiey 4000 Czerwonych złotych – –

1776.

Assygnacya podpisana przez Konzyliera Ambasady Moskiewskiey – Königsfelsa do Teppera na zapłacenie Gozdzkiey Woiewodzinie Podlaskiey 2333 Czerwonych Złotych z [illegible] Kassy Ambasady Moskiewskiey – dnia 8go Listopada 1776 – etc.

1776 –

16 Kwitów na pensyą pobieraną z Ambassady Moskiewskiey od Roku 1776 do 1791 przez Anne Szumiecką –

List własnoręczny 1776

Szemiota Szczesnika Szczeniemiechiego z d. 18 Xbris 1776 R. z Kiwirzec do Sekretarza Ambassadora Stackelberga, pisze w nim " przypominam Panu memu tak
" interess moj jako y obywatelow Województwa Wołyńskiego, którzy wielkie prześladowania ponoszą tu zaczy-
" nają, Konfederacye szturmie tu powstaje. Pan Stecki
" zebrawszy Kompania mając z sobą y Steina Czetwerz
" [illegible] domu do domu jeździ, Gała czyni, tają
" nas y przyjaciół [illegible] przy ostatni [illegible]
" widaty — Ci podziemni Obywatele którzy Moskiewskiej
" [illegible] żadnej przyjaźni nie pokazują, odgrażają się
" nie tylko [illegible] następującymi, straszą, bijąc,
" i Stacki rozumieją że [illegible] nasz w słabym stanie
" a potencye zagraniczne za nami się interessują,
" etc. Moj Panie donieś to Postowi niech każe
" te zbiory i takowe Konfederacye rozbić etc.

Tenże list przetłumaczony po francusku na użytek Stackelberga z tą różnicą że zamiast powiedzenia " niech każe te zbiory i Konfederacye
" rozbić etc. " qu'il fasse détruire ces conventicules
" qui pourraient dégénérer en confédération ouverte etc.

5 Kwitów Piotra Seport i Anny z Baronowej Sefort na cetyę przez nich pobieraną z Ambasady Moskiewskiey od Stakelberga w latach 1776 — 1777 — i 1788 —

Rewers Mielżyńskiego Woiewody Poznańskiego na odebrane 2500 Czerwonych Złotych od Sepera z rozkazu Stakelberga dnia 25 Maja 1776 r.

Drugi Rewers Mielżyńskiego Wojew. Poznań. na wzięte dnia 19 9bra 1776. Czerwonych Złotych 1500 — przez Sepera od Hraffa Stackelberga —

1776.

Siedmnaście dwa Kwity Marszałka Raczyńskiego na pensyę pobieraną z Ambasady Moskiewskiey od 1776 Roku do 1792 r. w Ilości 1500 Czerwonych Złotych Rocznie —

1776

Rewers Schultza na 2000 # wziętych z Ambasady Moskiewskiey dla Króla dnia 7 Lipca 1776 — Roku —

1776

Pięćdziesiąt siedem Kwitów podpisanych przez Augusta Xięcia na Bilitzu lub w Jego imieniu przez Piotra Blanc y Karola Goy na pęczy trzech tysięcy Czerwonych Złotych pobieranej przez Niego od Roku 1775 do 1784 z Kassy Ambassady Rossyjskiej w zamian za dawne pretensye do Skarbu Cesarstwa, jako świadczy kwit Jego własno-ręczny, zamieszczony na karcie 120 który jest następujący.

Je soussigné, je reconnais avoir reçu aujourd'„hui par ordre de Son Excellence Monsieur le Comte „de Stackelberg Ambassadeur Extraordinaire et „plenipotentiaire de Sa Majesté de toutes les Russies „une assignation de 1500 # à la Caisse de l'Ambas„sade, pour completter la somme de 3000 # „... j'avais déja antérieurement touché mille „cinq cent ducats que Sa Majesté Impériale „a daigné m'accorder pour l'année courante „1776 à compte des arrérages de mes prétentions „au Trésor Impérial —

fait à Varsovie le 27 Juillet 1776 —

Auguste Prince Sulkowski Duc de Bielitz Md. L. T.

Czarnemi paskami. W [illegible] według [illegible] tego i [illegible] [illegible] z [illegible] [illegible], dwa [illegible] czerwonych [illegible] –

Rewers z dnia 6 Marca 1777 na 400 czerwonych Złotych w Złocie wypłaconych Przez [illegible] Stackelberga "pour l'affaire de la Diètine de Ciechanów tenue avant la Diète de l'année 1776" etc.

Rachunek [illegible] Summy [illegible] na pensyą wypłacaną Mu z Ambasady Rossyiskiey [illegible] 1774 Roku w ilości 2400 Czerwonych Złote w Złocie rocznie etc.

Rachunek [illegible] Marszałka [illegible] złożony Ambasadzie Moskiewskiej z pieniędzy powierzonych temuż na przekupienie rozmaitych Osób etc. etc.

Rewers z dnia 6 Marca 1777 Roku na 400 # w Złocie Mu wypłaconych przez Ambasadora Stackelberga, przeznaczonych na usługi, jak się wyraża "pour l'affaire de la Diètine de Ciechanów "tenue avant la Diète de l'année 1776.

etc. 1776

"Rewers Pienięzkiego na wziętych od Ambasadora [illegible] — 6000 # z dnia 3 Sierpnia 1776 dla dwóch Marszałków Konfederacyi etc. etc.

[illegible]nego

listu [illegible] z dnia 27 stycznia 1779 r. z Dubna pisany bez adresu, donosi że oświadczył Potemkinowi „że jest przyjaciel Generalicowej
„chociaż we Zwornie chciano go do służby Austryackiej
„wciągnąć ofiarując mu wielkie [illegible] dla
„pociągnienia resztki Konfederatów Barskich
„za przykładem jego — by w braku Opatrzytej służby
„Wojskowej [illegible], [illegible] do Austryackiego Wojska
„też za najmniejszym [illegible], zdawa i [illegible]

Brulion [illegible] na ~~[illegible]~~ powyższy list przez [illegible] z [illegible] jak się zdaje Ambasady Moskiewskiej, pisany dnia 4 februar. 1779 [illegible] wyrażający [illegible] i [illegible] Ambasadora Moskiewskiego [illegible] jego gorliwość etc. etc.

Kopia [illegible] listu Kajetana Ghigiotti 1779
z dnia 14 Marca 1779 [illegible] bez adresu
„Cette lettre est écrite [illegible]
„Ghigiotti montre de la défiance à l'égard de
„l'évêque Massalski, et offre [illegible] qu'il paraît
„de rendre les bons services auprès du Roi etc.

1778 —

— Rewers niejakiego Gaetano na 130 Czerwo=nych Złotych, wziętych jako awanto z Kassy Ambasady Moskiewskiej 1778 Julii

-[illegible] ułanskiego [illegible] bez raty

Zawadzki Niemiec jechał [illegible] umyślnie.
„Koronom dla przysłuchania się [illegible] i został
„Korpus formujący się, i [illegible] z Marsza[illegible] Odna-
„rowskich kilkunastu, Trębinski stoi w obozie i
„werbuje Konfederatów Barskich, co Korpusu nazywanego
„Kawaleryi [illegible] [illegible] intentował
„[illegible] tego Korpusu Generała [illegible] tego.

„Półkownicy — Podpółkownicy — Rotmistrze —
„Porucznicy — Chorążowie — Namiestnicy y pocztowi
„Polacy — Major Adjutant i unter Officerowie
„są Niemcy — Umunderowanie ich jest Kurtka
„y [illegible] amarantowe z żółtemi obszlegami, a
„Żupany, spodnie białe. — Jest już ich więcej 1000 —
„zwerbowanych — Między niemi wiele Towarzystwa y
„pocztów z zreformowanego Pułku Chojeckiego, Słyszałem
„od nich że Hetman Wielki Koronny znajduje się
„w [illegible] z [illegible] [illegible] Murzałkiem Litewskim
„dla ułożenia jakiejś Konfederacyi w Koronie.

2giego Korpusu Litewskiej Kawaleryi [illegible]
„jest [illegible] [illegible] — Mają Mundury
„y kurtki zielone, [illegible] obszlegi, białe żupany
„między niemi również jak pierwszemi jest bardzo wiele
Konfederatów etc.

Potym [illegible] następuje [illegible] tego [illegible]

na wszytek Lembeltary Węgierskiej etc.

Rewers Pańska [illegible] Grischeyn na [illegible] ich [illegible] Kassy Lembeltary Węgierskiey — R. 1780 —

[illegible] na 71 zł [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Oryginału — 43.

z Łucka 23 Sierpnia 1780

List Biskupa Sanguszki do
Embassadora Rossyjskiego —

je dois à l'amitié de Votre Excellence
le détail de notre diétine de Luck qui nous a réussi.
„ Nous avons élu le Staroste de Krzemieniec Monsieur
„ le Staroste de Włodzimierz, Mr Rzyszczewski Juge terrestre de
„ Krzemieniec, le Prince Michel, le Prince Xavier Lubomirski
„ et le Général Ciminski — les premiers ont passés à
„ l'unanimité, malgré le tumulte qui a été excité
„ par Votre Ennemi que sa Majesté nous a donné pour nous
„ aider. Les Mrs Czacki n'ont pas été présents,
„ mais ils ont envoyé leurs amis à la tête des
„ quels s'est placé le jeune Mr Czacki qui n'a pas
„ 20 ans, et le Maréchal de la Cour d'Ordynat qui
„ n'a cherché qu'à donner le coup de sabre
„ à mon frère le Palatin — Pendant deux jours ils
„ ont fait six fois tumulte — Mais ils ont été bien
„ reçu — Mr Ciminski et Mr Zagórski ont cédé
„ à nos prières — le premier a reçu un coup
„ de sabre à la tête par les Subornés de
„ Mr Mogilnicki et Jabłonowski qui étaient des
„ nôtres — La diétine de Włodzimierz a réussi —
„ Mr Mniszech Notaire de la Couronne — Mr
„ Czacki, le jeune Malczewski fils du Régent

" de la Couronne. — Mr le Chorąży Ciekłowski ont
" été élus — Ce premier a fait un recess et néanmoins
" on veut parvenir à d'autres diètines — Je supplie
" Votre Excellence à soutenir celle-ci — La maison
" de Gruczi est nôtre et elle connoît les circonstances
" Je desire mériter la confiance de Votre Excellence
" et je suis etc. etc.

J. P. [illegible] G. M. de Lithuanie

" Mr Chiar ne pouvant faire hautement
" une brigue bourgeois a promis à Zagurski et
" Gruczi de les soutenir par les amis sous mains
" pour prouver clairement que nous manquons
" d'amis mais il n'a pas réussi car ils ont tous
" les deux refusés son aide —

Brulion, odpowiedzi Ambasadora Mostinos-
=kiego na list [illegible] pisanej dnia 30 Sierpnia
1780 R. — [illegible] i [illegible] oddania.
Sprawiedliwości [illegible] w Petersburgu [illegible] Imperatorowa [illegible]

List Tadeusza Kasztelana Żaby do Ambasadora Moskiewskiego —

... Żąda, żalenia się Rebindera Gubernatora [illegible] w celu uprzedzenia umyślnie na przyjaźń Ojczyzny i spólnego z nim działania. —

Odpowiedź Ambasadora Kasztelanowi Żaba z d. 8 Lipca 1782 —
Uwaga: widać z treści tej odpowiedzi, że Kasztelan Żaba [illegible] na wielkie konfuzje —

Minuta listu rekomendacyjnego pisanego za Kasztelanem Żabą, do Księcia [illegible] Wojewody Mińskiego przez Ambasadora Moskiewskiego w którym pisze, między innymi "si je pouvais, Mon Prince lui être de quelque utilité, vous remplirez
" par là les assurances de l'amitié, que vous avez
" bien voulu m'accorder etc. —

1783.

List Zielińskiego do Ambasadora Moskiewskiego do śmierci wdzięcznym —

Odpowiedź na ten list Ambasadora z 1783 r. w której obmawia Mu wstawienie się do Króla i uzyskania dla Zielińskiego Orła Białego —

1783 —

[illegible] pisze do Ambasadora Moskiewskiego, że pod [illegible] stoi wielki park Artylle=ryi

„Rossyiskiej y napływ wojska Moskiewskiego teraz
„się powiększa, ponieważ niektóre niekontentowanie
„mieszkańców przyprowadza, przez które materyja bo
„trzeba im podwody dawać i karmić darmo etc. etc.

Kiese płatny był wojsku i Ambassady Moskiewskiej 1775 do 1778 – przez Stackelberga i Bułhakowa

List pisany z Wilna 1783 [illegible] Moskiewskiego Ambassadora przez Chomińskiego

1784

Ditto list tegoż Chomińskiego z Wilna „touchant les affaires pécuniaires du Castellan Zaba dont l'Ambassadeur se mêlait [illegible] le prétexte de „protéger les créanciers du Castellan etc. etc.

d. 10 Kwietnia 1785

Snarski Porucznik Brygady Petyhorskiej Litewskiej podaje projekt d. 10 Kwietnia 1785 r. Biskupowi Inflant Kossakowskiemu osnowy następującej: ponieważ „Komissarze Skarbowi więcej niż lat 4 w urzędowaniu „służyć niepowinni, ażeby po trzech latach choć nie noto-„wani w służbie, i nie wolni byli od ustąpienia innym „urzędu etc.

Wilno Dnia 10 Kwietnia 1785

Porucznik Snarski listownie zdaje rzecz, że przed „awanturą idąc Ambassadorowi Moskiewskiemu etc. z Ambassady Rossyiskiej nadesłaną Snarskiemu odpowiedź doradza Mu cierpliwość etc. „

Kopia listu Jasnowielmożnego Chreptowicza Podkanclerzego Litewskiego do Stackelberga z dnia 7 Sierpnia 1784

Radzi Stackelbergowi [illegible] Inflanckich [illegible] Zyberga Wojewody Brzeskiego etc.

Brulion listu Stackelberga z 7 Sierpnia 1784 R. do Zyberga Wojewody Brzesko-Litewskiego z powodu wyłonienia [illegible] jakiś nowych Podkanclerzy, Chreptowicz [illegible] Inflanckich [illegible] jaki nastąpi według tego planu, [illegible] Króla i nunc [illegible] etc.

Drugi brulion Stackelberga z 25 Sierpnia 1784 R. listu pisanego do Zyberga Wojewody Brzesko Litewskiego [illegible] Podkanclerzego Chreptowicza.

1784.

Wiersz drukowany przypisany Ostockiemu(?) Wojewodzie Ruskiemu, z ofiary darowanego Rzeczypospolitej na Sejmie Grodzieńskim 1784 r. Regimentu 400 ludzi który on własnym kosztem do śmierci utrzymywał.

Tri [illegible] 47. 28. 9bra R: 1786.

Wyjątek z listu Wojewodziny Mińskiej, pisanego do Pani Wojewodziny Mazowieckiej, pisanego z [illegible] dnia 22 9bris 1786

„J'ai reçu des rapports certains et circonstan-
„ciés, sur la conduite de Mr le Conseiller Kossakow-
„ski, lequel ayant armé quelques 10nes de Cosaques
„[illegible] maintenant la Noblesse en accordant à
„chaque homme armé [illegible] Il engage
„les Russes réfugiés en Pologne, qui ne viennent chez
„nous que pour faire des vols et des brigandages, a
„écarter les paysans de l'économie de B[illegible], comme
„il va dit-on lui même chercher à s'emparer à la
„tête d'une troupe armée .... Je vous prie d'ex-
„poser à Monsieur de Stackelberg l'injuste
„conduite de Mr Kossakowski pour y mettre [illegible]
etc. etc.

Z Mohilowa — 1786.

[illegible] Mostała prosząc o [illegible] — Obok tego [illegible] Rossyanin [illegible] wyprawia [illegible] Marszałkowie obiecujące [illegible] Krzyżem ~~etc~~.

13 Luty – 1786 –

List [illegible] Rajskiego Deputowanego przy Trybunale Litewskim do Ambasadora [illegible]skiego –

Odpowiedź Ambasadora na tęż listowna tłumacząca Dyssydentom wyboru Rajskiego na Deputowanego, czyli że zwracają do uzyskania dawnych przywilejów etc
List ten pisany z 22 lutego 1786 –

List pisany [illegible] z 3 Stycznia 1786 Roku do Biskupa Kossakowskiego w którym żąda żeby popierał w Radzie, tam, Uniwersał który z jego woli będzie podany przez Kanclerza Małachowskiego etc

List Prymasa Poniatowskiego do Stackelberga bez podpisu pisanego z Warszawy d. 17 Września 1787.

Dziękuje za komplementów i mówi na końcu że chce „dla siebie zatrzymać Biskupstwo Krakowskie „y nie ma ochoty go ustąpić Biskupowi Kossakowskiemu, którego radzi innym sposobem wynagrodzić etc.

List Kopia ręczny Stackelberga do Biskupa Inflant. Kossakowskiego z d. 19/30 Września 1786 Roku w którym uskarża się że Prymas odmówił mu Biskupstwa Krakowskiego dla niego etc.

Kwit Kanclerza Małachowskiego na 1000 czerwonych złotych wypłaconych mu jako Resztę Pensyi rocznej z Ambasady Moskiewskiej 1787 Roku.

1787.

Jest kwitów na pensyą pobieraną od 1787 r. do 1793 przez Biskupa Inflant Kossakowskiego w ilości 1500 zł rocznie od Ambasady Moskiewskiej, jako wynagrodzenie za zajęte przez Rossyą intraty Biskupstwa Jego etc. –

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] waniem Regimentem [illegible] przyczynić koło 150. [illegible] musimy teraz [illegible] zaczynać [illegible] nie słychać [illegible] granicami jest [illegible] wszystko choć z ciężka y ustawnie [illegible], [illegible] potrzebna, [illegible] jest opatrzone, furażowo y prowiantowo nie ma, [illegible] tylko co dopraszałem się o wyznaczenie officera ogólnego na prowiant Magistra, y aby ten miał [illegible] trochę pieniędzy z których by się z Departamentami kal-kulował, aby wszystko było opatrzone żywnością, lecz na to ani Mi Departament nie odpowiedział.

Gdy teraz [illegible] być możemy z [illegible] [illegible] w [illegible] w kraj nasz, trzeba aby Departament jasnie odpowiedział, jak sobie wszystko ma postępować, Ja

[illegible] w jego [illegible] [illegible] przyjaźni Tylko [illegible] [illegible] nie chcąc [illegible] [illegible] [illegible] chcąc obwiniać umnieją że woyną na kraj ściągnąłem [illegible], [illegible] Dobrodzieja [illegible] swoje nocnego przyłożę starania aby mi była dana odpowiedź jasna: [illegible] się, aby ta była naymocniejsza, [illegible] wejścia [illegible] ludziom od granic [illegible] Tureckich a jeżeliby jaka kupa gwałtem, czyli skrytym sposobem w [illegible] miała, abym je [illegible] się usiłował ile siły woyska mojego wystarczą, a w przypadku jeżeliby ich liczba tak była wielka żeby się oprzeć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] Kamienieckiej, czyli za Bohh jest okoliczności wymagać będą, a w przypadku takowym [illegible] abym ściągnął wszystkie Korpusy Dywizyi [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] Mianowanemu mówię tej mierze z Ambassadorem, [illegible] już y w teraznieyszych okolicznościach swojej przyjaźni [illegible], nie wątpię że czynić zechce ile okoliczności pozwolą; a [illegible] Stateczną zaszczycaj przyjaźnią [illegible] żebyć nieodmienna

[illegible] Dobrodzieja [illegible] y najniższym Sługą,
[illegible] [illegible] —

11. 9bra 1787.
w Mohilowie
nad Dniestrem.

Kopia z oryginału.

Wyciągi z Korrespondencyi Stackelberga
z Biskupem Inflant. Kossakowskim
z Oryginałów pierwotnie przepisane —

No 1.

Persuadé, Mon Cher Évêque de vos sentimens d'amitié pr moi, ainsi que de vos principes de bon Patriote je vs prie de soutenir dans la Séance du Conseil d'aujourd'hui, et par vous même et par vs vos amis le projet d'Universal que j'ai communiqué au Chancelier Malachowski — Il ne s'agit que le bien et la tranquillité, comme aussi le maintien des traités, ainsi je compte sur vs Mon Cher Évêque, et je vs prouverai ds tte autre occasion à mon tour que je suis à vous. — Stackelberg

Le 3 Janvier 1786

No 2.

List pisany w podróży do Kaniowa

z Kijowa 1 Marca 1787 r.

Je n'ai en vérité Mon Cher Évêque qu'un instant mais je vous le consacre pr vs dire que je suis heureusement arrivé et que ma satisfaction surpasse mon attente — Il n'y a pas de troupes en Pologne et le Régiment Russe qui y était, est mis en cantonnement à Smila nouvelle acquisition du Prince Potemkin chez vous — Il m'a comblé d'amitiés et mes enfans sont placés dans les gardes, au moment de mon arrivée sans que j'aye eu le tems de solliciter — Adieu mon Cher, et Ancien Ami Je suis tout à vous pour la vie

Stackelberg —

 Kijów ce 12 Mars — 1787.

N.° 3. J'ai reçu Mon Cher Evêque Votre lettre avec l'amitié que je vs conserverai tout ma vie. Toujours traitée avec la même bonté, et ayant eu (entre nous) le bonheur d'entretenir Mon Auguste et Grande Souveraine une heure sur les affaires, je vois bien que nous resterons long tems ensembles — Croyez que ce sera pr vs servir et pour reconnaître l'amitié d'une personne dont le caractère m'inspire tant d'estime. L'opposition est tt a fait a bas — Plus que cela n'est nécessaire. Le Prince ne me rencontre jamais dans trois me faire plaisir en se moquant de ces Messieurs — Il a été a Visite Cortinct avec le Comte Bezborodko au baptême — Ces Messieurs sont liés ensembles, et c'est fort bien, pr ceux qui étaient embarrassés entre deux personnages de ce poid — Nassau est toujours l'homme du Prince Potemkin et s'étant mis bien ds l'esprit de tt le monde, il a eu les entrées chez l'Impératrice et y dine quelquefois. Je suis bien aise qu'il se charge quelque fois de dire, ce que je ne veux pas débiter. Branicki qui m'a voulu rendre les plus mauvais services avec la femme a ce que l'Oncle m'a dit lui-même est comme un chien dans un jeu de quilles — Pour moi je n'intrigue pas, je ne dis du mal de personne — Je ne fais la Cour qu'à l'Impératrice et je suis à sa table aussi gaie et aussi parlant que quand nous rions quelquefois vous et moi, à notre petite table ronde. Il faut voir si cela durera car a la Cour on ne peut jurer de rien — mais je reste en Pologne.

Dites moi ce que fait notre fin, notre mistérieux, notre inquiet Ami [illegible]. Il n'y a plus question de Breslau de Spa. Tout est mistérieux comme à une grande cour. Il m'écrit à présent qu'il attend le Roi à Cracovie, qu'il va à [illegible] [illegible] Chine. Je resterai vraisemblablement ici jusqu'à l'entrevue, peut-être irai je un peu plus loin, j'espère et Dieu veuille que je retourne au mois d'Avril. Le Dnieper est gelé comme au mois de Janvier, et il fait si froid ds l'appartement de l'Impératrice que j'emprunte un surtout du Pce d'Anhalt pour jouer au billard avec Cobenzel et Segur — Adieu cher Ami, je suis tout à vous pour la vie Ct.

Kioff le 9 Avril 1787 —

No 4. En possession de toutes vos lettres Mon Cher [illegible] je vous demande mille fois pardon de ne pas avoir encore répondu — si vous saviez quel tourbillon, quel chaos que c'est que Kioff, combien il faut [illegible] matin [illegible] courses, à quel point je suis gêné par mon logement chez le commandant, par le monde qui entre et qui sort continuellement chez moi, V.E. m'excuseriez d'autant plus que V.E. ne pouvez douter de mon attachement. Quand aux nouvelles d'ici, il n'y en a qu'une à donner, c'est la continuation de la faveur dont jouit le Roi et tout ce qui lui appartient. [illegible] vous aura communiqué le cordon de Madame la Maréchale et les [illegible], présentés par le Prince Maréchal Stanislas, et [illegible]. La vogue du dernier, provient de sa célébrité en litterature et surtout

en Histoire et des encouragemens que l'Impératrice accorde aux savants de tous les pays — Le Prince Potemkin a causé avec lui, toute la nuit à Chwastow sur la géographie ancienne et les Auteurs Grecs, enfin tout ce qui tient à la [illegible] est extrêmement favorisé et le ton arrogant de l'opposition lui a attiré cet accablement. [illegible] ne quitte pas le Prince — Il est chargé de tous les mémoires [illegible] [illegible] et surtout du soin de solliciter une Diète confédérée. Je suppose qu'il y a question aussi d'insinuations contre la fermeté avec laquelle je protège mes amis, jusqu'à présent cette corde n'a pas été touchée avec moi, et si cela arrive je parlerai avec ma droiture ordinaire et les principes que je me suis fait à l'égard de l'équité [illegible] [illegible] [illegible]

J'ai lu à Zabiello un passage de la lettre du Primus du [illegible] votre sujet [illegible] [illegible] pour récompense de tout ce que j'ai fait, je ne demande que Votre Sort. J'espère que les choses rentrant [illegible] l'ordre [illegible] [illegible] à vous prouver que de tous les Polonais, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Adieu mon Cher et meilleur ami. J'ai été, je suis et serai toute ma vie à Vous Ct —

№ 5 — Kijow ce 4/15 Avril 1787.

Quoique je n'aye rien de nouveau à Vous dire mon cher et ancien, mon meilleur ami, je ne [illegible] cependant me priver du plaisir de Vous remercier de Votre lettre du 6 de ce mois —. Je vous suis infiniment obligé, de votre part à mes succès. Ils se bornent à une réception remplie de grâce et de bonté de la part de mon Immortelle Souveraine. Je crois jouir de quelque confiance dans mon poste et je suis

contient. Ses intrigues ne font pas fortune, chez l'incompara-ble et grande Catherine — Nassau remue Ciel et terre — mais le Roi entre nous soit dit n'a reçu de réponse que par moi sur les objets de commerce — Cette réponse est très satisfaisante très amicale mais dirigée vers le gouvernement et la Diète. L'Impératrice continue à faire sentir qu'Elle désapprouve la conduite d'attachée à l'opposition et qu'Elle veut que le Roi soit respecté — Ne dites à personne Mon Cher ami que je vous ai écrit, arrangez sans affectation que nous puissions nous rencontrer à Brzeza (chez Ożarowski) avec nos amis. S'ils ne veulent pas, n'insistez pas, je m'en consolerai. L'Impératrice partira vers le 20 de Kiov. J'irai probablement jusqu'à l'entrevue et serai difficilement avant le milieu de Mai à Varsovie. Je vous avertirai pour nous rencontrer. Adieu Mon Cher Évêque je suis tout à Vous pour la vie.

C. J.

N. 6

Kiov 19/30 avril 1787.

Je réponds Mon Cher Évêque à la lettre que vous m'avez fait le plaisir de m'écrire et je vous renvoie un projet de Cathi je donne mon fiat à côté de votre conviction Cher ami. Mais ce qui m'intéresse plus que toute autre chose, c'est Votre sort — Vous savez que j'ai écrit au Primat la lettre la plus forte, disant que je ne leur demandais jamais que Votre promotion à l'Évêché de Cracovie et qu'en revanche je ferai tout pour le Roi et lui, ce qui dépendait de moi. Voici la belle réponse que j'ai reçu, remplie d'insociabilité et de pointes. Je vous la confie, n'en parlez à personne et rendez la moi à mon retour, avec de telles

-tenemmes, le système de tout temps, de se répandre en
reconnoissance et de tout attirer à eux ces Messieurs viendront
à bout du reste de la Pologne. — Comme leur politique
et mauvaise foi, surtout aux diettes de 64. et 66. ont
amené la destruction d'une partie. — Sa Majesté
Impériale part le 3 de Mai nouveau style, c'est à dire jeudi
lendemain de sa fête — J'irai jusqu'à Kanieff, et un peu
après sur la galère du Prince Potemkin, avec ses neveux
et nièces et Kiovien — Le retour à Kanieff le 6 ou le 7
je partirai probablement le 8, le 9 ou le 10, pour revenir
à Varsovie — C'est tt ce que j'ai décidé à l'égard de ce
Voyage — Il est temps de revenir chez ses lemes et aux affaires.
Vs êtes le meilleur et moi le vôtre Cetten.

C.St.

N° 7

V. ce 16/7.

Je vous suis de bien près mon cher et respectable Ami
vous écrivant avant que Vs pensiez m'écrire — c'est une douce
habitude que de m'entretenir avec un homme solidement
et religieusement honnête sans finesse et sans intrigues —
Voici le Manifeste de l'Impératrice — Il développe l'injustice et
la violence du procédé du Roi de Suède, et surtout la folie de
se fâcher de ce que notre Ministre a vanté les sentimens
pacifiques de Sa Majesté Impériale en même tems à la Nation.
Dans la nouvelle forme de Gouvernement même, le Roi ne peut
et ne doit rien faire sans le Sénat et la Diette — On a donc
raison de s'adresser aussi à la Nation — Il a voulu la guerre
nous verrons — Jubillo vous parlera de nos nouveaux
avantages sur les Turcs — La nouvelle de Wolf Potemkin a été

continuée par une lettre que le Prince a reçu d'un officier de ses amis qui commande à ... le 27 l'ennemi; l'autre nous ... a été ... me dire que le Roi lui avait donné l'ordre de ne pas faire le ... et que Sa Majesté abandonnait tout l'équipée ... j'espère que tout ira bien — portez-vous bien en ... Mon cher Comte, à tous les ... vous ... ces nouvelles ... de tout. J'ai écrit à l'Impératrice que vous êtes ... pour vos services ... Mon cher Comte je suis à la mort et à la Vie Semper

Ch –

№ 8.

Tsarskoïe Selo ce 2 d'Août 1788

J'ai reçu Mon Cher Prince et meilleur ami la lettre que vous m'avez fait le plaisir de m'écrire de ... et si vous regrettez les moments que ... d'années nous passions dans le sein de l'amitié et de la confiance je suis bien plus dans le cas de sentir la peine de votre absence, n'ayant personne avec qui m'entretenir et penser tout haut. Je vous suis très obligé des nouvelles que vous me donnez. Il est vrai que ... marche vers la Finlande. Nous y avons de bonnes troupes, et le Roi de Suède ayant mis des retards et de l'incertitude dans ses opérations nous avons le temps d'en rassembler encore. Il a marché d'abord sur un petit fort nommé Nyslott, s'il y a occupé les faubourgs c'était aussi facile que d'entrer dans un Village, mais ayant trouvé de la résistance de la part du commandant du ..., moins fortifié que la folie au nouveau Monde il a levé le siège et marché sur Wilmanstrand. C'est là, qu'il trouvera bien plus de difficultés, car c'est une bonne forteresse, dont nous avons encore trois qui avec le terrain difficile dont est coupée la Finlande, couverte de lacs et de forteresses, l'empêcheront de faire le moindre progrès. Le Grand Duc y est déjà prenant les meilleures mesures à la tête d'une armée pleine de confiance

et de courage — Quant au Roi de Prusse je puis vous dire que ce Prince rempli de modération et du désir d'entretenir l'amitié avec l'Impératrice a déclaré à Notre Ministre à Berlin qu'Il n'avait aucune part à la démarche de S. Majesté Suédoise, et qu'Il observerait la plus exacte neutralité. Je regarde par conséquent ce qui est répandu en Lithuanie sur la marche des Prussiens comme un bruit semé par les malintentionnés en Pologne — J'espère Mon Cher et Ancien Ami que V. aurez une lettre que j'ai écrite par Zabiello depuis ce temps là, j'ai eu l'agréable nouvelle d'une victoire navale que l'amiral Greigh a remporté sur la flotte Suédoise commandée par le frère du Roi — N. avons chassé les Suédois qui venaient s'aprocher de nos côtes. et après un combat très opiniâtre Nous avons pris le Vaisseau Vice Amiral, Prince Gustave, commandé par l'amiral Wachtmeister — La flotte ennemie s'est retirée se refugier vers Sveaborg en Finlande — Adieu Mon Cher Evêque écrivez moi chaque poste, même s'il n'y a rien. Bucholtz a recommencé à venir chez moi faisant des protestations. — J'espère que tout ira bien. Comptez sur ma tendre amitié et tous les sentiments que vous me connaissez depuis 15 ans — J'ai écrit à l'Evêque de Vilna

Stackelberg

P.S. J'aprends dans ce moment ci la mort de l'Evêque de Cracovie — Je tâcherai de faire traîner l'élection.

Stackelberg był Ambassadorem po Repninie od Roku 1775 do 1791 —
Po nim Bułhakow comme Envoyé Extraordinaire 1792 r.
Hetman i [illegible] Stackelberga [illegible] partyi układa i stał się przyczyną, że z Petersburga wyszedł rozkaz odwołania go —

[illegible] 1787.

[illegible] [illegible] [illegible] Dieversa do [illegible] Chr[illegible] w Sztokholmie

... Je réclame ces paysans fugitifs qui ont cherché un asyle sur les terres du Comte Chrystoin, etc —

W liście załączony jest spis zbiegłych [illegible] chłopów podpisany własnoręcznie przez Dieversa

1787.

List [illegible] [illegible] na 1000 # [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1787 [illegible]

Z listu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od 4 - 1774 do 9 - 1787 -

List [illegible] [illegible] pisany 1787 r. tyczący się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Graffa Ostermana etc

List [illegible] Stackelberga z 14 [illegible] 1787 - do Czarnowskiego "wspomina swym o procesie Ponińskiego "że król z Prymasem [illegible] się przestraszeni" etc -

27 Decembra 1788

Cyfra uwagi nad Administracyą Kommissyi Woyny od czasu iey installacyi z 27 Decembra 1788 R. aż do dnia zawieszenia iey [illegible].

od R. 1774 do R. 1787

18 Kwitów Skarbowego [illegible] Zencyuszkiego na wypłacone Mu pensye z Ambassady Moskiewskiey od R. 1774 do 1787 –

Trzy kwity Piotra Lefort i Anny Baronowy Lefort na pensye odbierane z rąk ich od Hackelberga w latach 1776 – 1777 – i 88.

1789.

Quittance du Chevalier de Matt-H. Bohezling pour 300 écus de l'Ambassade de Russie.

List cyframi pisany z Hagi 20/31 Marca 1789 r. przez Galitschetta do Hackelberga.

1789.

Kwit Majora Alexandra Gr. Zanowskiego na 100 [illegible] wziętych przez Niego z Kassy Ambasady na podróż do Petersburga dnia $\frac{13}{24}$ Februarii 1789. jadąc jako Kurier, a następnie na podróż do Armii dnia $\frac{12}{23}$ Czerwca 1789 Roku —

4/15 Kwietnia 1789 R.

Król Stanisław August poruczył Panu [illegible] zaciągnienie w Hollandyi pożyczki 10 millionów złotych na rzecz Rzeczypospolitej etc. Stackelberg napisał na 4/15 kwietnia 1789 do Pana de Kolitzof z Hagi, polecając Mu niezbędną „potrzebę niedopuszczania zaciągnięcia tej pożyczki „w Hollandyi etc etc

Dwa kwity Majora Alexandra Chrzanowskiego na 100 czerwonych złotych wziętych przez niego gdy jechał jako kurjer z Warszawy 13/24 kwie[tnia] 1789 R. [illegible] [illegible] [illegible] stycznia 1789 R.

Cząstka listu bez podpisu i datty, tycząca się Pana [illegible] upoważnionego przez Króla Stanisława Augusta do zaciągnienia w Hollandyi pożyczki 10 millionów złotych na rzecz Rzeczypospolitej Polskiej — [illegible] Warszawski Tepper był się podjął do skutku tę pożyczkę doprowadzić etc — —

Brulion odpowiedzi Stackelberga z 4/15 Kwietnia 1789 na list pisany do Niego przez Pana de Kolitzof z Hagi, polecając Mu jako niezbędną potrzebę niedopuszczenia Rzeczy„pospolitej Polskiej zaciągnąć zaprojektowany dług 10 millionów „złotych w Hollandyi „gdyż może być użyty przeciwko zamiarom Moskwy —

Raport dzienny Boscampa [illegible]
d. [illegible] donosi że „Król chce [illegible] [illegible]
„na [illegible] [illegible] pieniędzy"
dodaje „J'ai su aussi que [illegible] a dit à quelqu'un
„en confidence „que dans ces tems critiques, il fallait
„former une caisse d'épargnes pour le Roi, Il faut
„une poire pour la soif dans des cas imprévus
„[illegible] il dit encore etc. – –

– Boscamp [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1792 [illegible]
jaz Batthyányów =

1790.

[illegible] własne ręce [illegible] w Zgielstrowa [illegible] powierzony [illegible], aby [illegible] wydać do żądającego [illegible] Zgielstrowa [illegible] [illegible] 27 Novembra 1790. R.

—

[illegible] Nota do Ambasady [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cale [illegible] [illegible] [illegible] posiadał [illegible] [illegible] Wojewoda [illegible].

—

[illegible]

—

1790 —

Zabarzewski [illegible] z Ambasady Moskiewskiej 240/7 od [illegible] 1789 do 1790.

Wpływał na wybory [illegible] Targowickich Włodzimirskich —

Wszedł do Rady Moskiewskiej [illegible] 1791.

! „ [illegible] projekt zalecenia [illegible] ułożenia
„ instrukcyi dla deputacyi do porozumienia się
„ z dworami Petersburskim i Berlińskim etc.
2. „ [illegible] z [illegible]
3 — [illegible] aby traktat z [illegible] był [illegible] etc.

Imperatorowa napisała do Stewerta wyznaczając [illegible] Zabarzewskiemu

[illegible] 1793 [illegible] się jechał [illegible] Włodzimierza na Seymiki etc.

Generał [illegible] Chełmskiego, jako w czasie Komenderowania [illegible] Armii [illegible] używany był [illegible] etc. X

[illegible] 1790.

[illegible] Mieczniczestwie [illegible] Mieczniczestwie zabitym na Sejmiku [illegible] Jmć Imperatorowej Stackelberg [illegible] 100 [illegible] 15 [illegible] 179 [illegible]

[illegible] 179 [illegible]

[illegible]

[illegible] 179 [illegible]

X Kopia z oryginału

6/17 Mai 1790 Serock

Le General Major Bock par ordre du Prince [illegible] [illegible] „l'informe [illegible] „les [illegible] l'Imperatrice [illegible] de la Russie „ainsi qu'il [illegible] lui même et le rang de Lieutenant „General [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 600 [illegible]

[illegible] ditto 100 [illegible]

[illegible] 1500 [illegible]

[illegible] 3000 [illegible]

[illegible] 1500 [illegible]

[illegible]

[illegible] 1500 [illegible]

[illegible] 300 —

[illegible] 250 —

[illegible] 250

Duchamel Szambelan tabakierkę [illegible]

[illegible] 400

[illegible] 400 —

[illegible] 220 —

22. [illegible] 1500 [illegible] 17[illegible] [illegible] 179[illegible] —

[illegible] wyczytana z [illegible] [illegible] Marca
1791 roku [illegible] Komunikacyi [illegible] Moskiewskiem
[illegible] Gazety [illegible] od
Panów [illegible] z [illegible] nazywającego się co
[illegible] „[illegible] aussi des gens
„que la [illegible] le Roi, et [illegible] toutes les
„apparences [illegible] entre eux [illegible] une
„[illegible]ement [illegible] plus part.
„depuis que le [illegible] la [illegible] à l'Im-
„pératrice et que [illegible]
„tous le [illegible] que la Russie n'avait
„aucune influence en [illegible]"

---

93 — [illegible] nazwane [illegible] Konstancyi
Mieczysławskiej [illegible] Imperatorowej, [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Mieczysławowego
[illegible] Ciechanowieckim dnia 15 lipca 1776,
[illegible] dnia 17 Maja 1790 r.

1791.

Promemorya znalezione w papierach
Oleszego Komissarskiego Hetmańskiego Kawaleryi Narodowej
c Sz. Bełzgiego na służbie gradzienskiem — promemorya
do Temat Pacy rękopisu Bolskiego naznaczonego
Ponza Kommissyi Mrodłych Banków Teppera Szultza

zabyta ..

Promemorya
Co do Interessów pienięznych
Zięja pozwać co Kommissyi Skarbu .

Co do Interessów Publicznych
... prawo ...

Interes zdrowia. Nic nie robić
... Być u Pieca Adama Starego
i młodego — U Pani Kasztelanowey ...
U grafa Igelstroma co ... Na ...
do możności ...

Sprawienie się ... w domu i Sukniach
Zawsze prosto umiarkowanie ... od Żołnierzy
grajac nie przegrać ... jak 20 ... jak 10
a już mało ... pieniędzy nie przyjmować ...
ale ponitowowa —
sprawować ... — Rzeczy srebrne — ...
Pieczątne — ... — ... wierzchowy, ...
małe — barwe dla furmana etc de ...

Boscamp zdawał raporta szpiegowskie codzienne Ambassadorom Moskiewskim Sieversowi i innym jako [illegible] Trzy kwity odebranej przez niego pensyi przez lata 1788 - 1793 i 1795 —

—

23. Kwity Franciszka Salezego Miaskowskiego Kasztelana gnieźnieńskiego na pensyą pobieraną przez niego od 1775 Roku aż do Roku 1792 - z Ambasady Moskiewskiej w ilości 400 czerwonych złotych rocznie —

—

X - Submissya podpisana y pieczęcią Swoją stwierdzona, obiecuje w niej Swoim [illegible] Rossyi sprzyjać, na Seymach y Seymikach y innych się [illegible] sprzeciwiać y we wszystkim słuchać rady Posła Moskiewskiego etc.

[illegible]

1792.

Jest w [illegible] na [illegible] [illegible] wolnych [illegible] [illegible] u notkami wypłaconych przez ręce [illegible] [illegible] [illegible] 6000 czerwonych złotych wyprawionych [illegible] [illegible] cenny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] od Gorzkowskich [illegible] Azylum [illegible] [illegible] pieniędzy —

nr 75

1792.

List Józefowicza Starosty Mereckiego do Szydłowa dnia 9 Marca 1792 — na wziętych z [illegible] 200 Czerwonych złotych dnia 13 Septembra 1793 Roku —

—

Rewers Ur. [illegible] [illegible] na 500 czerwonych złotych pożyczonych mu przez Miączyńskiego 1793 —

—

Zaręczenie piśmienne dane w Grodnie 1793 jako nie będzie mianował innego na Superintendenta w którey [illegible] tylko osoby przez Miączyńskiego [illegible] —

Rewers [illegible] Salomonowicza na 1500 czerwonych złotych mających być wypłacone przez niego niejakiemu Sobeckiemu 1793 i na żądanie Sieversa

Spis Mieczyńskiego na wzięte z Ambasady Wspol= 1236 ...

1793 — 10 Sierp = 1793.

Zalecenie orginalne Kommissyi Skarbu Koron=nego opatrzonego pieczęcią Urzędową, względem Starostwa Zarnowickiego, ktore Generalność Targowicka odebrała posiadaczowi owczesnemu, od Sięcia Franciszka Sulikowskiego dla oddania go w posiadłość Piotra y Maryanny z Dzieduszyckich Zarnowskim=ma 10 sierpnia 1793 r ... to Zalecenie jest pod=pisane przez Antoniego Sulkowskiego Marszałka Konfederacyi Generalnej Targowickiej etc i Franciszka Chrząszczewskiego sekretarza etc.

1793.

... Kartkiana Ozarowskiego na wypłacenie mu pensyi rocznej 9,000 Czerwonych Złotych z Ambasady Moskiewskiej ...

1793 ...

Prośba podana przez Znacznego ... ...=ogłaszanego na Seymie Grodzieńskim dnia 23 maja o ...

... o ... 2,000 Czerwonych Złotych wziętych na ... zbieranie ... Konfederacyi z woli Generała ...

...

Na Regestrach Rossyiskich

Biskup Kossakowski zamieszczony jest na liście nokazu [illegible].
Jmć Kossakowski — brał rocznie [illegible] według tej listy 1500 # czerwonych złotych —

Hetman Kossakowski był Generałem Lejtenantem w Wojsku Moskiewskiem. Imperatorowa na adressie listu pisanego do Hetmana nadaje mu Tytuł Generała Lejtenanta Wojsk Moskiewskich najprzód, a następnie w czasie Konfederacyi Targowickiej, zawartym pod jej [illegible] i [illegible] w [illegible] [illegible]; mianowany został Hetmanem Wielkim Wielkiego Państwa Litewskiego —

Na początku Księgi zawierającej Korespondencyą Gospodarską jest umieszczonych kilka listów Hetmana Kossakowskiego pisanych do Brata Biskupa Inflant Kossakowskiego własnoręcznych Hetmana, z niektóre nawet jego podpis, lecz wszystkie tak nieczytelnie pisane że z trudem je przesylabizowałam. W pierwszym opisuje się o wszystkich zachodach mozolnej organizacyi Targowicy i mówi o szczegółach dalej, o tem

„[illegible] idea ta jest mi w niesmaku”
„nie podoba mi się wymienienie Nazwiska tego który”
„podał ideę uchwalenia Konfederacyi,” tylko dalej
mówi „piszę do Sz. Potockiego także przyczyny iż
„jest ~~tam~~ tam dobrze znajomy y dobrze położony,
„jako też że nie może ufnie w nikim położyć
„zwierzeń i układów swoich, jak w tym który mu
„po bytności swojej [illegible] z swoym
„wyznaniem, rozumie że on dojrzy — jeśli gdy
„się z nim Hetman zaprzedał, umówi, wszak
„którego nikt zarzutu czynić nie może a przeto
„łatwo to utrzymać potrafi, bo ma w Sejmi=
„ków Pluralitatów etc. etc.

z Oryginału przepisany —

(Szczęsny Potocki do Hetmana Ożarowskiego)

20 Stycznia 1794 [illegible] Dubno

Odebrałem list Pana [illegible] z Brzozy 17 Stycznia pisany, [illegible] że już [illegible] [illegible] szczęśliwie [illegible], [illegible] nie uczynił [illegible], [illegible] zrobi, czy nie, [illegible] dla nas, dla Niego dobrze [illegible] zrobił, y dlatego nie chciałem, aby [illegible] Konfederacyą [illegible], ale żeby to było uczynione [illegible] z [illegible] jego chęci — [illegible] nie były przysięgą [illegible] [illegible] — Czas [illegible] [illegible] [illegible] tej myśli, [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] —

[illegible] jeszcze do [illegible] uczynić, czy może gorszy [illegible] [illegible], jak [illegible] za [illegible] ludzi, którzy takie mają [illegible] jak jest [illegible] [illegible], żeby [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible] przyjaźnych. Mówią tutaj że się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tą garść, od tych co to zawsze źli y [illegible]. —

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] się [illegible], [illegible] tej [illegible]

[illegible] tylko [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Marszałkiem gdzie w Mazurach, jeżli jako [illegible] jest niemrawna, lub ieżli miejsce jakie wakuje —

Expensa jakie Pan uczyni wrócone będą co do szeląga tylko chciej mnie o nich dać wiedzieć — [illegible] także [illegible] dobrodzieja zapomnieć nie [illegible] przyjaźń go moję w tym zdarzeniu, y [illegible] [illegible] życzeniu [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] z tem polecam mnie na zawsze

[illegible] [illegible] najniższy sługa
Stanisław Szczęsny Potocki
[illegible]

Tytuły Szczęsnego Potockiego

Stanisław Szczęsny [illegible] Generał Artyleryi Koronnej — [illegible] [illegible] [illegible] y Fortec Koronnych Generalny Komendant Szef Korpusu Inżenierów y Regimentu [illegible], Generalny Konfederacyi [illegible] [illegible] Generalnej Koronnej Marszałek

z Oryginału 12go Stycznia 1792

List własnoręczny Stackelberga do Biskupa Inflant Kossakowskiego — —

Prosi Stackelberg JO Biskupa o protekcyę dla dawnego Kamerdynera swego i donosi o przybyciu nowego Ambassadora Angielskiego

Wyciąg z listu Hetmana Rzewuskiego do Żony ze Petersburga d. 9 Aprila.

„Ludzi Żonie co przyjechali do Petersburga gdzie się już znajdują — Szczęsny Potocki — Branicki Hetman — Kossakowski — Suchorzewski — Zagórski — Złotnicki.”

Wyjęcia

88. z dnia 24 Kwietnia 1792
z Rygi

„z Listu od Józefa Hurki do Hetmana
[illegible]"

[illegible] w tym liście Hurko Hetmanowi, sposób [illegible] do Pahlena i donosi że obecny w Rydze Manuzzi mówi jawnie „Król jedno że [illegible]
„z [illegible] uparty nie chce żądać pomocy
„Rossyi etc etc

z Oryginału przepisany — 89. 1792. 14 [illegible]

Bezborodko à Son Excellence
Monseigneur l'Evêque de Livonie. —

Monseigneur — Après tous les efforts que l'Impératrice a [illegible] fait [illegible] pour maintenir la liberté et l'indépendance en Pologne — Sa Majesté ne peut voir avec indifférence que les prérogatives et les droits de la République consacrés par un grand nombre de siècles ainsi que par ces traités solennels ayant été tout à coup renversés par une constitution établie à main armée et contre le voeu de la plus saine partie de la Nation — sollicitée par les mêmes traités et par les instances des citoyens les plus respectables qui rejettent avec indignation le joug qu'on veut leur imposer, Sa Majesté Impériale doit à sa dignité et à son affection pour la Nation Polonaise d'écouter leurs réclamations et de leur accorder son appui efficace pour y [illegible] constraindre [illegible] Les principes et les sentiments que Votre Excellence a toujours manifesté dans les affaires politiques ne laissent aucun doute sur ceux auxquels on doit s'attendre de sa part dans une circonstance qui affecte si près les intérêts des plus précieux de sa patrie — Aussi Sa Majesté Impériale est-Elle pleinement convaincue que Votre Excellence en se joignant de coeur et d'âme à tous ses compatriotes qui aspirent sincèrement au recouvrement de leurs anciennes libertés et privilèges secondera, par

[illegible] son patriotisme leurs efforts et leurs soins pour parvenir [illegible] un but aussi important pour le bonh. et la tranquillité de la Pologne. — Monsieur le Lieutenant général de [illegible], frère de Votre Excellence est chargé de lui faire parvenir cette lettre et de l'instruire plus particulièrement des intentions de Mon Auguste Souveraine, de prêter une main secourable à la République pour la relever [illegible] qui lui a été porté par ses ennemis domestiques. — Après la confiance que je viens de vous témoigner, Monseigneur, au nom de l'Impératrice, sur les dispositions qu'elle vous a déjà [illegible] à si juste titre pour le bien public, ainsi que dans votre attachement à sa personne, et à ses principes je n'ai rien à ajouter [illegible] que Sa Majesté Impériale vous aura personnellement de l'application que vous en ferez à la cause de la République [illegible] qu'elle [illegible] témoigner [illegible] époque critique tout l'étendue de sa bienveillance et de son amitié. —

J'ai l'honneur d'être avec une haute considération, Monseigneur, de Votre Excellence le très humble et très obéissant serviteur.

St Pétersbourg le 14 d'avril 1792.

Le Cte de Bezborodko

Monsieur le Comte Bezborodko à
Monsieur Walewski Palatin de Siradz

St Pétersbourg 14 avril 1792.

[illegible] de la [illegible] politique [illegible]
[illegible] une [illegible] arbitraire
les [illegible] d'[illegible] Sa Majesté
[illegible] la [illegible] qui [illegible]
la [illegible] du gouvernement et leurs privilèges. Comme
Elle connoît le zèle et l'esprit [illegible] pour la liberté et la
[illegible] que [illegible] les instances
[illegible] trois [illegible], Sa Majesté a pris la résolution
[illegible] leurs mesures, avec l'énergie qu'il convient
à sa dignité [illegible] faire rétablir la forme
légale du gouvernement en Pologne. Elle désire qu'en mettant
une entière confiance dans la protection éclatante qu'Elle
accorde à tous les bien intentionnés, Votre Excellence
contribue par tous les moyens qui lui sont en son pouvoir
au succès d'une entreprise dont ~~il~~ l'heureuse issue doit être
[illegible]
de reconnoissance que Sa Majesté [illegible]
services que Vous aurez rendu à la cause de l'indé-
-pendance de la République qu'Elle protège et qu'Elle
ne laissera échapper aucune occasion de reconnoître
votre attachement aux bons principes par des marques
de sa bienveillance.

J'ai l'honneur d'être etc.

 1792.

List drugiego Bezborodki do Bułhakowa.

z dnia 22 Kwietnia 1792. „przesyłam Mu listy do oddania
„Panom Polakom, w których ponieważ tego interessa
„wymagają, zachowuje Stan Etykietę więc do nich
„Maximum; aby wierzyli że wszystkie rzeczy
„są na dawnym fundamencie etc. etc.

St. Petersbourg 19 Avril 1792.

Copie d'une lettre de Mr le Comte Bezborodko à Mr le Comte Małachowski Grand Chancelier — —

St. Petersbourg 19 Avril 1792.

Wyciąg z listu Bezborodki pisanego do Ożarowskiego Kasztelana Wojnickiego etc. mówi „ponieważ kilku Polaków, udało się do „Imperatorowej z prośbą utrzymania praw i przywilejów „zabezpieczonych im Traktatami podpisanemi przez „Nią, umyśliło silnie popierać opieką Swoją „formującą się Konfederacyą etc. dla zniweczenia „celów wichrzycieli i partyzantów Rewolucyi 3 Maja etc.

Wyjąg z Listu [illegible] Hetmana Kossakowskiego 1792.

czyli Listu [illegible] Gene[illegible] [illegible] [illegible] etc.)

mówi Hetman etc.

„że [illegible] [illegible] w [illegible] oznajmiała mi w Grodnie

„u [illegible] [illegible] że Katarzyna przecie Generałowi

„Fersenowi [illegible] [illegible] naprawie przez Niemen

„w Mostach, etc. u [illegible] [illegible] stara się przekonać

„że [illegible] nie miał [illegible] relacyi i [illegible] nie

„może że nie zdobył Wilna etc. etc.

Wyjąg z Listu 1792.

Prozora do Biskupa Inflant Kossakowskiego

...... uprasza Biskupa „aby pomimo różnicy

„ich sposobu myślenia i działań wstrzymał

„prześladowanie nękające Ojca i rodzinę jego

„mianowicie etc. —

1792.

Kwita podana 1792 Roku przez Łobarzewskiego

do Bułhakowa w której wspomina też o pensyi 240 #

wyznaczonych [illegible] przez [illegible]elberga —

Ciąg dal: z Volumenu dotyczącego Not i Pism Ministeryalnych

„ Kopia Listu Imperatorowéj z Petersburga 30 miesiąca Maja
„ [illegible] Iwana Barona
„ Bühlera Ministra tu [illegible]
„ Rzeczypospolitéj [illegible].

Monsieur le Conseiller d'Etat actuel Baron de Bühler.

Ayant jugé à propos d'avoir une personne de confiance auprès de la Confédération des vrais et fidèles Polonais formée sous mes auspices et ma protection spéciale; pour détruire l'oppression de leurs libertés et de leurs droits, opérée par la constitution illégalement introduite le 3. Mai 1791. J'ai fait choix de vous pour être l'interprète de mes intentions salutaires et bienveillantes envers la Sérénissime République de Pologne Mon ancienne alliée. Je ne doute pas, que le Maréchal général de la Confédération, ainsi que les illustres Etats, confédérés considérant surtout le titre, que je vous ai conféré et le zèle que je vous ai recommandé pour leurs intérêts, ne témoignent aux représentations

que [illegible] Monsieur [illegible]

[illegible] qui [illegible] et

[illegible] qui les [illegible] constamment

[illegible] côté de leurs sommes les

[illegible] les plus [illegible] la continuation [illegible]

mes [illegible] à entretenir un succès

à l'entreprise Patriotique qu'il a formé et

[illegible] je prie Dieu qu'Il vous aye Monsieur

le Conseiller d'État Actuel Baron de Bühler

en Sa Sainte garde

[illegible]

W Zbiorze Papierów Targowickich zawartych w Tomie pod Literami Cl. [illegible] pod N.ro 143 znajduje się 22 Listy Kanonika Kontryma do Biskupa Inflant Kossakowskiego którego był powiernikiem. Pisał je od 1792 roku różnemi czasy do 1794. W Numerze 13 donosi Biskupowi że Akt Konfederacyi Targowickiej pierwotnie był w Petersburgu w Carskim Siole podpisany przez przytomnych tam Polaków. Wracając do Kraju w pierwszym miasteczku po przejechaniu granicy Moskiewskiej, w Targowicy, [illegible] Szczęsny Potocki, Rzewuski, Branicki opatrzyli go datą i nazwali Aktem zawiązującym Konfederacyą Targowicką

Wyciąg z listu bez adresu i podpisu pisany z Rygi dnia 5 Maja 1792 r. zaczynający się słowami: „je viens d'écrire à Petersbourg „et... plus je réfléchis au Plan, plus j'en sens la grandeur, plus il m'enchante ..."

Pisze Kanonik jeden [illegible] do Biskupa Inflant. [illegible] Kossakowskiego z 20 Lipca 1792.

Po [illegible] liście Sztafettą jeszcze to dorzucam [illegible] osobno przesyłam iż na [illegible] Sejm [illegible] Gettatuja [illegible] Deklaracyi [illegible] [illegible] wiadomości nade-czem już Wojska Moskiewskiego w granice, na [illegible] strzeżone przez [illegible] [illegible] głębiej [illegible] jeśli po [illegible] [illegible] wojny [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Gettatuj i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] i [illegible] — [illegible] do [illegible] -tów i [illegible] — [illegible] [illegible] i tego [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] wojska nie broni, własne na miejsca ustronne cofnąć [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] początek po 1m czerwonym złotym z dymu naznaczy Królowi i Sejm zalimitować jutro nie prorogując [illegible] tu [illegible] Deklaracyi — Par consequent z [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] na wszystko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] i Marszałek [illegible] Małachowski na to [illegible] pozwolili żeby Sejm limitować

[illegible] prowincyi i na tej [illegible] [illegible] się
[illegible] [illegible]. [illegible] będzie ponowiona, a tym
[illegible] [illegible] Konfederacya [illegible] [illegible] Króla i
[illegible] [illegible] jak [illegible] Transporta wychodzą
i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gotowe chcąc by bez
żadnego [illegible] [illegible], [illegible] etc. —

Imć Xiążę Józef [illegible] miał [illegible] [illegible]
[illegible] Moskalom i [illegible] [illegible] się że będzie [illegible]
z niemi [illegible] do [illegible] [illegible] [illegible] tym
teraz [illegible]. Xiążę [illegible] [illegible] [illegible] z tym
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do [illegible] i [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible] — [illegible]
jeszcze [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] jeszcze [illegible] [illegible] [illegible] Generała
[illegible] [illegible] [illegible] miał [illegible]. Chreptowicz
[illegible] [illegible] z Ministrami Departamentu [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] że już
[illegible] [illegible] z Petersburga wyjechali [illegible] [illegible]
Konfederacyi [illegible] [illegible] i [illegible]
tych [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] jakoby przysłać
ich i [illegible] [illegible] [illegible] — i [illegible] [illegible].
[illegible] — [illegible] [illegible] że [illegible] [illegible] się [illegible] i
przyjednania Imperatorowej [illegible] [illegible] [illegible]
Bułhakowa do Króla nie [illegible] — O [illegible] [illegible]

gorliwości wczoraj w Ogrodzie Joachim M[illegible]
[illegible] był [illegible] i [illegible]
i [illegible] Magistratowi [illegible] jest [illegible]
[illegible] tak samo co
[illegible]

—

[illegible] Maja 1792
[illegible]

[illegible] mam
[illegible] Exemplarz [illegible] Deklara-
-cyi [illegible] 5tej [illegible]
[illegible]
[illegible] z [illegible] zagra-
-nicznej [illegible]
tak daleko [illegible] deklaracyi [illegible]
zaraz był u Bułhakowa z podziękowaniem za [illegible]
[illegible] swemu Pryncypałowi — JX [illegible]
[illegible] deklaracyi [illegible]
[illegible] i mniej
[illegible] i pryncypalnie [illegible]
[illegible], mimo wszelkich [illegible] zagranicznych,
iż Rossya nigdy od takiego kroku nie postąpi, prze-
[illegible], zwłaszcza wzmocniona [illegible]
i [illegible], a nie mniej Rossyi [illegible].

Rozumiano iż się wszystko w [illegible] i wylaz-
=dowaniu [illegible] wolności i pomocy, i dlatego śmiało
[illegible] — Jeszcze teraz się nawet niektórzy tego mnie-
=mania iż gwałtownie [illegible] nie wejdzie ale iż [illegible]
topór cofnie się; a my łacni do zgody i allians nawet z
Moskwą przeciw Prusakom gotowi [illegible], [illegible]
[illegible] niektórych wyobrażenia, Rossya pryncypalnie
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] mną
i umysłe każdego sprawując, w jednych bojaźń i cofanie się
u drugich i największej części z gniewem, rezolucya
[illegible] z [illegible] sposobem, który ma podać
jutrzejsza [illegible] sessya [illegible] się dziś i wczoraj
[illegible] i deliberacyami, w różnaitych domach — Armaty
i transporta [illegible] nie zatrzymane [illegible] wychodzą
i nie [illegible] z [illegible] Ml. sam szybko
z [illegible], mimo [illegible] familij
i bojaźliwych przyjaciół — Do jutrzejszej sessyi
[illegible] pomnożone [illegible] źrodło [illegible]
w [illegible], [illegible], a może y Szelnigach.
[illegible] się [illegible] Cellinuta — Xiążę Generał Podolski
[illegible] do [illegible] w [illegible], i [illegible] bodaj
początek [illegible] czy nie wypadnie — Jeżeliby
co [illegible] z JW. Bułhakowem [illegible],
który mimo te zawieruchy [illegible] przyja-
=cielem [illegible] i dziś [illegible] był na
obiedzie Ministeryalnym u Juncheza — [illegible]

mnie [illegible] jużeli już czytał kopię Listu Konfe-
-deracyi nowej, i znajduje go w najpiękniejszych
myślach i stylu, napisanym, comme un Chef d'oeuvre
z [illegible] [illegible] który się niemoże niepodobać
[illegible] (lepiej byłoby żeby się bez tego obeszło)
Właśnie w tym momencie był u mnie z Laski
swojej z pożegnaniem J.W. [illegible] [illegible].
[illegible] ze Dama ma taką [illegible] i mieszkając
[illegible] [illegible] przychilenia [illegible] i [illegible]
[illegible] rzeczy niż co [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] się i [illegible] — JJW. Czarowny
wyjechali [illegible], i tam mieli [illegible] trzy
tygodnie — ... Jeżeli [illegible] JW. [illegible] wyjeżdża
nawszczas z [illegible] i [illegible] Państwem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pilania etc.
JKJ. [illegible] [illegible] jest [illegible]
[illegible] [illegible] i [illegible] [illegible]
bywa — Nawet Etat Woyska y dyspozycie militarne
[illegible] i ostatnią [illegible] u niego biorą.
[illegible] tę [illegible] [illegible] jest [illegible]
[illegible] i [illegible] czy nie [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] i [illegible] —
[illegible] tej [illegible] w Mińsku, [illegible]

[illegible] zagrodom, niż
moderacyi zdaje się [illegible] . . . .

Kopia z oryginału

[illegible] J. Kossakowskiego.
[illegible] Maja 1794 R.

. . . . [illegible] WPanu odpisuję.
[illegible] wzbywa
opłata strawnego ludziom etc. . . Sessya czytana w
Gazecie dnia 21go [illegible] i
moderacyą i z innych [illegible]
[illegible] Bułhakowa, szczególności [illegible] i [illegible]
-tego, jeszcze przyłączam w [illegible] bileciarzach
przyjacielskich — [illegible] perturnum
[illegible] treść [illegible] — Sessyja
20go [illegible] ulęg:
-mienia [illegible] niebyło, [illegible]
przyjęta była [illegible] jako się na sessyi
21go [illegible] — [illegible] wszystko
Kossyjskiego jeszcze nie było wiadomości i teraz nie
[illegible], chyba [illegible] — a to zapewne
[illegible] iż wojsko nasze jest [illegible]
[illegible] choćby [illegible] — Służę [illegible]
że [illegible] Grandem największa tego czyni [illegible] —

[illegible] niemam [illegible] iż Moskale naprzeciw idą
stojący cofnęli się i [illegible] — Może to być
że i mnie, innym [illegible] [illegible]
Tym też potrzeby [illegible] zwiazany
Król JMć [illegible] jak może [illegible] [illegible]
w Wojsku i [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] —
[illegible] [illegible] — [illegible] Magistratury [illegible]
[illegible]
[illegible] — [illegible] i [illegible] [illegible] i [illegible]
[illegible] na potrzebę Rzeczypospolitej — [illegible]
[illegible] w Jaktorowie — Pani [illegible]
[illegible] jechać do [illegible] Obywatelski [illegible] publicz-
ności i [illegible] [illegible] [illegible] aż do
[illegible] [illegible] i [illegible]
sentymentach. i [illegible] Insultowano
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible] i
[illegible] [illegible] — Mówią że
i [illegible] [illegible] [illegible], i nikt naj[illegible]
[illegible] [illegible] nie mie: Naj
fatalniejsza może [illegible] być [illegible] publiczności
gdyby [illegible] [illegible], jaka fatalna wiadomość
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

tylko Czartoryski gener. Z. wyjeżdża czy wyjechał do Wiednia; także ma w Rossyi i inni u nawet przed sejmowie się i dzie z czego wnieśli po- lecenie Biskupowi Krakowskiemu Księstwa Siewier- skiego, a inni i o całym Biskupstwie wnaszali

— — etc —

Hetman Kossakowski do Ambassadora Rossyjskiego z Połocka d. 7 Maja 1792.

Wyraża się w tym liście na dawne swoje zasługi Imperatorowej — Jego rady ostrzega i mówi „après le „passage en Niemen, si grâce à votre appui et à la bien- „veillance de la Souveraine on me permet d'agir de mon „chef contre Varsovie, je tâcherai de prendre par mon „zèle que dans le cas le plus important en Pologne „j'aurai mis quelque capacité à remplir les ordres „de Ma Souveraine etc etc

Uwaga. Czytając ten list nasuwa się uwaga że ponieważ nie dano Kossakowskiemu Hetmanowi pozwolenia działania jawnie przeciw Warszawie już oto przed, chciała Rossya jeszcze na czasie zyskać ażeby lepiej i skrzętniej rozciągnąć swoich intryg nad Rzecząpospolitą i lepiej się [illegible] sołdatów.

 14. Maja 1792.

[illegible]

[illegible] 1792 [illegible]

[illegible]

[illegible] W [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

Wypada się zastanowić nad przyczynami dla których Katarzyna II. wybrała Konfederację [illegible] jako środek bezpieczny, [illegible] [illegible] [illegible], i [illegible] [illegible] [illegible] do Petersburga, Szczęsnego Potockiego [illegible] [illegible] jego, Seweryna Hetmana [illegible] [illegible] [illegible], w swojej przytomności [illegible] [illegible] podpisania pierwszego aktu Konfederacyi Targowickiej, którego oryginał nigdy i nigdzie do tej chwili odnaleziony nie został —

Targowiczanie

Wracając do Kraju przyjechali [illegible] [illegible] miasteczku [illegible] Targowicą zwanym, dnia 14 Maja 1792 ~~odtąd~~ zawiązali i podpisali powtórnie akt Konfederacyi, odtąd zwanej Targowicką —

[illegible] z [illegible] [illegible] Jeneracyi [illegible] Malleja [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sekretarza Konfederacyi Dyzmę Tomaszewskiego. Uniwersałem został mianowany na Marszałka Konfederacyi Koronnej Szczęsny Potocki [illegible] Jenerałem [illegible].

Ksawery Branicki [illegible] Hetman
Seweryn Rzewuski Hetman polny
Antoni Książę Czetwertyński Kasztelan Przemyski
Jerzy Wielhorski — Antoni Złotnicki
[illegible] Szczęsny Gradzki — Adam Moszczeński
[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] — Michał [illegible] [illegible]
Jan [illegible] [illegible] [illegible] —
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] na
[illegible] [illegible] [illegible] Branickiego i
[illegible] [illegible] —

[illegible] [illegible] [illegible] z [illegible]

1792.

[illegible] podpisem [illegible] własnoręcznym

[illegible] Metrykant —

[illegible] Targowickiego pierwszego [illegible] [illegible], [illegible] jako Założenia.

Wszystkie te akty i [illegible] się [illegible] w których [illegible] bez wymieniania ich [illegible] podpisem Marszałka [illegible] —

[illegible] 1792 [illegible] 11 Kwietnia 1792 r.

Trzeci [illegible] 23 Czerwca 1793 r.

Czwarty [illegible] 14 [illegible] 1793 r. —

[illegible]

Akt Związku Targowickiego jak go za dni tych często nazywano w oryginale porównawszy, nie zmieniając nic [illegible] także w Uniwersale [illegible] [illegible] 14 Maja 1792 w Targowicy [illegible], w całej treści jest umieszczony i przez niego powtórnie [illegible] własnoręcznie — Akt ten przekonywa że wszystkie zbrodnie o które Targowiczanie są oskarżeni, popełnili + Cytając [illegible] władzą Najwyższą

Rzesny zwinął część [illegible] i [illegible] Korpusy

ze Szkodą Skarbu [illegible] — [illegible]isał do Imperatorowej

Zarząd Skarbu zagarn[illegible] — [illegible] Uniwersały

od d. 14 Maja 1792 R. do dnia 11 Marca 1793 R. to jest

Do [illegible] zjazdu do Petersburga własną ręką podpisał. ~~&c.~~

[illegible] wydał zmniejszenie opłaty ze Starostwa

[illegible] delegowany został do Petersburga

[illegible] Petersburga delegowany był.

[illegible] Potocki (?) [illegible] do Orłowskim.

Wielhorskiego delegowano do Petersburga —

Moszczyński (?) delegowany został do Nowej formy Rządu.

Jan Zagórski delegowany do ułożenia Projektu

Sądów, Ultima instancya —

Jan [illegible] delegowany do formy Rządu —

[illegible] Franciszek Hulewicz (?)

wyznaczeni do Sądów Woyskowych &c.

Wyroki Generalności Konfederacyi Targowickiej

nazywały się Sancitum.

Na Litwie — 1792 —

Spis Aktów Konfederacyi Targowickich według datty ich Zawiązania

1792 - Julij dnia 9 Akt Konfederacyi Powiatu Kowieńskiego został spisany —

12. Julij Akt Konfederacyi w Województwie Trockim ditto

14. Julij — ditto w Powiecie Wołkowyskim

17 Julij — ditto w Powiecie Wiłkomirskim

18. Julij — ditto w Powiecie Upitskim

ditto w Powiecie Pinskim

1792 7go Sierpnia ditto — ditto Brzesko Litewskim

w Sierpniu ditto

1792. 25 Julij ogłoszono Rekwizycye od Konf. Wileńskiej

1792 — Po uczynionym [illegible] przez Szlachtę przeciwnych [illegible] Wileńskim do [illegible] Brzostowskiego Starosty Pinskiego [illegible] w Patryotycznym [illegible] Hetman Kossakowski w listach [illegible] że tak Biskup Kossakowski uważa jako Targowiczanin, lecz silnie [illegible] jako te [illegible] i [illegible] zostały [illegible]

Liczba urzędników w każdym Województwie Konfederowanym pod wpływem Rządu Targowickiego była następująca — —

Marszałek Województwa Konfederowanego 1.

Deputatów do Trybunału trzech — 3.

Sędziów Ziemskich Sześciu — 6.

Pisarz Ziemski jeden 1.

Komorników ziemskich Sześciu — 6.

Agent ziemski oddzielny jeden 1.

Kommissarzów porządkowych dziewięciu — 9.

Konfederacya Ziemi Warszawskiej miała tylko obowiązek sądzenia spraw bieżących, uczyn=kowych i kryminalnych, obywatelskich, które pod władzę y rezolucyą Marszałka Konfederacyi były poddane. — Wypadki pojedyncze zasługujące na rozsądzenie pojedyncze szły pod Laskę i władzę Marszałka Wielkiego Koronnego. —

~~Maj~~ 1792.

List własnoręczny Hetmana
Koronnego bez adresu

— donosi że akt Konfederacyi Targowickiej „Warszawskiej uczyniony etc.

List Szlinskiego, z 1792 r. donosi że Konfe=deracya Ziemi Warszawskiej przez Rezolucyą generalności Konfederacyi w Targowicy związanej, ma sobie tylko po=ruczone sprawy, uczynkowe y kryminalne, obywatelskie do osądzenia; że sprawy osobne w Mieście Warszawie zdarzyć się mogące pod władzą nie Marszałka Konfe=deracyi lecz pod władzę y rezolucyą Wielkiego Marszałka Koronnego są poddane etc.

Kopia z Oryginału 115. 20 Mai 1792.

— Hetman Kossakowski do Xięcia Dołgorukiego —

Mon Prince

Je ne peux pas exprimer assez de reconnoissance que j'ai [illegible] la lettre dont vous m'avez honoré, écrite d'[illegible], en m'attribuant quelques mérites, tandis que les trois actes, que j'ai eu l'honneur de remettre au général en chef, ont été présentés et envoyés comme [illegible] en propre Chef. — Cela n'était pas bien [illegible] puisque devant 3 mois tous les noms et [illegible] ont été présentés par Moi à la [illegible] pour les petites [illegible]. Nous manquons dans les plus essentielles —

La considération, l'amitié et la reconnoissance m'obligent de vous avertir dans un cas plus important. Je crois que partout où vous irez vous ne [illegible] que [illegible] par les sentimens innés de la naissance, chacun s'empressera [illegible] à vous rendre ses services, puisque vous leur rendrez justice.

Mon Prince si vous pouviez voir mon âme vous y verriez non seulement la reconnoissance mais un vrai attachement. Je souffre pour vous et je tremble pour les affaires de Pologne. Je m'empresse à vous faire

savoir et de vous avertir que la chose est tout à fait changée — Soyez circonspect et mesurez vos pas. — Le Prince de Würtemberg se trouve à Wilna. On le dit très fort — de 8 à 12 mille hommes — On m'assure qu'il est décidé à vous rencontrer du côté de Niemendyn, faites vous bien éclairer dans votre marche. Ce n'est point une plaine c'est tout des défilés, des bois, des embuscades. Nous sommes tout à fait étrangers dans ce pays. Je connais la difficulté qu'à chaque général étranger à s'orienter sur le local du pays. Je vous avertis de choses qui sont prises au vrai : malgré toutes mes demandes mes prières et mes remontrances, nous avons non seulement abandonné la route marquée, mais aussi toutes les lignes du plan précédent — Nous n'allons plus par Niemenczin, pour couper Wilna, ni par Micha[illegible] à Lida — Nous avons pris le chemin d'Olszanicz tout droit à Dziginin — Nous laissons derrière les marais, les lacs, et les bois qui coupent toute communication entre vous et nous. Nous allons tout droit à Dziginin, mais dans quelle vue ? c'est trop sublime pour moi — Je sais que nous n'avons aucun obstacle à considérer sur le chemin, aucun ennemi ni à notre gauche ni à notre droite, ni même devant nous

J'ai mon conseille ~~[illegible]~~ de tourner de cette [illegible], pour déterminer [illegible] à être prets, à vous secourir, mais je pers l'espoir de pouvoir réussir jusqu'à même aux trop fréquentes demandes.

Permettez Mon Prince de vous avertir qu'il serait bon, que vous envoyez quelques hommes sous [illegible] pour se mettre au fait de la réalité de la nouvelle du Prince de Wirtemberg, s'il se trouve effectivement à Vilna, ou s'il est sorti à votre rencontre — Ces notices ne peuvent que vous être d'une grande utilité et vous feront agir de la manière à pouvoir déranger ses vues — Si cette nouvelle est vérifiée [illegible] espions ne manquent pas de faire part au plus vite à [illegible] le Général en [illegible] suffisamment [illegible] que je puisse avoir la permission de [illegible] un Corps attaché à [illegible] — Je vous prie de m'honorer de votre amitié dans un cas pareil et de croire aux sentiments distingués etc. etc.

[illegible] ce
30 Mai [illegible]

[illegible] de Votre Altesse [illegible]
Comte [illegible]
— Hetman —

 1792.

„Wojsko Rossyjskie pod kommendą Jenerała [illegible]
„[illegible] w Wojsku [illegible]
„pod Wołkowyskiem na Litwie.

Branicki Hetman Wielki Koronny przystąpił
do generalnej konfederacyi koronnej w Targowicy
dnia 14 Maja 1792 r. pod marszałkiem [illegible]
[illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] i [illegible] Branicki, Hetman Wielki
Koronny, [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
Wojska Koronnego; Kawaler orderów Orła
białego i Ś. Stanisława, Rossyjskich, Ś. Andrzeja
i Alexandra Newskiego Jenerał.

5° Junij 1792.

Książę Józef Poniatowski do Hetmana Seweryna Rzewuskiego.

Odebrałem pismo Waćpana Mości Panie Rzewuski, nad którym długo myślałem co ono znaczy, i czy mam na nie odpowiedzieć. Bez dłuższej rozwagi nie ukrywam moich myśli; względem dla podeszłych lat [illegible] prawidłem tak i jak dziś z [illegible] postępuję. —

Jako żołnierz wyciągnąłem, honor podchlebiający i [illegible] mojej [illegible] czyniący, nie znam innej władzy, jak władzę, którą Naród cały ustanowił, żadnego innego prawa, jak rozkaz króla i Prześwietnej Kommissyi Wojskowej, żadnego innego obowiązku, jak ten: z ukochaną Ojczyzną, lub za nią umierać — jako Obywatel nie mogę słuchać rady Waćpana, która pod pozorem wolności, wystrzeżona licznemi bajkami, wsparta jest obcą przemocą. — Ci którzy mieli dla ich własnej dumy i własnej miłości, zaprzedali

krew wszelt ziomków swoich, są chydą
Narodu y Zdrajcami Oyczyzny.

Te są moje sentymenta i wszystkich
podkomendnych moich, — zaczawszy od prostego
żołnierza. Proszę więc WaćPana zaniechać
odtąd niepotrzebnych pism, które niczego
u mnie nie odkryją, y bydź przekonanym
że Oyczyzna jest Matkym Bogiem, że
zbroyny obcy żołnierz w granicach Polskich
znajdujący się nieuprzymierzony, nie może
Nam przynosić przyjaźni, i że każdego
żołnierza Rzeczypospolitey, Stupnie będzie
albo zwycięzkie albo umrzeć ze słowa.

Pisan w Obozie pod Lubarem, dnia 3 Junij 1792.

Sługa Uniżony

— Tu nastąpiły liczne podpisy Jenerałów
Jenerałów — Sztabsoficerów. — Officerów
Towarzystwa y żołnierzy, nawet wielu. —

Kopia i [illegible] listu własnoręcznie [illegible]
[illegible] Biskupa Inflant Kossakowskiego
bez datty i adressu — pisze w nim —

[illegible] jakiej byłem już
" wezwany w Litwie przez upomne wolę Wielkiej
" Monarchini i własną moją skłonność do lepszej
" sprawy do utrzymywania Konstytucyi Targowickiej...
" donosi dalej Biskup Kossakowski —
" że Graff Bezborodko pisze do mnie że w krótkim [illegible]
" Woyska Moskiewskie do Polski z woli Imperatorowej
" że wszystkie wszystkie powiaty już się z Konfederowały
" wszędzie Marszałkowie i Konsyliarze obrani do spra=
" wowania Jurysdykcyi Konfederackiej, a Konfederacya
" Generalna w Wilnie [illegible] Sapiehę Junkra
" na Marszałka. Że [illegible] wszystko [illegible] się w tym
" Czasie [illegible] pod władzą i rozkazami
" [illegible] — gdy wszyscy majętni uciekali
" się za granicę, gdy grożono każdemu więzieniem
" y [illegible], żebym JMPana miał tyle wszystkie=
" go y przyjacielem [illegible], spodziewam się
" żebyś [illegible] przyjacielowi spra=
" wiedliwości [illegible] ufność moją y też zalecenie
" jeśli uczynisz [illegible] one — Już woyska
" pod Komendą Generała Kreczetnikowa wyciągnęły

z Litwy mało [illegible] dające oppozycyi od Wojsk
" Litewskich — Kommenda generała [illegible]
" jest przy Litwinami. — A [illegible] nasze już nie [illegible]
" od Warszawy y [illegible] maja [illegible] — Niemam
" doskonałego opisania o Radzie Wczorajszej Warszawskiej.
" [illegible] z [illegible] jakoś będą grali
" [illegible] — jeszcze z Konfederacyą Generalną [illegible]
" Kommunikacyi które się zrobi przez Brześć Litewski
" tak jest ułożone, że to miejsce [illegible] centrum
" obu Konfederacyi Generalnej [illegible] —

"Mój Brat więc teraz Konfederacyi Litewskiej
" [illegible] Hetmana Wielkiego
" pod tytułem którym, W. Majestat, chce go [illegible]
" nawet — w tych politycznych wiadomościach [illegible]
" się co [illegible] mojego, [illegible]
" daj mnie [illegible] [illegible]
" [illegible] — A ja jestem y będę tendre [illegible]
" Szczerego — [illegible] sobie znać więcej
" niż Staruszek [illegible] toujours [illegible]

" [illegible] Wielkiej Monarchini nie-
" [illegible] — [illegible]
" spokojność [illegible] y Chałupami na wsi [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

z Warszawy 1792.

List

Komatisu do Biskupa Kossakowskiego

z Inflant 12 Czerwca 1792.

z prośbą „o dostanienie się Biskupa co „Kommandoryi żeby zapłacona mu była „pensya de Grand Prieur de Malte etc.

Kopia z oryginału — 127. 16 Juin 1792.

Platon Zuboff do Hetmana Polnego

Monsieur —

J'ai reçu successivement plusieurs de vos lettres avec bien du plaisir et de reconnoissance. Je vous félicite Mon Général sur vos succès auxquels je prends une part bien sincère. Il paraît que la victoire parcourt nos divisions l'une après l'autre. Vous aurez sçu les avantages éclatans remportés par Mr de Kochowski Il est facheux qu'il faille en passer par là pour ramener ces hommes egarés. J'a[illegible] générale de la Couronne commence [illegible] de la considérance. J'attends avec impatience des nouvelles de la Volhynie que Mr Michelsohn [illegible] suivre immédiatement après lui. Il est sans doute désagréable que le tout [illegible] pas [illegible] mais [illegible] général [illegible] nos opérations est si satisfaisant, qu'il est impossible de s'arrêter à ces petits inconvénients, qui sont comme vous savez inévitables dans les affaires entreprises.

J'ai présenté à Sa Majesté Impériale la lettre que vous lui avez écrite au nom de tous les Citoyens de Vilna. Sa Majesté l'a reçu avec bonté. Elle vous charge Mon Général de les assurer a

[illegible] haute protection et à la satisfaction qu'elle [illegible] toujours à la bonne cause.

J'ai été révolté, Monsieur, de la manière indigne dont Mr. Cquinst (?) en a agi à l'égard de Madame Votre Epouse [illegible] sujets qui en ont indigné [illegible] comme [illegible] même, quelles sont les terres que cet homme [illegible] dans la [illegible], [illegible] peut [illegible] ce caution dont les dommages que vous avez réclamés. En attendant on s'est déterminé [illegible] une mesure générale qui puisse en imposer à [illegible] ont les excès se renouvellent chaque jour, et fournir en même tems des dédommagemens légitimes à ceux qui auront de justes griefs contre les factieux. Sa Majesté Impériale [illegible] passer ses ordres à ce sujet à Mrs les Généraux Joh[illegible] et [illegible] qui se concerteront avec les Chefs de la Confédération pour l'exécution de ces vues devenues nécessaires, pour les assister partout où l'usage d'une juste représaille rendra l'appui de nos troupes nécessaire.

[illegible] Mon Général, j'espère recevoir incessament de vos nouvelles et je me flatte que les affaires de votre Confédération vont à merveille

sous la direction des chefs distingués que vous lui avez donné, et surtout de Monseigneur [illegible] Votre frère dont les talents et l'attachement pour la bonne cause me sont connus depuis longtemps — J'ai l'honneur d'être avec une considération distinguée de Votre Excellence le

très humble et très obéissant serviteur

Anton [illegible] [illegible]

[illegible] le 16 Juin 17[illegible].

dnia 18 Czerwca 1792.

Stanisław

Szczęsny Potocki Generał Artylerji Koronney
przez Imię Konfederacyi Koronney Marszałek —

Przesyła

Czyniąc JW. Ciołkowskiemu Generał Majorowi
y Komendantowi twierdzy Kamieńca Podolskiego co
wypełnienia przysięgi na wierność Konfederacyi
Generalney y odebrania takowejże od Garnizonu
Kamienieckiego — Generalność Konfederacyi
Koronnej wkłada powinność aby wszystko Rzeczypospo-
litey przysięgę wierności swojey dla niey wykonało
Rotę przysięgi dla tegoż wszystka przez siebie [illegible]
Generalicyi swojej [illegible] y [illegible] [illegible], która była
w tych słowach „Ja N. N. przysięgam Panu Bogu
Wszechmogącemu, w Troycy Świętey Jedynemu iż Konfederacyi
Generalney Koronney na dniu 14 Maja 1792 Roku w Targowicy
utworzoney pod Marszałkostwem JW. Stanisława
Szczęsnego Potockiego Generała Artylerji Koronney
wiernym będę, od punktu żadnego tejże Konfederacyi wypad-
[illegible] Marszałka, Konfederacyi Generalney posłusznym,
[illegible] będę — Wiarę Świętą Katolicką Rzymską,
wolność y Niepodległość Rzeczypospolitey bronić, życiem
moim zastawiać będę, niczyim innym Ordynansom
prócz JW. Marszałka Konfederacyi Generalney Koronney,

18 Czerwca 1792.

niniey[szey] lub od niego moc maiących porucz=
=onym mieć będę, za wolność Rzeczypospolitey, za całość
Jey granic, za Jey niepodległość, za prerogatywy
Stanu Rycerskiego Krew moią przelać y życie
ponieść chętnie obowiązuię się, y to wszystko
wiernie pełnić będę, tak mi Panie Boże dopomoż.
Dan w Tulczynie dnia 18 Czerwca 1792 Roku

Stanisław Szczęsny Potocki, Generał
Artyleryi Koronney, Konfederacyi
Koronney Marszałek

Szymon Bończa Tomaszewski
Generalney Konfederacyi
Sekretarz

Zastępujący miejsce
JW: Regenta Generalney
Konfederacyi Koronney
iako zgodny z oryginałem
zaświadczam — J. Chrząszczewski.

Uwaga

Cimoński [illegible] Generał
[illegible] jest [illegible]
Jego [illegible], który [illegible]

Z oryginału Kopia -133. 22 Junij 1792 R. z Królewca —

Bez adresu ani też podpisu.

Jeszcze się tu zatrzymałem nieco dla niektórych okoliczności, ale już nie dłużej jak do dni kilka, po których 25 zamierzam powracać do Warszawy spodziewając się tam zjechania w ostatniem miastam rozpoczęcia — Tym czasem tu te same z wart[?] pono[?] dowiaduję się o tej niepomyślnej dla kraju naszego nowinie, że JW Marszałek Potocki dnia 15go tego miesiąca opuścił Berlin powracając do Warszawy nie dokończywszy ani mediacyi ani uznania ani utrzymania nowej Konstytucyi naszej.

Odłożono mu wyraźnie w pierwszej odpowiedzi też my zapewnili [illegible] rzeczy nieznośnie, że sukcessya tronu nie jest „compatible a la propriété de la Pologne", że nakoniec gwarancya y systema Rossyi zawarta [illegible], nie ma influencyi do Kraju Polskiego, nie mogą być porażone a zatem że należy [illegible] i powrócić do dawnej formy.

Cały jest wiadomość [illegible] konjektury [illegible] że [illegible] jakby [illegible] gdyby [illegible] Króla y Kraju naszego. Inaczej [illegible] Rossyi przy [illegible] Króla [illegible] Pruskiemu [illegible] na Francuzach — [illegible] zaś [illegible], stanie

-ię pamiątką usposobienia. Ani wątpić że takaż
musi być odpowiedź i z Wiednia gdzie tym więcej
liga y Sukurs Rossyiski na Francuzów staja się
coraz potrzebniejsze. — Nie wiadomo iakie sentymenta
będzie inspirował Szczęsnemu JW. Marszałek [illegible]
przysłane do umiarkowania czy iego szczęścia
w [illegible] ciężu, otóż o czym żaden los piszą y
wszystkich nas — z przybyłych tu, Tyzenhauzowa
Chorążyna Wileńska i Chodkiewiczowa pułkownikowa
Mińscy — Xiążę Biskup Wileński z Galicyi udał
się do Gretyngi — [illegible] Podwojewodzic Trocki
wyjechał z tąd na powiat do domu, i przyświadczy
że jest szczerym przyjacielem Pańskim, myśli chce
trzymać się tej jak Branicki jego uczyni. —
— Listy [illegible] donoszą, żeby
Nowin z innych stron Woysk Polskich, o Królu
JMci iż zamierzał dnia 15 Czerwca wyjechać do
[illegible] a z tamtąd do Grodna, nie mamy wiadomości
z Warszawy — Towarzysze moi podróżni zostaią
u [illegible] Panem, myśląc niedawnie powrócić do
domu, do Litwy, z daleka niedaleko do J. [illegible]

22 Czerwca 1792.
w Zastawia

Z ......

List bez adressu pisany przez
S... Rzewuskiego Hetmana etc.

...... Il est d'un très grand intérêt pour la
" Confédération de faire publier, l'acte qui la constitue
" J'ai l'honneur de le faire passer à Votre Excellence
" en la priant très instament de vouloir bien le faire
" imprimer et le répandre de tout son pouvoir. Comme
" un ses principaux articles de la Confédération est
" celui qui ordonne à tout siégeant à la Diète
" de faire, le reces de cette Diète, Votre Excellence
" aura la bonté de porter, ceux qui sont pour la
" bonne cause ... Je ne vous dirai rien des deux
" affaires que les troupes Impériales, ont eu avec les
" royalistes à Zieleń et sous Zastaw. Le Général
" en Cheff Kochowski vous en aura fait un détail
" exacte, il suffit que vous ..., ils ont perdu 7.
" canons, beaucoup de monde, un bagage immence et
" sous Zastaw le Général Marqon a battu 20 mille roya-
" listes avec 6000 hommes. J'ai l'honneur d'être avec
" beaucoup de considération et d'estime de Votre Excellence
" le très humble et très obéissant serviteur.

le 22 Juin 1792 – Zastaw S. Rzewuski Hetman

Je pars demain pour Tulczyn, dans l'intention de faire venir le Cte Potocki en Volhynie.

z Lityna 25. Junij 1792. —

List pisany przez Marszałka Ceilomiego Złotnickiego, bez adresu.

Pisze przez 27 pisanego z Tulczyna kuryera i żali się, że Jm. generalność Targowicka, udać się ma do Łabuszowa dla zabrania ... a z tamtąd do Wilna dla otworzenia sądów konfederackich ~~[illegible]~~ rozkazała, a tym czasem nie uwija się wojska ruskiego dla bezpieczeństwa, Major Pliszyn zamiast iść z nim na ... otrzymał rozkaz przejść ze swą komendą z Winnicy do Sołomnego =

List własnoręczny 27 Junij 1792.

Putkamera Jacka Marszałka Konfederacji Mińskiej, co Regimentarza Hetmana etc.

Donosi iż na zwołanych uniwersałem Generała Korsa sejmikach Mińskich został Marszałkiem obrany, „ale wielu obywateli wyjeżdża, oddalili się „z domów, lub u nich pozostają, i przysięgać „nie chcą„ etc — d. 27 Junij 1792 —

[illegible] Junij [illegible] 18[illegible]
[illegible] z Wilna

[illegible]
„ [illegible]
„ [illegible] jako
„ [illegible]
„ [illegible] Constantego
[illegible]
„ [illegible]
„ [illegible]

Uwaga [illegible] Marszałkiem [illegible]
[illegible]
[illegible] jako [illegible]
[illegible]

Uwaga. Kazimierz Rzewuski Pisarz Koronny i Starosta Urzędowski za to że po wszystkich Uniwersałach Konfederacyi Targowickiej i ogłoszeniu ich — pomiędzy tylu innemi Akcessu do Targowicy nie zrobił, przysięgi nie wykonał, został uchwałą Konfederacyi Generalnej „odsądzony od Urzędu Pisarza Koronnego, i posiadania Starostwa Urzędowskiego.

Kopia czyli wyciąg Listu Jacka Puttkamera Marszałka Konfederacyi Targowickiej Mińskiej do Jaśnie Wielmożnego Hetmana Polnego Litewskiego
z dnia 3 Julij 1792 R.

——— Ponieważ wojska rozłokowane
„około Grodna przeszkadzają Obywatelom
„i zjeżdżać się do Mińska, trzeba wstrzymać
„wyciągnięcie Sekwestru nad dobrami
„Obywatelów nie zapisujących się do Konfederacyi.

Tenże list Puttkamera do Hetmana Kossakowskiego W. Litew. czyni uwagę, „że warto przedłużyć czas do uczynienia
„Akcessu do Targowicy i przeto jeszcze nie konfiskować
„majątków etc. etc.

Wyciąg z Listu z Dubienki

Hetmana Rzewuskiego do Miączyńskiego Jaśnie Wielmożnego JMPana Marszałka Konfederacyi Lubelskiey y Dobrodzieia„

. . . „J. X. Grodzicki oddał Mi list JWJP. Dobro-
„dzieja y łaskawe Jego dla mnie wyrazy przy-
„jąłem z wdzięcznością y uszanowaniem — Day
„Boże abym był w sposobności odsłużenia y wy-
„dzięczenia się — Z nowin nic ciekawego oprócz
„że Konfederacya Generalna pozwała JPana
„Małachowskiego Marszałka „pro criminibus
„status„ — Zostaję z wysokiem y należytym powa-
„żaniem JWJMci Dobrodzieja uprzejmie życzliwym
„Bratem y nayniższym sługą„

etc. „Hetman Polny Koronny
Rzewuski

7 Julij 1792
Dubienka

P.S. Chwała Bogu że wszystko dobrze idzie w Lublinie po tak godnym Marszałku nie można się inaczej spodziewać.

Wyciąg z Listu 8. Julij — 1792.

Augusta Grafa Hatera Marszałka Konfederacyi Bracławskiej do Hetmana Kossakowskiego — ;

Zarządcu Umforowicza który prywatne
„ mając dawne do niektórych Obywateli żale
„ komendę Kozaków mając przy sobie, nasyła je
„ na dwory y rozmaite robi nadużycia... —

Kończy mówiąc „jestem jak błędna owca”,
„ dla pograniczne wojsk... że mogłem opatrzyłem
„ osobami aprobowanemi od Generalności i za-
„ przysiężonemi...

Wyiąg z Nowogródka 10 Julij 1792 –

Przedstawienia Ignacego Sztayna odresowanego dnia 10 Julij 1792 r. Biskupowi Inflant. Kossakowskiemu –

...... Żąda w nim odpowiedzi na podane punkta ..... Donosi o upornym wstręcie obywa-
„teli Województwa Nowogrodzkiego do Konfederacyi
„Targowickiej, o czym już uprzedził Graffa
„Melina, że tym czasem musi dawać obiady
„Kollacye, Bal z Tańcami aby ich do jednomyśl-
„ności skłonić. – Na tym Balu, cząstka tylko
„obywatelów z Województwa znajdowała się –
„Rozrucają wszędzie paszkwile i Generał
„Szeldeniskow aż zażądał większej siły zbrojnej
„Moskiewskiej .... Pyta się jak dalej
„postąpić z Pierzejskim Pisarzem, który z woli
„i rozkazu Graffa Melina wścisłym ma być
„trzymany Areszcie aż do uspokojenia Konfederacyi etc.

[illegible] 30 Junij / 11 Julij [illegible]

Imenia Sekretarzowa do Biskupa Inflant Józefa [illegible]

... [illegible] komplementów i oświadczeń z Góry " zobowiązany jestem z tak [illegible] " przykłady w krótce nam pomyślny skutek obiecują

Originale jointe — 12 — 21 Juillet 1792.

Platon de Zouboff à Monseigneur l'Evêque de Livonie Kossakowski

Monseigneur

J'ai reçu Monseigneur avec bien de la reconnoissance la lettre que vous m'avez fait l'honneur de m'écrire — connoissant depuis longtems les qualités éminentes qui distinguent Votre Excellence et son dévouement pour la bonne cause et pour les intérêts de Sa Majesté Impériale, c'est avec un vrai plaisir que je profite de l'occasion qui s'offre pour former une liaison plus particulière avec Elle appellée également par les voeux de ses concitoyens et par le suffrage de Notre Cour à la direction des affaires de la Confédération de Livonie, vous voilà Monseigneur une vaste carrière pour donner de nouvelles preuves de votre zèle éclairé pour le bien de votre patrie et de votre attachement pour les principes que Sa Majesté Impériale a adopté à l'égard de la Pologne et qui seuls peuvent assurer son bonheur — J'accepte avec plaisir la proposition que Votre Excellence

1792.

a la bonté de me faire avoir une correspondance directe avec moi sur les différens objets qui re-gardent la grande entreprise qui lui a été confiée je mettrai un prix infini aux détails que vous voudrez bien me communiquer et surtout à ceux, qui auront un rapport immédiat avec le but principal de nos efforts communs, la pacification générale et le rétablissement de l'ancien système. En m'instruisant par vos lumières vous me mettrez à même de contribuer de mon côté à vos succès. Je saisirai toujours l'occasion de vous prouver avec empressement l'estime etc. etc.

Tsarské Selo le 3/14 Juillet 1792.

Platon Zoubow

z Wilna d. 15 [illegible] 1792

[illegible]

[illegible] Hetmana [illegible]

[illegible] Dobrodzieju

[illegible] mi na [illegible] razy pisać co [illegible] przychodziło pisałbym chętnie, bo list mam za Korrespondencyą ustną, byłoby dla mnie największą Szczęśliwością. [illegible] że [illegible] co [illegible] [illegible] co [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible] miły. — [illegible] wszystkie Wileńskie się na nas rozgniewane jako na Moskalów zgubców tey pięknej Despotyczney Ustawy 3° Maja — Atoli [illegible] z [illegible] Professorami [illegible] czyli [illegible] 3° Maja jest ugruntowany na prawie Natury? Nie tylko udało mi się ich sofistyczne zdanie rozbijać ale i dowieść iż Rząd Republikański jest prawdziwie Rządem z prawa [illegible] — [illegible]

[illegible] mi [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] jednakowego; co do słowa też nie co do [illegible] te codzień stręczą, gdy się miłością [illegible] Jaśnie Wielmożnego Stryja Najosobliwszego Dobrodzieja najniższym [illegible] [illegible]

dnia 15 lipca 1792
z Wilna

Józef [illegible]
[illegible]

Na tym liście jest przypisek własnoręczny Wielmożnej Justyny [illegible] następującej treści do Hetmana

Już [illegible] [illegible] y [illegible] Jaśnie Wielmożnemu JMPanu Dobrodziejowi, Lista Oszmiańskich, Trockich, Kowieńskich, Wiłkomirski, Żmudzki y [illegible] w których coraz większa zapisuje się liczba — A nikt nie potrafi zdołać [illegible] zażnąć takiego gwałtu [illegible] uchybienia formalności — [illegible] [illegible] zajmują nas, na wszystko dyspozycya która tu przyszła przedwczoraj. Zdumienie zdaje się [illegible] mając [illegible], żeby [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] samo wiedzieć co się dzieje z Armią, gdyż na wszystkie doniesienia [illegible] a nie wiedząc

ma odpowiedzi zostawuję wszystkich w niespo-
kojności, a tym samym Bajki pomnażają się
[illegible] — [illegible] krótki moment biorę na
[illegible] żem jest na całe życie kochającego
Brata mój p. [illegible] sługa

[illegible]

Wyjątek z listu dnia 15 lipca 1793.
[illegible] do Bułhakowa etc
[illegible] że „jedzie aby się
„pięknie połączyć z Branickim i Szczęsnym
„i Rzewuskim na oczekiwanie Imperatorowej etc

4/15 Juin 1792.

[illegible]

Monsieur le Lieutenant Général et Général de Camp ~~[illegible]~~ de Lithuanie
Comte Kossakowski —

J'ai appris avec beaucoup de satisfaction par les rapports du Général Kretchetnikoff la publication solennelle des projets radicaux de la Confédération de Lithuanie qui vient de se former sous mes auspices. — Monsieur votre frère m'en a présenté les Actes au nom des Confédérés. J'ai été sensible à cette attention de leur part. Je vous charge d'être l'organe de mes sentiments à leur égard et de les assurer de mon affection. Le zèle et l'empressement que vous avez mis à l'achèvement de cette union salutaire et la conduite ferme et prudente que vous avez tenue en cette occasion ont mérité justement mon approbation. — Voulant vous en donner un témoignage éclatant, je vous ai envoyé les marques de mon ordre de St Alexandre Nevsky. — En récompensant ainsi vos soins patriotiques pour le bien de vos concitoyens

j'ai reconnue, à la Pologne, une nouvelle preuve de l'intérêt général que je prends à sa prospérité.

J'ai remarqué avec un égal plaisir dans la lettre que vous m'avez écrite au nom des habitans de Wilna que la très grande partie de ces citoyens connoissent les vrais bons principes, et rendent justice à mes vues bienfaisantes à leur égard. Vous ne sauriez me prouver mieux votre attachement qu'en continuant à éclairer les Polonais sur leurs véritables intérêts et en leur inspirant, que ma bonté constante et [illegible] heureux....

Je reconnois que [illegible] l'Evêque de [illegible] n'a cessé de [illegible] la bonne cause et l'activité avec laquelle il partage [illegible] ses travaux sont dignes de louanges et peuvent servir d'exemple aux amis de la liberté. — La confédération de votre Province [illegible] général [illegible] a secondé parfaitement mes vues. Lorsque toutes les choses seront rentrées en Pologne dans leur assiette ordinaire, vos

[illegible] que vous [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible],
s'empresseront sans doute de vous confirmer
[illegible] dignité dans les formes accoutumées [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] qui tiennent
[illegible] [illegible] que je vous [illegible]
[illegible] [illegible] moyen [illegible],
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] nouvelles
marques [illegible] [illegible] je prie
[illegible] [illegible] lieutenant général [illegible] général
[illegible] [illegible] [illegible] qu'il
vous aye en sa sainte et digne garde

[illegible] le [illegible] juillet [illegible]
[illegible]

153.

Wołkowysk 15. Julij 1792

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

„Donoszę iż znalazł w Wołkowysku Konfederacyą
„uformowaną pod laską Marszałka Kuleszy,
„którą [illegible] obrazami do tego charakteru Konsylia=
„rzami, co zobaczywszy zegnał we Mścibowie
„Generała Zerzena y urzędy jemu [illegible]
„Generalności Konfederacyi Targowickiej aby te
„[illegible] [illegible] były, bo nie są wyznane, co
„dowiedziawszy ofiaruje Hetmanowi Kossakowskie=
„mu swoje gorliwe usługi i radzi żeby go
„[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
„[illegible] [illegible] [illegible]

Treść — listu — N. 154. — 15 July 1792.

Wiączyńskiego do Bułhakowa — pisze z Wiednia 15 Lipca 1792. i donosi „że jedzie się łączyć ze Szczęsnym Potockim „i Branickim — na wezwanie Imperatorowej."

Ambasada Rosyjska wysłała go z Wiednia, z [illegible] [illegible] [illegible] —

Kopia 1792.

Listu Szczęsnego Potockiego rozesłanego jako Cyrkularz do wszystkich Województw, nie jako Marszałka Konfederacji Targowickiej, lecz jako Współobywatela, Stwarzającego pierwszy akt Konfederacji, zaczyna to pismo.

„Nie [illegible] [illegible] moja nie zna, ani chce „zysku którego ani potrzebuję ani cenię, nie próżnej „chwały, bo służbą która mnie otaczać chciano nie szukam „się, lecz prawdziwa miłość Rzeczypospolitej wiedzie do dzieła „którego mam honor być uczestnikiem — — —

Autoniego Zakis Pisarza Ziemskiego z Mrynek do B-gossagorni...

„ ... Akt Konfederacyi Tarnogrodzkiej ... który juz pisa„ledwie z wielką pracą być do skutku ...„rzony, a ponieważ kontrjur ... wybie...„szego Kulerzy na Marszałka, na niższemto się„wszystko z ... Akt Generalnej„Konfederacyi, tandem tanti ... per de ...„zanie ... etc etc

„ ... Bittury fatalnie ... a na„koniec uciekł etc

Kopia   12. Janowa 18o Julij 1792.

Od J. Beranek bez adresu

Za łaskawą [illegible] litere mój [illegible]
" [illegible]. Dziękuję moją [illegible] że jestem
" [illegible], [illegible] Zemini [illegible] a
" [illegible] contra [illegible] zastrzeżony, wszystko
" tandem ustawić hic et nunc jestem [illegible] nie
" odstępny [illegible] Przełanicowej dla
" której spokojności trzymam dziełem Piętka Kamińs-
" kiego Dominikanina który w potrzebie
" zesła ze Mińska, y [illegible], reszty [illegible]
" z Panem Komisarzem na wyścigi [illegible]
" [illegible] w Wilnie, [illegible] zostem
" [illegible]ałem etc.

najniższy Sługa Beranek

18 Julij 1792.

Konfederacya Targowicka wydała Sancitum dnia 18 Julij 1792 R. [illegible] znosi i zakazała noszenie Medali i Krzyżów „Virtuti Militari" [illegible] etc.

[illegible] [illegible] 19 [illegible] 179[illegible]

Stanisław [illegible] Szczęsny Potocki Generał Artyleryi Koronnej, Konfederacyi Generalnej Koronnej Marszałek

[illegible] ten Ordynans Jaśnie W. [illegible] Generałowi [illegible] Kommendantowi Fortecy Kamieniec [illegible] w [illegible] [illegible] [illegible] Jaśnie Wielmożnym Marszałkom Konfederacyi [illegible] Województwa [illegible] [illegible] Synke [illegible] Marszałkowi [illegible] Konfederacyi Generalnej [illegible] Koronnej [illegible], po uczynieniu której, wróci się ma nazad do fortecy y tam przysięgę na ręku [illegible] o Garnizonu tamecznego [illegible], a o wykonaniu przysięgi [illegible] [illegible] y [illegible] tamecznego o Garnizonu raport swoy Konfederacyi Generalnej Koronnej uczynić ma, utrzymując zwyczayną Spokoyność y Dozór fortecy. Dan w Konstantynowie [illegible] — Dnia 19 [illegible] 179[illegible] Roku

[illegible] Szczęsny Potocki Generał [illegible]
[illegible] [illegible] Koronnej Marszałek

[illegible] Major [illegible] Komendant [illegible]
[illegible] do Szczęsnego Potockiego

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

[illegible] JW. [illegible] Pana Dobrodzieja przez [illegible] [illegible] Chorążego Czerwonogrodzkiego [illegible]. Winszuję sobie że z mojej służby y powinności przychodzi mi się [illegible] [illegible] którego Komenda miałem honor dawniej zostawać, będąc pewnym że postępki moje sam najlepiej [illegible] [illegible] Konstytucyi 3. Maja 1791 R. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] czyli to przez [illegible] czyli to przez gruntowne [illegible] nie mię zastanowienie [illegible] [illegible] z największą częścią [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] wszystko [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tylko [illegible] się na mnie [illegible], [illegible] też [illegible] Komenda [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] mnie może. [illegible] za tym być, [illegible] JW. Pana Dobrodzieja [illegible] [illegible], bez [illegible] [illegible] mego y Honoru [illegible] też na JW. Pana Dobrodzieja samego [illegible] nie mogłbym [illegible] uczynienia, [illegible] Spodziewam

się serce iż mnie JW. Pan Dobrodziej mógłś[illegible]
dla tej przyczyny niebędziesz że Mu mam honor oświadczyć
Iż forteca do zamknięcia y żywności Jego w tym
[illegible] Zamku [illegible] nie może, ponieważ z innego mia-
sta od wyższej komendy niemając rozkazu, wdawać się
w te żywności ani onym przeszkadzać nie będę. Ale
jeżeli by wszystko [illegible] coraz bardziej ściskało
fortecę, tak jak się teraz dzieje, y żywności do niej
niedopuszczało [illegible] nieprzyjaciel [illegible] [illegible]
[illegible] że mi JW. Pan Dobrodziej mieć nie będzie,
jeżeli by Garnizon Kamieńca [illegible] jego [illegible]
chociaż dla własnego Honoru [illegible] oddechu, względem
zaopatrzenia tego, o przysłanie dyspozycyi [illegible] Żołnierzem
JW. Pana Dobrodzieja mam Honor upraszać.

[illegible] jest [illegible] Uważenie się JW. Pana
Dobrodzieja, [illegible] myślenia który jeżeli by w czem
[illegible] Jego dogodnym niebył, albo w czem ubliżać JW.
Panu Dobrodziejowi [illegible] się, [illegible] że mnie z niewinnej
intencyi mojej [illegible] nie będziesz, owszem ufam w
w sentymentach Jego że [illegible], iż tylko obowiązkom
moim zadosyć czynię, nie tylko mi [illegible] JW. Pan
Dobrodziej nie ubliży [illegible] ale go powiększać
będziesz, na który zasłużyć [illegible] nayżywiej
pragnę. — JW. M. Pana Dobrodzieja nayniższy
Sługa J. Orłowski
1 Sierpnia 1792
z Kamieńca Podolskiego
G. M. Kom. Kamieńca Podol.

Na Oczywanie wszelkiego Generałowi Orłowskiemu był
dołączony list prywatny różnego wyrażający się słowami

„Nie dumą której serce moje nie ma, ni chęć zyskania
„którego ani potrzebuję ani pragnę, lecz ... powodowany temi
słowy jako szlachcic, a Rzeczypospolitej przywiązany, przestrzegam
„przyjaciela, co go dobrym obywatelem znałem, aby szedł
„za razem przyjaźni y Obywatelstwa, aby nie exponował
„tak szczytnym zaufaniem fortecy Rzeczypospolitej, y siebie same
„na zgubę, a tym bardziej jeszcze, aby garnizonem
„z innych nie przedsiębrał czynności przeciwko Konfe-
„deracyi y Woyskom Rzeczypospolitej z Konfederowanej
„Ojczyzną połączonym, boby te przyspieszyły Ruiny
„Kamieniec a Polski Zniszczeniu jako znane Bogu
„y Ojczyźnie były oświadczenia."

Te Oczywanie i list otrzymał Generał Orłowski od
Marszałka Województwa do którego Konfederacyi
Targowickiej — Pan Złotnicki

Generał Orłowski odpisując Złotnickiemu
Marszałkowi Konfederacyi Targowickiej Podolskiej
„... dziękuję Mu, jak śmiał znając Jego
„Sposób myślenia proponować Mu przystąpienie
„do Konfederacyi Targowickiej, i chcieć nakazać
„[illegible] garnizonowi Kamienieckiemu ... [illegible]

Nro. Wyciąg Listu pisanego 8/19 Julij R. 1792. z Lubienki

przez Branickiego do Generała Tormasowa etc.

..... donosi Mu że „Generał Rebelistów
„ Kościuszko został pobity od Moskali pod
„ Dubienką — prosi generała o
„ protegowanie Klasztoru Reformatów w Chełmie
„ bo tam ma depozyt etc.

20 Julij 1792. w Wilnie

[illegible] przeczytany do Czytelnika dodanej
[illegible] Dziełka noszącego tytuł „Ustawa
„ Rządu Wolnego Rzeczypospolitej w Polsce
„ z dawnej formy swej, [illegible] wszystkich
„ do wiadomości Obywatelskich przyłożona
Roku 1792 d. 20 Julij w Wilnie etc.

Wyjątek z listu [illegible] 21 lipca 1792.

[illegible] Marszałka Konfederacyi Targowickiej Nowogrodzkiej i których tej Członków zapytamy ———

——— jakim sposobem i przez kogo zostali
„ [illegible] dobierane [illegible] prawy [illegible]
„ [illegible]
„ [illegible]
„ [illegible]

etc etc

Wyjątek listu   10/21 Juillet 1792.

Hetmana Kossakowskiego do Zabiełły

——— j'ai toutes les preuves en main que nous
„ eurions, coupé Mr le Castellan Zabiełło qui nous
„ attendait à Vilna et ce qui en a été le commen-
„ cement et qu'on vient juger à présent, [illegible] qu'il
„ eut rendu le commencement à Zabiełło indigne
„ de ce nom etc. 10/21 Juillet 1792.

Brulion listu Hetmana Kossakowskiego

i [illegible] Przezornikow: —

donosi

Że wojsko litewskie w części ukoncentrowało się
„w Grodnie, w części wyszło do Kazimierzyska przeciw
„generałowi Fersen, który ma się przeprawić przez
„Niemen w Mostach: —

w czym [illegible] stara się przekonywać
że rady nie mniejszy, ż znieść [illegible] i rozkazować
się nie może że Wilno nie zostało wzięte etc.

22 Julij – 1792.

Wyciąg z listu

Sutkamera Marszałka Konfederacyi Targowickiej Mińskiej do Hetmana Kossakowskiego etc.

donosi że ... „Konfederacya Mińska kazała
„sekwestrować dobra Ogińskiego Miecznika
„Litewskiego [illegible] Raków i Iłłę ... że
„skryć się chcą w krajach oddalonych i
„po Niemczech, wzbraniając przystąpienia do Konfederacyi
„Targowickiej, i prosi o Ordynans zalecający
„sekwestr dóbr tych którzy w domach siedząc
„nie łączą się do Konfederacyi.

Uwaga

Gorliwość [illegible], [illegible]
sekwestra na dobra Obywateli którzy przystąpić
do Targowicy odmawiali, lub też wcześnie [illegible] nie
[illegible] Konfederacyi, niechcenie swoje
okazali [illegible] [illegible] [illegible]

Wyciąg z listu własnoręcznego
Sutkamera etc. z dnia 22 Julij 1792.
Zdaje sprawę o zaprowadzeniu [illegible] ferowanego
wyroku sekwestru z tego rozkazu przez Konfederację

" Minska na Dobrach Katol: i Illija
" należących do Czarnskiego Miecznika Litewskiego
mówi dalej, " Duch zwodniczy, widmo obłudy
" nie przestaje dotąd mamić umysły ... tylko
" jest co obojętność — etc. etc. —

11/22 Lipca 1792.

[illegible] Celtesszego [illegible] Generała Lopowa —
" je fais mon devoir comme Confédéré, mais puisque
" je me flatte que le tems sera [illegible], je [illegible]
" tout jusqu'à la jonction des deux Confédérations
" [illegible] vous [illegible], et vous conjure en grâce
" [illegible] par quelque [illegible] de lui inspirer tout
" autre sentiment, puisque si cela [illegible] sur
" même pied, tout sera [illegible] et je ne pourrai
" [illegible] de moi-[illegible] que c'est l'être [illegible]
" qui vous écrit, qui vous demande et qui ne
" cessera pas de l'être etc. etc.

[illegible] Celtes[illegible] [illegible] [illegible] Zubowa
[illegible] [illegible] [illegible] którym mówi nie [illegible]
się —.

Copia z oryginału — 24 Julii 1792.
z Petersburga

List od Woyewodzica Kossakowskiego do
Kossakowskiego Biskupa Inflant

Nie jestem pewny czy listy moie mianę pocztą
czyją ręką Jaśnie Wielmożnego Stryja Dobrodzieja
więcej których po tym pisze, pisząc w ostatnim na
ręce JMć Pana Majora Dinamella. Następuje
się z [illegible] wszędzie
z grzecznością jestem przyjmowany, kilka razy na
tydzień jeżdżę do JMć Panów Zubowa y Popowa
[illegible] wielkie zaś nayczęściej
[illegible] y mam honor z nimi który się
[illegible] obiady, ostatniej niedzieli sama mi powie
=działa „iż wszystko się minęło Grodno, y spodziewa
„się [illegible] wszystkie [illegible] razem zagojone
„[illegible] ażeby [illegible] oglądać się dalej
„w Mieście y w Peterhoffie, sama mnie się do
„[illegible] [illegible] codziennie bywam
za [illegible], wszyscy pierwsi Panowie tutejsi jak
to [illegible], Popow, Derszawinowie, Osterman
bardzo są dla mnie grzeczni, u tych wszystkich bywam
na obiedzie — JMć Pan Generał [illegible]
też jest dla mnie grzeczny od niego miałem danego
oficera do pokazania [illegible] y innych miejsc
gdzie są przeróżne malowania, oprócz tego ma mnie

179.

tiecz dać officerz, abym mógł widzieć Fundacyą Mennice y Fabrykę broni — Dnia wczorajszego szczególnie dla mnie robił musztrę z Kadetami y z Ogniem. Strzelcami: Armat ognia dawali — Wszystkim odbywam jest nayczęściej, na dzień dwóch, które obchodzić można, wszyscy na wsi mieszkają nayblizej o z mil od miasta — list .. Stryja Dobrodzieja w ostatnią Niedzielę, ta jest 22 tego miesiąca odebrałem, nayszczęśliwszy jestem gdy wiem że Stryj Dobrodziej jest na mnie łaskaw, niczego nie mogę więcej, nic żądam, y na wieczność całe życie starać się zasługiwać — Ciesząc się ... Celtki jeszcze ... już wszystkich w ... czas iż nayważnieysze ... się z ... równe, y że zostaje się tylko ... y ... Zmówiłem doniosłem zaraz JMC Zubowowi, ponieważ ten list oddano mnie na pokojach u Imperatorowey — ... iż gdy Biskup Inflant. wszelkiem Interes ... jest pewny że pojedzie naylepiey — Co tylko ... jest nayciekawszego wszystko starać się ... powrotem opowiem JW Stryjowi Dobrodziejowi, radbym z tym wszystkim już powrócić, nay... dla mnie iż zamego ... nie znayduje y za ... bym mógł się w niektórych okolicznościach ... wprawdzie jednak nie ... iż ... a teraz ... JMC Stryja Dobrodzieja y ... się z nayniższym uszanowaniem Jaśnie Wielmożnego Stryja Dobrodzieja

Szczerze życzliwym Synowcem y nayniższym Sługą

M. Kossakowski Podkomorzy ... Kowieński

z Oryginału Kopia — 25 Julij 1792.
w Starym Konstantynowie

Szczęsny Potocki do [illegible] Hetmana

Jaśnie Wielmożny Mościwy Panie Hetmanie
y Dobrodzieju. —

Że nasze Województwa od Lublina aż do granic Mazowieckich są skonfederowane y przez Konfederacye zarządzane w Spokoyności i ład[illegible] JWWMć Pan Dobrodziej wiesz zapewne że już [illegible] [illegible] z resztą Woyska się znayduje. Także o tym JWWMć Pan Dobrodziej uwiadomiony być musisz co Generalna Konfederacya czyni, że [illegible] y [illegible] przyłączonych Najjaśnieyszey Konfederacyi Litewskiey [illegible] — Korpusy Wojewódzkie ustanowiła Konfederacya, między które [illegible] z woyska [illegible] Królewskiej, czyli „za trzy dni w
„Dubnie, tuszymy się znaydować y tam czekać
„będziemy wiadomości od Generalney Konfederacyi
„Litewskiey, końcem upragnionego złączenia się
„obojga Narodów — Dziękuje JWWMć Panu Dobrodziejowi [illegible], ale się cieszę że ja[illegible] [illegible] tez [illegible] Królewskiej, która [illegible] [illegible] republikanów [illegible]. [illegible] jesteś JWWMć Pan

1792.

Dobrodzieju do Zbawienia ale ten urząd w Łask Jego, poprawi podtych co się uchylają aby co otrzymać, widząc że wszystkie urzędy się patryotyzmem nadgrodzą — [illegible] uściskać Ręce a powtórzę [illegible] Tobie zdrowie y [illegible] Bacznie oka na mnie Łaskawi zlejż ja być nieprzestanę

Jaśnie Wielmożnego JMPana
Dobrodzieja najniższym Sługą
Stanisław Szczęsny Potocki

25 Julij 1792
w Starym Konstantynowie

Gazette 26 mai 1792

Correspondance de Varsovie

Du 1er mai.

Une Nation jadis indépendante, une Nation qui avait su conserver sa liberté au milieu des armées étrangères et des troubles intérieurs qui agitaient son sein, une Nation quelquefois vaincue jamais asservie, croyait pouvoir jouir enfin d'une tranquillité que lui avait procuré ses malheurs même. Confiante dans la vertu de ceux auxquels elle avait donné le droit de la gouverner, peu ambitieuse par système, rassurée sur son existence par l'intérêt même de ses voisins, Elle croyait à l'abri de ses lois jouir dans l'enceinte de ses foyers de la paix extérieure et domestique. Elle se consolait d'être oubliée pourvu qu'Elle fut heureuse et libre. Devait Elle s'attendre que ce serait dans son sein que naîtraient ses ennemis les plus dangereux, que ce serait parmis les étrangers qu'Elle trouveraient ses libérateurs. C'est là pourtant le phénomène politique que présente la Pologne en ce moment. Ce n'est pas la première fois que des Citoyens ambitieux ont

14/26 Априля 1792.

établis leur pouvoir sur l'adresse et l'opinion de leurs vertus — Ce n'est pas la première fois qu'une Nation a donné elle même à ses chefs les moyens d'être subjuguée et qu'en cherchant une vaine gloire elle a trouvé l'esclavage

Mais c'est la première fois sans doute qu'un peuple a dû à son secours un voisin généreux et désintéressé et brisé ses chaînes au moment même où il les a aperçu. La Pologne n'eut offert aux fastes de l'Histoire qu'un exemple de plus d'une Nation asservie par les mêmes Citoyens si Catherine n'eut vécu. Sans elle les Polonais restaient à jamais sous les fers ou plutôt leur existence flétrie par la servitude et le succès de l'ambition eut été sans doute de s'anéantir elle-même avec ses victimes —

Jugez Madame des transports de notre reconnoissance par la grandeur du bienfait ils ont été encore augmentés à la vue des expressions flatteuses que Votre Majesté Impériale vient d'employer dans les dépêches adressées à Son

14

Ministre Plénipotentiaire Monsieur le Bn von Bühler — Ce Ministre éclairé n'a pas tardé un moment à nous les communiquer et leur publication a excité la plus vive gratitude dans les cœurs de tous nos Citoyens.

— Aussi n'avons nous pas voulu remettre les premières expressions de notre reconnoissance à une époque plus éloignée, et quoique nous n'ayons pu nous réunir encore à la Lithuanie, la Confédération générale de la Couronne a cru devoir charger incontinent le Comte Wielhorski un de ses conseillers d'être l'interprète auprès de Votre Majesté Impériale des sentimens respectueux d'une grande partie des provinces de la Couronne — Dès que nous avons pu de nouveau respirer l'air de la liberté, dès que nous avons reçu son rayon briller sur nos Contrées, nous nous sommes empressés de célébrer celle dont la main bienfaisante nous a rendu ce bien précieux. Déjà le nom de Catherine étentit dans les contrées de la Pologne — Les Palatinats de Varsovie, de Braclaw, de Podolie, de Volhynie, de Czernichovie, de Belz, la terre de Chelm, toute la Lithuanie ont brisé leurs fers — Ils tombent à l'approche de nos libérateurs, les efforts de ceux que l'ambition

que l'ambition a armés en ce moment, sont impuissants; la cause qu'ils défendent est trop vile pour que le Succès la seconde.

Daigne donc grande Souveraine achever un ouvrage commencé sous d'aussi favorables auspices, réprimer les desseins criminels d'un petit nombre d'Ambitieux, indignes du nom de Polonais. Alors, à jamais notre bonheur et notre liberté [illegible] le génie tutélaire dont les Polonais n'invoqueront jamais en vain l'assistance. Si le Ciel récompensera [illegible] par la continuité des succès et de la Gloire qui forment l'Histoire non interrompue de Votre règne; il unira à jamais les Polonais à Votre Empire par les liens d'une reconnaissance immortelle et d'un attachement réciproquement utile et honorable.

Catherine chez nous deviendra l'emblème de la liberté comme elle est celui de la justice et de la bienfaisance dans les contrées immenses soumises à sa puissance. et la postérité dira après 30 ans du règne le plus glorieux, qui furent jamais produits les fastes du Monde, après avoir

14 / 2 [lipca] 1792 r.

... s'avoir fait le bonheur de 30 millions d'hommes, après avoir assuré son pouvoir par une suite non interrompue d'actions bienfaisantes, après avoir donné à ses peuples le code le plus sage et le plus humain, après avoir humilié l'orgueil du Croissant, après n'avoir trouvé d'autres termes à ses conquêtes que sa propre modération, il manquait à Catherine la Gloire d'avoir rendu la liberté à une Nation généreuse et opprimée et le Ciel pour couronner tant de hauts faits et tant de vertus, lui a permis d'ajouter cette palme immortelle à ses autres lauriers.

Nous sommes avec le plus profond respect de Votre Majesté Impériale les très humbles et très obéissants serviteurs

14 / 26 Juillet 1792 Stary Konstantynów

Stanislas Comte Potocki

Baron de Büchler poczał nateraz [illegible] do Konfederacji Targowickiej, „zaręczając współne wdziałanie z nią dla porzucenia nadużyć i „zaskarżania w niej [illegible] Polaków a między innemi

Plenipotenta [illegible] Xiążąt Lubomirskich patrolują=cego na czele [illegible] zbrojnych ludzi na granicach Polski i Rossyi i [illegible] pikiety Moskiewskie etc.

Rzeczony [illegible] w odpowiedzi na te dołą=czone i [illegible] że wysłał stosowne rozkazy Marszałkowi Konfederacyi Targowickiej Bracławskiej i Generałowi Rudnickiemu, ażeby spokojność na granicach Polski i Rossyi zachowaną była [illegible] i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], i [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dla [illegible] [illegible] i [illegible] [illegible] etc. etc. —

Dnia 29 Lipca 1792 —

Generał Igelstrom donosi Notą Urzędową Konfederacyi Generalnej Targowickiej, iż Generał Kochowski, zabrał kassy i papiery należące do nad=granicznych Komor Celnych pomiędzy Polską a Rossyą, opieczętował i złożył u Niego, Generał Igelstrom jest w gotowości ten Depozyt Konfederacyi Targowickiej zwrócić, y pytasię jak ma z nim postąpić etc.

"II" 28 Juillet 1792.
Rome

Kopia Listu

od J. C. de Lascaris Patriarche de Jerusalem do Kanonika Kontryma, [illegible]

[illegible] Synowców Kontrymowych [illegible] (petits neveux) [illegible] Generała [illegible] [illegible] „je suis en peine, il y a trois mois que
„je n'ai pas de lettres de Madame la Générale
„Comtesse de Lascaris leur Mère, née [illegible]
„[illegible], ne sachant si elle a pris le parti de
„mettre l'aîné à l'Académie de Vilna, ignorant
„quel parti il prendra, s'il viendra chez Moi à
„Rome, ou s'engagera au service de la Patrie etc.
etc.

1792

Kopia z Brulionu tej [illegible] [illegible] trzeba [illegible] przez Generała [illegible] do Generała [illegible], donosi M. „że się
„[illegible] podał, [illegible] pomaga do [illegible]
„[illegible]wego [illegible]. [illegible] do [illegible] Imperatorowi
„[illegible] Król [illegible] tej wiadomości nie może
„[illegible] utaić etc.

Kopia. 179. 18/29 Julij 1792.

[illegible] do Biskupa Inflantskiego Józefa Kossakowskiego.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Nie przestając [illegible] wyrażeniem uczucia wdzięcznego y nieomylnego, mojego dla W. Pana, przywiązania, ostrzegam tylko i zapewniam uroczystym wyznaniem że z największym uszanowaniem, i nieograniczoną ceną na zawsze zachowywać będę słodką mi oświadczoną przyjaźń —

Że intrygi [illegible] teraz świeżo zamieszki[illegible] y W. Pan Mość i [illegible] niedawno przyczynili się do Konfederacyi Generalney, [illegible]; to samo jest powodem utrzymania się mojego na tym miejscu dla czuwania y osobności wszystkich intryg [illegible], do rozwiązania się wszystkich [illegible]cyach które by ścisnęły lub przeszkadzały obustronney zgodzie. JW. JMci Dobrodzieja Extraordynaryjny [illegible] i Pełnomocny Minister Bułhakow pisze do mnie z Warszawy, że [illegible] potrzeba uznaje przytomność JW. Mości Dobrodzieja w Stolicy, w czasie rozpoczęcia czynności, o czem nieomieszkam go uwiadomić, nie wątpiąc że [illegible] wezwanie i uczestnictwo w Dziele odnoszące się własney Oyczyzny losu, przyspieszy i godney Jego na to [illegible] — Y zostaję z najwyższym

179[illegible].

Uszanowaniem [illegible] na [illegible]

[illegible]

z [illegible]

18/29 Julij 1792.

M. [illegible]

Kopia z Oryginału — 18 Juillet / 29 — 1792.
Camp de Jadów

[illegible] do Generała
Mietzczetnikowa

Monsieur

J'ai reçu à Jadów à 6 lieues et demie de Varsovie la lettre du 17 que Votre Excellence m'a fait l'honneur de m'écrire et je m'empresse d'y répondre. J'ai été obligé de commencer les hostilités qui d'abord m'avait fait des difficultés sur le passage de Węgrów et auprès la rivière de Liw, qu'il a jetté à bas un pont et fait des abattis le long du chemin — il même auparavant il a commis les hostilités en tuant un Cosaque, et il les aurait continué si ses troupes l'avaient secondé. Mais la troupe a voulu se conformer aux ordres du Roi et il y a en même un parti qui a voulu se joindre à moi ce qui m'a déterminé à forcer la marche et à le couper devant son arrivée à Varsovie... Mais puisque je reçois l'ordre du Général en Chef de m'arrêter ici je prends la liberté d'écrire la présente comme Polonais et comme membre de la Confédération

de Lithuanie

[illegible] de sa Majesté et la confiance possible, et voilà les raisons pour lesquelles je voudrais être éclairci.

L'Acte de la Confédération écrit à Pétersbourg a été fait suivant l'intention et la volonté de la Souveraine, c'est elle même qui a recommandé d'ajouter nommément Peuples Unis, c'est elle qui nous a fait entendre qu'ils sont confédérés et réunis et qu'il faut qu'ils soyent réunis dans toute leur force, permettez Votre Excellence que je vous parle à cœur ouvert. Ils ont été disposés sans l'accès du Roi, je ne vois pas qu'on fasse mention à l'Acte de la Confédération de Lithuanie, elle a élu pour son Maréchal le [illegible] [illegible] si deux Confédérations n'ont pas fait leur union, l'élection du même Maréchal ne peut pas être regardée comme un accès. La Confédération de Lithuanie doit avoir le même pouvoir, la même considération que celle de la Couronne; elle est très privilégiée, elle a envoyé son député à Sa Majesté Impériale par ses ordres, par conséquent j'espère que Votre Excellence considérera cette démarche, puisque tout ce que j'ai fait jusqu'à présent, je l'ai fait d'après les ordres de la Souveraine et j'ai eu la permission de m'adresser toujours à Son

3. 18 Juillet 1792
29

Excellence Mr de Zoubotf, ceci va cesser du moment que j'aurai l'honneur de parler à Votre Excellence. Je dois encore la prévenir que ce n'est ni mon caprice ni ma volonté — Je connois trop les Loix de ma Nation et je ne me serai pas exposé à un seul pas, si je n'avais pas connu à cet égard les intentions et la volonté de Elle Sa Majesté.

C'est Elle qui m'a ordonné étant encore à St Pétersbourg que je serai nommé Hetman de l'Acte de la Confédération — Je l'ai suivi étant sur de mon fait — Votre Excellence trouvera ci joint la Copie de la lettre de la Souveraine. Je me suis fait un devoir de la prévenir là dessus, dans la crainte de quelque inconvénient — Votre Excellence peut bien sentir le cas dans lequel je me trouve et combien il me serait désagréable si l'on disputait sur la moindre des choses qui pourrait répondre à la volonté de Sa Majesté et à la dignité de cet Acte, non seulement qui est protégé, mais même écrit et ordonné par Elle: j'espère que Votre Excellence a lu l'Acte de la Confédération et les Universaux que j'y joins — Elle verra que toute la représentation jusqu'à la jonction des deux Confédérations m'est confiée jusqu'à présent, tous les Palatinats

et districts confédérés me font leurs raports; il y aurait mille choses a consulter et arranger avec Votre Excellence — Il se peut que mes dispositions précédentes, doivent être changées par vos vues, il faut m'avertir la dessus pour que je ne soye pas induit en erreur. — Toutes les provinces de Lithuanie hors Pinsk, Mozerz et Rzeczyca sont confédérée, par des personnes auprès des quelles, ni le Roi ni aucun des tirans, hormi nous, n'ont pas la moindre influence, ainsi la Lithuanie est gouvernée par ces gens uniquement dévoués à nous et qui seconderont aveuglement toutes les vues politiques de Votre Excellence — Son Excellence Mr. de Zoboff jusqu'a présent m'écrivait de ma part un tableau bien exacte, mais comme je suis en même de communiquer avec Votre Excellence, je crois de mon devoir de me conformer entièrement a toutes vos ordres, et je crois que la nécessité des Raports cesse.

J'ai taché d'inspirer de la confiance à mon frère, je croyais pouvoir le faire par la réponse gracieuse de Ma Souveraine et par les lettres de Monsieur de Zoboff Votre Excellence —

1792.

le connait. Elle connait son zèle et sa capacité.

J'aurai bien des choses à dire encore par rapport à ce dont j'ai été chargé à Pétersbourg mais comme les circonstances changent et qu'Elle se trouve à la tête des affaires je desirerais avoir un moment d'entretien avec Elle, d'autant plus que je voudrais disposer de Mon Frère selon qu'Elle le jugera à propos, et de la Confédération de Lithuanie qui ne veut rien faire sans mes ordres et sans ma disposition, qui ont été dictés d'après les ordres et les vues de Mme l'Impératrice.

Il y a encore mille et mille points à arranger, et si Elle ne les prévoit dès le commencement, ils pendent lui donner encore beaucoup d'embarras. Jusqu'à présent la jonction des deux confédérations était déterminée à Brześć de Lithuanie; tout le pays, tant la Pologne que la Lithuanie est sans gouvernement. J'ai laissé mon frère à [illegible] avec quelques personnes, pour vaquer aux affaires, et pour m'avertir en cas d'accidents imprévus. Il faut que je dise encore à Votre Excellence que d'après les dispositions et les

les arrangements qu'on avait fait au moment que les troupes Lithuaniennes se joindraient à moi, il se trouve quelque chose de changé puisque j'entends qu'on va les renvoyer à leurs différens cantonements — Je crains que ceci n'occasionne quelque fermentation dans la Nation qui est calme. L'Election des Nonces sont encore manquées, enfin je serai bien aise d'aller incognito à Varsovie, tout expliquer à Votre Excellence si Elle le juge à propos

L'acte de la Confédération approuvé par la Souveraine dit que les troupes doivent être jointes aux Hetmans.

Au commencement je me suis annoncé comme Régimentaire mais depuis j'ai été forcé de prendre le titre d'Hetman si ceci produit des frais, quelque difficulté de la part des autres, comme je regarde ceci, comme une chose très délicate je me fais un devoir de l'en avertir. C'est

1792.

le la prie de me continuer son amitiée

Camp de Jaien 19 Juillet 1792.

Le très humble et très dévoué Serviteur

Comte de Kossakowski

Het=Litewski

Kopia Listu Podwojewodzica Poznańskiego do Xs. Poniatowskiego — 31. Julij 1792. Petersburg

Jaśnie Wielmożny Stryju y Dobrodzieju Dobr.

Kuryera którego Stryj Dobrodziej obiecał przysłać z niecierpliwością oczekuję, tym czasem [illegible] opuszczam dwa czy trzy razy jeździć na tydzień do Carskosiela [illegible] [illegible] Popowa y Zubowa, co Niedziela zaś jestem na pokojach y razem ze wszystkiemi całuję rękę Imperatorowej i tam na obiedzie zostaję — Ostatniej Niedzieli była Gala ingracyam Xiężny Wielkiej, Księżniczki tydzień [illegible] narodzonej. Byłem przytomny w Kaplicy ceremonii całej. Celebrował Metropolita tutejszy, [illegible] [illegible]. Assystowało [illegible] [illegible] więcej [illegible] po narodzenstwo przy muzyce wspaniałej [illegible] —

Damy w galowych sukniach ubrane były. Strój ten jest osobliwszy, mają wierzchnie ukształt naszych kontuszów, z rękawami z tyłu zawiązanemi, brylantów najwięcej wszędzie naszytych. Obiad był więcej jak na 200 osób — Imperatorowa Wielki Xiążę młodzi wszyscy Xiążęta jedli razem. Ten obiad, co się [illegible] raz do roku trafia — We Czwartek przypadają imieniny Wielkiej Xiężny, ma być bal z tańcami na którym być nie omieszkam. Co się tyczy czasu wolnego od Obiadów y wizyt zostaje

1792.

starim się widzieć wszystkie tuteysze osobliwości
Ima swojskiego [illegible] w fabryce porcelany które
w gatunku mało co się różni od Saskiey, widziałem
sztukę ich robotę, jak toczą, malują, kształtują, wy-
-rzynają y iak palą. — Tegoż samego dnia byłem w
domu Piotra I^go. który był przez Niego naypierwszy
w tym Mieście założony, tam w nim mieszkał;
izdeby nad sieni 5 a w których nad sienią 2. nie ma
wewnątrz Sionka, w drugiey po lewey stronie pokoy niewielki
y sypialny, a po prawey pokoy gdzie y Ministrów przyjmował
obiad, dawniej w tym Domie stoi Barka które -
powiadają mu być iego roboty etc. ten list piszę nay
niepewniejszy będąc czy doydzie. [illegible] JW. Stryja Dobrodzieja
od czterech tygodni ale wszystkie listy pisane do różnych
osób, pocztą, żadney wiadomości, ani odpowiedzi nie odebrałem.
Zatem od Lubów albo od Łopot [illegible] mi powiedzą,
inaczey niebym nie pisał ani [illegible] Zdro-
wia Dobrodzieja [illegible] jak długo przyjdzie
jeszcze zabawić abym z wyjazdem mógł się miarkować.
Książę Cyprian [illegible] już tu przyjechał w całym
Petersburgu od mego przybycia pierwszego Polaka znajo-
-mego znalazłem a drugiego Officera Moskiewskiego syna
Berezina co był w Warszawie — Nogi Stryja Dobrodzieja
z nayglębszym uszanowaniem całując piszę się JW. Stryja
Dobrodzieja szczerze życzliwym Synowcem

1792 — 31 Juli
z Petersburga —

X. M. [illegible] Podwojewodzic
Gowienski —

Kopia czyli wyciąg 191. 1. Sierpnia 1792. — 5.

z Noty Rzecznego Setnickiego z Dubna do Barona de Büchler pisanej

Dowiedziawszy się że wojsko Polskie ma być rozkwaterowane z rozkazu Króla, w prowincyach które dotąd nie przystąpiły do Konfederacyi Targowickiej, Rzeczny przedstawia konieczność przeszkodzenia aby się wojsko rozchodzące w kwaterach tych Obywatelom patryotycznego nie [illegible] pod Büchlera imieniem Konfederacyi aby czem prędzej wydał Generałowi Rossyjskiemu ordre zaczem [illegible] do przeszkodzenia rozkwaterowania Wojska Polskiego w dotąd mniej strzeżonych, niżeli w innych partyach. On zaś ze swojej strony wyda upoważnienie stosowne Hetmanom na mocy którego przyjęte wojska Rossyi we wszystkiem z mieszczanami ich, bo się starać powinni najlepsze dla nich kwatery i utrzymanie obmyślać, w zamian prosi o pomoc w zmuszeniu Wojska Polskiego do wykonania przysięgi Konfederacyi Targowickiej etc. etc.

Kopia z Oryginału — 1 Augusta 1794
z [illegible]

Biskup [illegible]
Biskupa Sufragana Poznańskiego etc.

[illegible] listem JW. Mości Pana wiele [illegible]
w którym nie każdego wyrażam [illegible] który wypadało
tego czasu było instrumentem, w niektórych [illegible]
y [illegible] że te [illegible] [illegible] [illegible]
tak [illegible] nieszczęśliwy [illegible] [illegible]. Radbym
pośpieszył do Wilna [illegible] się wspólnie z JW. Mości Panem
zatrudniałem z tego wszystkiego co do Rzeczypospolitej y
w szczególności dla Jego osoby y [illegible] wypełnia
tak zdrowie moje chwiejące się y długiego wymagające
wypoczynku z [illegible] jeszcze zupełna ufność którą pokładam
w przyjaźni y względzie JW. Mości Pana że w tym wszystkim mnie
zastąpić [illegible] oraz [illegible] [illegible] [illegible] po-
trafisz. Jednak jeśliby moje skwatłone wiekiem siły zdały
się jeszcze Rzeczypospolitej albo JW. Mości Panu potrzebnemi
z najlepszą chęcią one ofiaruję. Proszę tylko na to
uważać że vobis crescere nobis autem minui.
Tę resztę fortuny, co brzegu zguby pozostawiona
ratuję y zdrowie razem, racz JW. Mość Pan we obojgu
stać się pomocnikiem, uwalniając mnie od innych
kłopotliwych myśli które nie są już żywe jak były,
gdy one mnie przystąpił y przypadł — Czekam więc
uprzejmego uwiadomienia dla czego bytność moja żądana
jest w Wilnie y poczytam za osobliwszą łaskę jeżeli mnie

1. Sierpnia 1792.

w [illegible] jeszcze miesięcy, póki nie ułożę interes[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], zachować potrafię to jest [illegible] seymu. [illegible] wozić przed JW. JMci Dobrodziejem [illegible] Czerniewskiego [illegible] [illegible] albo przyjaźni albo obowiązku [illegible] [illegible] JW. JPanam [illegible], wiem ziątkim [illegible] przyjechał [illegible] po [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] w Naw[illegible] y moje [illegible] [illegible] [illegible] że może [illegible] [illegible] [illegible] y że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bysoby to moim [illegible] [illegible] tego [illegible] [illegible] [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] samego JW. JMci Pana [illegible] przyjaźni z nim [illegible] [illegible] [illegible].

Jeszcze trwa [illegible] y bunty [illegible] zmagające się w Skolongowszczyźnie, [illegible] [illegible] [illegible] już [illegible] [illegible] JW. Wilczewskiego [illegible] JW. JMci Pana [illegible] o ugaszenie tego ognia. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ufność ten [illegible] [illegible] [illegible] da JW. JMci Pana [illegible] [illegible] z Sobą do grobu.

2. Augusta. [illegible]

Po napisaniu listu, przyjechał tu [illegible] Wilczewski y [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] przyjaźni JW. JMci Pana dla mnie. Do uśmierzenia [illegible] buntu chłopów Skolongowskich, skutecznego nie umiał użyć sposobu, ponieważ [illegible] [illegible] [illegible] sprowadził y [illegible] [illegible] [illegible] zrobił jeszcze ogień, który mocą znaczniejszą ugaszony być tylko może. Tento Pana Przewłockiego, Szkodnego Kommissarza mego y [illegible]

2 Augusta 1792

i że wszechmiar aż do uroczenia poręczanego Członka
zarekomendował W. zeznce do Konsyliarstwa Zmuszkiego.
Już to jest późno teraz ten efekt, chyba tym sposobem który
i w innych mieysach zdać się bardzo może, żeby generalności
aprobatę wyboru Konsyliarzow sobie zachowała u takiego mogłaby
wszystkie one z czystey odzmiany oddzielić, inaczey stać
się w Konfederacyach Powiatowych nie pomyślny będzie.
Bytność moją w Wilnie od JW Imć Pana ciągle upewniaje jeżeli widzisz
że jest koniecznę, przyjechać nie odmawiam. Ale te przekładam uwagi
1° Pomyślnie ułożyłem interesa domowe sam one zawiadując, nie w
szczegółach nudnych, ale dopilnowaniem planty raz wzięły. Gdybym to
zaniechał nayprędzey zrobiłbym zamieszanie y niezmierne szkody, dy
stawiłbym na łupiestwo tychże samych tak które oko moje zapieczętali
y nie postawiwszy pewnego
fortuny na swoy pożytek nie dobierawszy innych
porządku. 2° Przyznaję się że od kilku miesięcy niespodziewam się
wpływu pieniędzy do mojego Skarbu, y przyzwoitym byłoby w dawney
okazać się postaci. Wolę oddać JW Imć czynność, żeby y mnie takiem
zniszczyć przez ten czas póki Seym y każdy inna czynność nie
nastąpi należytą pomnażał figurę a tym czasem Jr Hornowskiemu
1000 zł za wyznaną assygnacyą wypłacić. Już zaleciłem. Już nie
czas mnie chcieć być znaczącym, inne są myśli moje, jak dobrze
z Koroną y przyjaciołom naygorliwszy dobre dla mnie chęci pożegnać
się na zawsze. Pomniy na to JW Imć Pan że 64 rok zaczołem że większą
część wieku na trudach strawiłem, że z natury nienaymocnieyszy
z ziołem temperament, a zatym że ostrożnością y rozsądkiem tylko
słabą nić życia utrzymywać mogę, której trwanie będę JW Imć Pan dam
powinien do części jeżeli mie na próżne nie narażając fatygi
pomocy y wstrzymania zachować w spokoyności a za siebie
y za mnie pracując prawdziwym moim stanie się Synem etc.
etc. etc.

Kopia listu   2 sierpnia 1792.
w Dubnie

Po żonie z generałem Morgiewskim pisanego,
jakowego lub zgelitowanego przez Księżnego
Potockiego, czyli którego z Jego sekretarzy.
Na tym liście wypisał się i podpisał własną
ręką „ żona w tym piśmie o różnych
„ wrażeniach targowicy tyczących się przysięgi
„ narzuconej Szczęsnemu — żonowicie pisał ostry
„ list co prawda, z tej przyczyny nie zupełnie
„ przez Barona Bühler aprobowany, „ mais
„ je suis persuadé, dit-il qu'on ne peut attacher
„ la Nation à la Russie après tous les torts
„ qu'on a eu de lui inspirer à la haine, qu'en
„ rejettant sur le Roi les choses, dont le Roi n'a
„ pas discontinué à charger la Russie pour
„ la faire haïr etc.

Kopia Listu czyli wyjęcia ... 2 Sierpnia 1792.

JMći Pitzamera do Hetmana Wojsk Polnego

... donosi że czynić ... czas oznaczony

„ czyli Referendarz Tyszkiewicz złoży przysięgę, a

„ jeżeli nie zatem mu Konfiskaciją, — prosi o

„ rozkaz, aby tym wszystkim którzy w domach siedzą

„ nie łączyć się z Konfederacyą konfiskowano dobra

2° i tym którzy oddalili się w odległe miejsca

„ nie powracają do Domów — nareście pyta

3° Jeżeli mają być przyjęte oświadczenia Pań

„ mieszczących zapisy na Mężów na dobrach Konfis-

„ kowanych tak jak inni (złożone te wszystkie) — &c — — —

Kopia Listu przez ... z Dubna 1792.

Rzecznego Wołyńskiego do Hetmana Polnego

własnoręcznie napisanego etc. czyli wyciąg etc.

... donosi że już wzięła stała determinacya

„ dołączyć Konfederacyi Obywateli Narodów w Brześciu Lit:

„ ale że to Miasto nie jest wygodne na zwołanie

„ tam Seymu Konfederackiego etc.

Z oryginału
Kodz.

z Wygody. 5. Augusta 1792.
odp. dn. 6. [illegible]

Xiążę Massalski Biskup Wileński
do Pana [illegible] Pułkownika [illegible]iego. —

Otrzymałem te dwa listy na jednej karcie pisane [illegible] o początku zaczynającej się rewolucyi między Chłopami, ale JMW [illegible]iego roztropność sprawiła że się zuchwalstwo gminu powściągnęło y przerwało — Płotele, Plungiany, Szkudy, łączą się z Połągowskiemi y obawiać się należy że tamtejsi żołnierze nie przepuszczą, znaiąc całe to pospólstwo uzbroione atakiem [illegible] pójdą. — Racz JW JMWPan temu zapobiedz Generalności sposobem nieodwłocznym. JMWPan Szczuka nie wiem z jakich przyczyn nieuskutecznia woli JW JMWana która jedynem była środkiem utrzymania pokoju. Racz JW JMWPan zalecić w Rosieniach jeżeli jeszcze nie zrobiono Konfederacyi żeby nie Pana Przewłockiego ale na mieysce iego JMWPana Nagurskiego ex Sekretarza pieczęci, Konsyliarzem obrano. Jeżeli by już stanęła ta Konfederacya racz pisać y na moje ręce przysłać list do JW Pana Przewłockiego żeby ustąpił Konsyliarstwa JMWPanu Nagurskiemu jeżeli chce mieć względy u JMWPana y u Generalności dając to zrozumienia że tego jest koniecznie y publiczna potrzeba — JMWPan Nagurski tu przytomny nie tylko zaraz pisać będzie do Konfederacyi ale też prosi mnie abym JWPana

[illegible] wzglądem Jego żałość co czyniąc mam ten jedyny zamiar żebyś pomnażając liczbę przyjaciół ze szczerych ludzi Tożony [illegible] sobie [illegible] za którą wygodę y skutek cnotliwych Jego z umiar [illegible] a co do uważliwy może doprowadzić wielkości —

Piszą do mnie z Warszawy, że tam Marszałkost[wo] Wielkiego Księstwa Litewskiego dla Tyszkiewicza przeznaczają — Podskarbiostwo dla Dzieduszyckiego Nadworne potem dla Brzostowskiego — Buławę polną dla Brata JWJMCPanu — Cytum się czy to już się nieodmieni — Wszystko dobrze ale jak tam włazł Brzostowski O Marszałkowstwie Nadwornym Litewskim ionorza mnie że [illegible] chciał je złożyć przewidując końiec ale na złochy Żony utrzymuje się jeszcze. Jego był JWJM Pan zaiął cokolwiek [illegible] żeby [illegible] instancye nie znalazły się wprzeciwieństwie y tego [illegible] w tym y ja [illegible]

W tym zamieszaniu y rujnie Ojczyzny moja nadzieja odebrania należytości mojej y czynszów zaległych przez trzy lata y wszelakich powinności — sposob jest jedyny żeby Generalność wysłała z pomiędzy siebie z [illegible] dwoma [illegible] y [illegible] dla [illegible] buntów Chłopskich [illegible] razem do ułożenia inwentarza

5 Augusta 1792.

y wyrzenia się i zajemne urazy, odsyłając rzecz na potem pod approbatę Sukcessorów, jeżeli ten projekt będzie się podobał JW. Panu, jako ja się spodziewam, racz zlecić, żeby był z Akta Generalności wyznaczony JW. Podkomorzy [illegible] Wszystkim tu przytomnym z Członkami owoma, Janczewskim ex Sędzią grodzkim, y Pittgamerem także ex Sędzią, a w Ich niebytności tak zamierzyło, żeby y Jam nawet Konsyliarz Generalności mógł to dzieło zacząć y wykonać, kończąc zawsze za dobro swoje, [illegible] Sukcessorowie w niczym ich nienaruszając, tudzież uspokojenie zupełne buntu, y przyprowadzenie chłopów do posłuszeństwa dziedzicowi — Jeślibyś JW. Pan mnie uwolnił przynajmniej na [illegible] [illegible] w Wilnie, przysłał by mi, [illegible], [illegible], wino, potrzebnych mi dla [illegible] żebyś przyzwoicie mógł [illegible] figurę — Patrzaj na mnie jak na kochającego Ojca, bo ja patrzę na Niego jak na rodzonego syna ——— Skutki tego początku buntów chłopskich zaraz w początkach nie zapobieżonego Generalność że małą rzecz nie poczytuje, to on może się stać powszechnym, taki jest Duch Żmudziaków przysposobiony przez Duchownych y świeckie osoby a nie wszystko przez literatów,

5 Augusta 1792.

Teraz znowu trzeba posłać ze 200 Żołnierzy dla ich ... a potem y z kilkotysiącami nie uchodzić. Jaka zaś ruina w kraju nastąpić może łatwo pojąć ... Jegomość Pan żeby mi dyaryusze dzieje Konfederacyi y dzieje Miasta opisywane — jego zaś korrespondencya nieustająca z mnie we wszystkim światło. — Je vous embrasse tendrement

Moje Kochanie ... Tem ... przez ... Wilczewskiego ... złożył y ... nie wiem co robią w tym momencie ... z tem, że kilku ludzi ... Daj Boże żeby była to nieprawda.

W dalszych listach Xiąże Biskup Massalski donosi Xiędzu Biskupowi Kossakowskiemu:

„z innych ... za granice przez „idącą Komendą ... etc. Wilczewski dla większego ... posłania ... Hetmana Ożarowskiego, Massalskiego Komendę etc.

[illegible] Oryginału [illegible] 1792.

[illegible]

Monsieur

C'est un Ancien Ami de Votre Excellence qui a l'honneur [illegible] en commun et qui lui demande la continuation de l'amitié que vous avez eu la bonté de me temoigné. Je suis au comble de la joie que les affaires, grâce à l'effusion de sang inutil et qu'on pouvait épargner, ont pris une tournure heureuse. Je ne doute nullement que Votre Excellence prendra toutes les précautions pour assurer la tranquillité si nécessaire, c'est pourquoi je prends la liberté de vous observer que les corps de troupes qui se disent dans les provinces devraient prêter serment de fidélité à la République ainsi que d'aller dans les Palatinats qui ne sont pas encore confédérés —

J'ai l'honneur de joindre ici une copie de l'ordre que la Confédération Générale a donné aux Messieurs les Hetmans — Je joins aussi une copie de la lettre que j'ai écrit au Roi — Mr le Baron de Bühler la trouve très forte, mais je suis persuadé qu'on ne peut rattacher la Nation à la Russie après tous les soins qu'on a eu de lui inspirer de la haine qu'en rejettant sur le Roi les choses, dont le Roi n'a pas discontinué à charger la Russie pour la faire haïr.

Il faut, pour le bien de la Pologne que la Nation s'attache à la Russie et le Roi en sera plus tranquil et plus sur; autrement la scène malheureuse dont nous avons été les témoins serait prête a re-commencer à la première occasion — Je tacherai d'arriver à Varsovie le plutot possible — J'espère que Votre Excellence trouvera ma façon de penser parfaitement conforme à la sienne et que vous serez persuadé de mon zèle pour la bonne cause et que vous me trouverez toujours prêt a modérer tous les élans de patriotisme souvent malentendu par la prudence sans laquelle rien ne se fait de solide et d'utile

le 2 Aout 1792. Dubno.

J'ai l'honneur d'être avec la considération la plus distinguée de Votre Excellence le très humble et très obéissant serviteur

Stanislas Félix Potocki —

P.S. J'ai l'honneur de vous envoyer les copies de deux lettres du Roi, le style de ces lettres a été mal conseillé à Sa Majesté en disant qu'il cède aux circonstances il parait comme s'il voulait conserver la haine contre la Russie et l'attachement pour la nouvelle constitution qu'il veut sauver autant que possible, cette duplicité m'a forcé de lui écrire cette lettre dont vous avez ici la copie. Il faut faire entrer et à lui et à la Nation que s'il y avait des torts, ils étaient faits ou pour lui

191.

ou par lui, [illegible] cette lettre [illegible] que on bien et faire grand effet pour la bonne cause dans la Diète. Il faut que vous remarquiez que cette lettre a été écrite après celle que Sa Majesté a bien voulu lui écrire, et la duplicité ne peut être [illegible].—

[illegible] z [illegible] [illegible] 192.
[illegible] Września [illegible].

Najjaśniejszy [illegible]

Znane jest Waszej Królewskiej Mości moje serce jeśli w publicznych rzeczach co innego wyznać może jak dobro tej Rzeczypospolitej w której się urodziłem aby te [illegible] było, trzeba abyś Wasza Królewska Mość szczerze czynił dla Rzeczypospolitej [illegible] dobrze, że odmiana systematu [illegible] zgubę tylko przynieść może i [illegible].

[illegible] Waszej Królewskiej Mości związki z Rossyą, byłyby zawsze Ojczyźnie naszej pożyteczne gdybyś je Wasza Królewska Mość trwale i nieodmiennie zachowywał [illegible] Rzeczypospolitej dobra, raz, odrzucić [illegible] niestałej polityki maxymy. [illegible] się do [illegible] naszego, szczerze to jest moja rada którą Mu z szczerością daję.

[illegible] [illegible] [illegible] przyjęciem ukontentujęcy

1792.

Wasza Królewska Mość wszystkich a ja najbardziej [illegible] gdy [illegible] moja [illegible] Zostanie [illegible] interessu mego [illegible] w czynach publicznych wyżej nie [illegible] pochlebn. [illegible] Najjaśniejszy nie [illegible] nie da[illegible] bo ten tylko zwykł pochlebiać co zdradzać zamyśla mnie się [illegible] zdaje mi się, nikt na świecie posądzać nie może — Wszystka Konfederacya Generalna Deputowanych do [illegible] przysięgi od Dyspozycyi Miasta i Garnizonu w tej Stolicy Gwarancyą się [illegible] [illegible] W. K. Mci bezpieczeństwo osoby jego [illegible] i bezpieczny [illegible] Konfederacyi [illegible] będzie obowiązkiem. Że [illegible] moje [illegible] W. K. Mość raczy przyjąć [illegible] od [illegible] swego sługi, nie jako od Marszałka Konfederacyi Narodowej, jako od szczerze Rzeczypospolitej dobrze życzącego przyjaciela, który mu [illegible] zdradzać [illegible] nie umie.

dnia 7 Sierpnia 1792 r. z Dubna

Zostaję z winnym uszanowaniem
Waszej Królewskiej Mości
najniższy sługa
Stanisław Szczęsny Potocki —

[illegible] 8 août 179[illegible]

[illegible]

Monsieur

A mon retour de [illegible] j'ai reçu la lettre que Votre Excellence m'a fait l'honneur de m'écrire [illegible] avec le paquet concernant la Confédération générale, comme elle n'est pas [illegible] qu'il n'y a que moi qui [illegible] quelques conseillers que j'ai laissé à [illegible], elle ne pouvoit se assembler sans mon [illegible], j'ai cherché à avoir une entrevue avec Votre Excellence pour lui déchiffrer le tout mais [illegible] une [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] autant plus [illegible] consistance à notre [illegible] je me suis [illegible] tout le [illegible], jusqu'à la jonction des deux Confédérations, je les ai tenu dans cette inactivité parce qu'en cas de nécessité je [illegible] de même de satisfaire aux vues et aux volontés de la Souveraine. J'ai reçu [illegible] le paquet [illegible] la Confédération générale [illegible] je [illegible] à Mr [illegible] et je lui demande [illegible] il déterminera pour la jonction des deux Confédérations, j'ai laissé entrevoir que dans le plan [illegible] fait à St Pétersbourg c'étoit Brześć de Lithuanie, si depuis on y avait fait quelque changement, que je les ignorais jusqu'à présent

J'ai marqué dans ma précédente à Votre Excellence que la Confédération de Lithuanie était dans toute son innocence, Elle pourrait être d'une grande utilité, je vois le contraire dans celle de Pologne; on y cite et l'on veut juger les Coupables, on y établit la justice en tout forme et ordinaire en Exécution — On a anéanti le Conseil Royal, on nomme des patentes aux généraux Majors on casse les Régimens et on en relève d'autres, on a aboli toutes les patentes du Roy tant militaires que civiles jusqu'au Ministère et enfin la négociation avec les Cours étrangères, l'armée, le Trésor et la Justice enfin toute la forme du Gouvernement est dans les mains des Confédérés de Pologne, on a attaqué même directement la personne du Roy et de ses biens et tout cela étant fait sous les yeux de M. de Büchholtz je crois que cela occasionnera bien des difficultés à Votre Excellence et c'est pour cela justement que j'ai été de la [illegible], puisque j'étais très sûr et très persuadé que j'aurai trouvé le moyen de manier les choses, ce qui est fait et fait il n'en faut plus parler, je ne veux plus l'incommoder comme ci-devant, mais il faut que je lui dise comme Officier Général Russe, que j'ai reçu ordre du Général en Chef de m'approcher de Varsovie le plus près que possible, puisque les 8 jours sont à leur fin — ainsi aux autres corps

qui se trouvent en Lithuanie, il est tems d'avoir
les chemins [illegible] de la frontière de Brzesc.
Je laisse M. [illegible] à Nowogrodek — le Prince Dolgo-
rouki avec l'[illegible] Mr de Kretchetnikow se
replient sur la rivière de Narva, moi j'ai ordre
d'être prêt au jour marqué, pour pouvoir me
porter dans une marche contre Varsovie. Je suis
très informé que les [illegible] troupes polonaises
agissent comme moi, mais je ne saurais être
indifférent sur les mouvements que je vois autour
de moi, ces troupes [illegible] chemin [illegible] vont en [illegible]
trouvaient [illegible] à [illegible]
ailleurs ont pris à droite et se sont placées devant
moi à Kobylka, et à Kobylka elles ne peuvent
avoir d'autre but que celui de se mettre sur
mon chemin; pour moi il est impossible de rester
dans les bois entassé comme je le suis, dès demain
je manquerai de paturage, il faut enfin que je sorte
au large. J'espère que Votre Excellence aura la bonté
de faire porter [illegible] qui [illegible] mouvement
me donne des soupçons et me gêne par conséquent
si l'on ne me facilite pas le moyen de pouvoir
camper plus à mon aise je serai obligé de me
frayer moi-même la route pour ne pas mettre les
troupes de Sa Majesté Impériale dans le cas de

1792.

manque. [illegible] J'attends [illegible] résolution [illegible] et j'ai l'honneur [illegible] [illegible] le plus grande [illegible]

[illegible] le très humble et [illegible]

[illegible]

4 sierp. 1792.

[illegible]

[illegible] Bułhakow [illegible]

[illegible] przyjechał [illegible] Bułhakowa — „Monseigneur arrivez [illegible] seul mot dit tout votre présence est indispensable et sera très utile à la [illegible] aux affaires pour les faire aller, [illegible] les [illegible], pour arrêter les méchants — enfin arrivez — Vous trouverez en Moi, un aide, un coopérateur, un ami à toute épreuve et [illegible]

Bułhakow [illegible]

Z Oryginału kopia   4 Augusta 1792.
z Krzywicy:

Hetman Kossakowski

brak adressu ~~zdaje się do Bibl. Kosso:kowskiego pisany~~

Zostawiony ostaję o trzy mile od Warszawy z dziwnej przyczyny, pierwsza subalternu, przez JW. Generała Anszefa Kochowskiego przeciwko Generałowi Kreczetni:kowi, aby nie był pierwszym tę swoją okazyą pod Warszawą y ta przez przyjaźń którą ma z Bułha:kowem została uwiadomiona, gdyż na dzień jutrzejszym stanie Kochowski pod Warszawą y Generał Anszeff Kreczetnikoff, coż się należ y prosi w Petersburgu swojego uwolnienia. Ja zaś przez ordynans Generała Kochowskiego wydany Generałowi Kreczetnikowi równie dnia jutrzejszego stanę na straży pod Warszawą. — Rozumiem że to będzie [illegible] poskalości moiej z Jenerałem Rossyiskim, czas bowiem będzie uczynić metamorfozinm, chociaż pewny jestem z zu:pełney y konfidentney przyjaźni z Kochowskim po którym istotnie [illegible] poddanie? [illegible] w Jutrzejszym, [illegible] ustanowienia. Lecz te są rzeczy osobiste: zawsze ja z nich wyjdę z Honorem. Co do publicznych przesyłam JW. Dobrodziejowi Korespondencyą Generalnej Konfederacyi Koronney

4 Augusta . 1792.

Na co WMć raczysz rezolucyą, jaką zaś ja udałem
uwiadamiam — Pisałem do JW Potockiego ze względem
samolubia zawieszona jest do złączenia się z nim
determinacya, że Konfederacya Litewska żąda
y czeka od niego rezolucyi, w jakim się miejscu
ma połączyć — żadna mi nie wiem co jest w
Wilnie gdyż JW Bułhakow wysłanego do JW Pana
Potockiego, JW Czacowskiego Kasztelana dotąd czekając
rezolucyi, z ktorey mi Wać nie umie odpowiedzi y coś jest
zamieszanego — Woyska Litewskie umniejszyli y
nieprzyiaciele Mi przysięgi poszli nad Pruskie
granice ku Tykocinowi y Wilnowi — Woyska Koronne
zostały zdeterminowane iść także do Wielkopolskiey
też nie wiem czy po wykonaney przysiędze w Warszawie
y po Ziemi Mazowieckiey, oraz Podlasiu, ogłaszaią się z
Konfederacyą przy Królu y iego prerogatywach — Zdaie
mi się że Bułhakoff nie co mylnie rzecz prowadzi
dziwiem że dotąd żadney odmiany w postanowieniach Dworu
Peterzburskiego nie było a w poprzednikach wiem że my
były wezwani do uformowania Nowey partyi że Polska
y Polacy sami przez się mieć będą prawo mówienia do
Monarchini — JWJMość Potockiey z Kanclerzem Mała-
chowskim byli iuż przeznaczeni, y to nastąpić musi do
jechania do Peterzburga. Wiem że nieustanne tentacye
JWJMość Potockiey mieć będziesz do przybycia y sprowa-
dzenia do Warszawy, da jeden moment nie ubliżył bym

4 Augusta 1792.

doniese naypierwszym Kuryerem [illegible] Marszałek Potocki tam się zbliża, lecz [illegible] to nie jest uczy-
niono [illegible] się godzi [illegible] Prowincyi Litewskich porzucać y
łączyć się z [illegible] Warszawską nie [illegible] w jakim widoku
są drogi, nie mając jak tylko [illegible], nie zaś przez [illegible] zache-
cenia — Winienem w tym punkcie donieść JWJM Panu Dobrodzie-
[illegible] że to Kanclerzy Litewscy z Ministrowskim, Brzostowskim y w ich
imieniu formuje partya Litewska, [illegible] się jakaś [illegible]
w Metrykach y zmiany mają się [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] utworzenie nowey
partyi przy [illegible] — Rozumiem że jest [illegible] [illegible]
[illegible] Uniwersał [illegible] [illegible] aby [illegible]
zapobiedz Kabalistwom, [illegible] utrzymywanie się [illegible] partya, [illegible]
[illegible], gdyż [illegible] nie jest [illegible] kto
ma być z Posłów y z Komisyarzy, którzy albo są obojętni
albo całkiem nie są [illegible] nami [illegible] na [illegible] Związku
[illegible] JW. JMĆ [illegible] [illegible] nie [illegible]
Konsyliarzy, z całey tey rzeczy, nic mogę nic innego
powiedzieć, aby się zastanowić [illegible] [illegible] nad przedsię-
wzięciem co mamy przed sobą, czy iść za powołaniami
Warszawskiemi partykularnemi, czyli też zgromadzić Konsy-
liarzów y będąc w reprezentacyi Prowincyi postępować y
czynić. [illegible] [illegible] [illegible] JWJM Potockiem
jest to dzień jutrzejszy który [illegible] będzie przez widzenie
się moje z JW Butlerem [illegible] o tym [illegible] Kuryerem
uwiadomić go nie [illegible] [illegible] JMM Panu cztery
blankiety na Sekwestracyą, to jest Dóbr [illegible] Sapiehy
Generała Artyleryi — Grabowskiego Miecznika — Pana
Jerzego Zabiełły y Pana [illegible] — Rozumiałbym iż należałoby
wydać pozwy [illegible] Kasztelanowi Wileńskiemu,

4 Augusta 1792

[illegible] Ministrom, [illegible] Kudziszeńskiemu, i Kostowskiemu aby się tym sposobem [illegible]. Co intryga, myśleli o obronie własney niż o Sabatach — Wierniey [illegible] JW. [illegible] który mówi że mnie nieskończenie martwi, rezydencya Pana Łowczego y Pana Józefa nie [illegible] co to ma się znaczyć, dla czego nie idzie do reprezentacyi, ogólny gry się [illegible] y prośb od tego przyłączył, i teraz się będę wyprawił jako nayprędzey do JW. JMć Dobrodzieja rozumieiąc że też [illegible] woyny [illegible] można do Siebie zwołać y stać się już czynnym w [illegible] y reprezentacyi — [illegible] publiczną materyą która [illegible] już [illegible] organizować nay gorętszy [illegible] Uniwersałem względem ostrzeżenia [illegible], już nie tylko [illegible] starostw też z dymów ogólnie [illegible] był w [illegible] Honorium Gdyż Generałowi [illegible] że [illegible] nie ma żadney ćwierci, a ten [illegible] sobie, prowadzi [illegible] — [illegible] z innych [illegible] po [illegible] się z [illegible] wysyła Kuryera, a teraz mam honor wyznać żem jest

JW. Pana Dobrodzieja

1792 [illegible]
4 Augusta
z [illegible]

nayniższym sługą
[illegible]

6 Augusta 1792.

[illegible] z [illegible]

W [illegible] Konfederacyi Targowickiej [illegible]

[illegible] spóźnego nadesłania [illegible]
„[illegible] [illegible]
„mych [illegible] [illegible] [illegible], którego
„w oblężeniu trzymają, y rozpędzenia z
„[illegible] [illegible] [illegible]

4 Sierp. 1792.

[illegible] [illegible] [illegible] listami [illegible] z
Warszawy znajduje się jeden bez podpisu y adresu
z dnia 4° Sierpnia 1792 w którym piszący donosi –
„[illegible] zostały wydane przez Generalności Koronnej
„Konfederacyi Targowickiej [illegible] – [illegible] Mar
„szałkom którzy byli u niego Seymu, tudzież innym uczest=
„nikom wiernym [illegible] Konstytucyi 3° Maja
„Ten cios przyczynia trwogi i mniejszym [illegible]
„nikom, że się bardziey do [illegible] Konfederacyi
„spieszą, albo do [illegible] za granicę [illegible]

... z Warszawy 1792.

Wyciąg z listu
Bis. Przedworskiego do Biskupa Inflant Kossakowskiego.

... [illegible] ... ... dzie na j. go
„względy może zasłużyć ... — a końcy zapew
„mając wdzięczność na charakterze ... ...

Wyciąg listu ... ...
Hetmana Kossakowskiego do Brata
Biskupa Inflant Kossakowskiego
... że by... nie ... martwy ...
„ ... że Generał ... na
„ rzeczników Bielaka który z Grodna do Wilna
„ z częścią wojska ... i nie ... ...
„ żeby ... na Kowno ... ...
„

[illegible]

26 Juillet
6 Aout 1793
Varsovie

Bułhakow do Biskupa Kossakowskiego

J'ai prié Votre Excellence de venir à Varsovie [illegible] vos Amis desirent votre présence comme très nécessaire très utile pour le bien des affaires mais voyant par la lettre dont Elle m'a honoré en date du 1 [illegible] qu'il n'y a aucune personne à qui Elle pourrait confier le timon de la Confédération je n'en insiste à moins que l'arrivée du Grand Veneur Zabiello que nous expédions, ne vous débarasse de ses soins. Je suis de la même opinion que vous qu'on ne doit rien faire dans la Confédération générale de la Couronne, surtout dans un point si essentiel que l'accession formelle du Roi. Vous savez sans doute Monseigneur que j'ai envoyé Mr Ożarowski chez le Maréchal Potocki pour parler avec lui de tout; son retour nous donnera des lumières sur le plan et les intentions de la dite Confédération.

Le Général votre frère est arrivé hier avec son corps à Prague et m'a fait l'honneur de venir me voir. Il passe sous le commandement du Général Kochowski qui se trouve encore à [illegible]

1792.

el que j'attends bientôt ici. Etant obéré
d'affaires, je laisse aux Vôtres de vous informer
de nos nouvelles et je me vois forcé de finir
cette lettre plutôt que je ne désirais — je la
finis par les assurances de la considération la
plus distinguée, de l'estime la plus parfaite
et de l'attachement le plus sincère avec lesquels
j'ai l'honneur d'être, Monseigneur, de Votre
Excellence le très humble et très obéissant
serviteur:

Varsovie ce 26 Juillet / 6 Août 1792.

Bulhakow

[illegible] 1 [illegible] [illegible] 9.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] „[illegible]

[illegible] nie powinno „być czynione, przed połączeniem Konfederacyi Koronnej „z Litewską, w [illegible] przeciwnie jak jest „[illegible] Króla do Konfederacyi [illegible].

[illegible] że posłał [illegible] Czarowskiego do [illegible] dla naradzenia [illegible]

[illegible]

[illegible] 9.

[illegible]

bez adresu „żąda od nim pomocy do [illegible] „[illegible] [illegible]

[illegible]

w pracy i stole tej niżej 8 Augusta 1792.

Wielkiewskiego ...

uważa się na WXJMci że niewiele
„nie jest ... Ginejta ... prze-
„ciwnie ... na Zmiedzi — ... się ...
„ ... ... zwycięzki, ...
„ ... 4 ludzi ... ... (cała
„ ... ... czasu
„ idzie Mu wpomoc — Bez pomocy Generalności
„ nic Mu rady nie podobna ...

z Petersburga dnia 9 ... 1792.

Kopia listu
Wielkorządzcy ... ...
„ ... Mu i mówi „ ... ... Het-
„ manowi Polnemu ... ...
„ Konfederacyi ... ...
„ ... ... na ... że
„ ... z ... ... jednym ...
„ i że wzgodnym z ... ... usługi moje
„ będą w stanie ...

Będem tu przysłany jako delegowany od Konfede-
„ racyi ... abym ... Monarchini —
„ wdzięczności ... Hołd — ... przyjęty —
„ Gotuje teraz listy o Konstytucyi 3go Maja po francuzku
„ pisane, którymi staram się ... trochę publiczność
„ i wytłumaczyć ... ... — Drukowa-
„ -wane będą w Petersburgu ...

W[illegible] [illegible]

[illegible] 10 Augusta 1792.
z Bielska

Generała [illegible] do
Biskupa Inflant Kossakowskiego —

„[illegible] z Wilna [illegible] do Warszawy,
„[illegible] [illegible] [illegible] że uwaga [illegible]
„jego przyjazdu — i nieodwłocznej Jego przytomności
„w Warszawie, i ja znam się szczęśliwym gdy [illegible] Mu wdzięczności
„dla pełnienia Mu uprzejmych Jemu zatrudnień —

z [illegible] 11 [illegible] 1792

W[illegible]
[illegible] Biskupa [illegible] Kossakowskiego
[illegible]

Mówią, piszą mnie z Warszawy że
„spodziewają się Sejmu Nowego, a JW Ożarowski
„wysłany do Generalności Targowickiej, i pełne —
„[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] —

Kopia z Oryginału

Dubno 11 Août 1792.

Le Chef [illegible] de la Couronne
„après avoir [illegible] M. le Baron d'Igelstrom
„Premier Major au service de Russie et Commandant la
„Garnison à Dubno et à Radziwiłłów a nommé une dépu-
„tation pour recevoir l'argent et les papiers apartenants
„aux divers Domaines, et en attendant, Elle demande à Mr
„le Baron d'Igelstrom des mesures mises pour la conservation
„des [illegible] et papiers — Le 11 Août 1792. Dubno

Stanislas Szczęsny Potocki —

Dnia 11 Sierpnia 1792 r.
z Dubna

Odezwa Szczęsnego Potockiego na Notę Generała Igelstroma jako komendanta garnizonów Imperatorowej w Dubnie i Radziwiłłowie, donosząc mu iż Konfederacya wiedząc o zabraniu kass i papierów z rozmaitych Komor Celnych uprzedza że wyznaczona przez siebie Deputacya przyjmie po odbiór tychże papierów i pieniędzy etc. etc. ... wyraża

„La Confédération Générale de la Couronne
„ayant vu dans la Note de Mr le Baron d'Igelstrom
„Général Major au service de la Russie et Commandant
„des Garnisons de Dubno et Radziwiłłów a nommé
„une Députation de recevoir l'argent et les papiers
„appartenants aux diverses Douanes et en attendant
„elle remercie Monsieur le Baron d'Igelstrom des
„mesures prises pour la conservation des dites
„caisses et papiers etc. etc.

Signé Szczęsny Potocki etc.

z Oryginału pisma. — z Warszawy 12 Augusta 1792.

Xiążę Prymas Poniatowski do Biskupa Inflant. Kossakowskiego.

JWM Biskupie

Spuszczam Respons winny na ostatnie Jego pisanie [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], pod które mamy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] jeżeli jedni z tych którzy nam też obozy sprowadzili, a [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] przypisać. W [illegible] [illegible] jest porozumienie [illegible] rzeczy, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], z tych [illegible] [illegible] jest [illegible] nie podobne — Życzyłbym [illegible] [illegible], [illegible] przykład przybywaj Sam jak najrychlej, a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] najrychlej to potrzebne porozumienie doprowadzić, mogło do [illegible] [illegible] [illegible] z tego [illegible] w którym zostaje [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

JWM Pana uniżonym Sługą

M. Poniatowski Xiążę Prymas

P.S. JW [illegible] [illegible] jak y mocno pragnie rychłego przybycia JM Pana do Warszawy.

[illegible] z Oryginału 179.

dnia 13 [illegible] 179[illegible]

Ziemia Dobrzyńska [illegible] Akt swój przy-
stąpienia do Jedności Targowickiej —
[illegible] Marszałkiem etc.

Kopia 14 Sierpnia R. 1792.

Ordynans wydany w Dubnie d. 14 Sierpnia 1792. r. przez Szczęsnego Potockiego Orłowskiemu Kommendantowi fortecy Kamieńca Podolskiego aby Mu oddał klucze od tejże fortecy.

Dito Ordynans Branickiego zalecający Generałowi Orłowskiemu Kommendantowi Kamieńca Podolskiego, wykonanie przysięgi, wraz z Garnizonem. Miasta Kamieńca Podolskiego przed Marszałkiem Konfederacyi Targowickiej Podolskiej Złotnickim etc.

Wyciąg z Oryginałów — 1793.

[illegible] Brygady [illegible] Hetmana Kossakowskiego [illegible] wyraża [illegible] swoje Hetmanowi [illegible] otrzymany [illegible] Włodzimierza [illegible] klassy —

Wyciąg z listu [illegible] do Het: Kossakowskiego [illegible] 1793.

Zaleca się do służby Hetmana przybocznego Podpułkownika Gramsdorfa Moskala jako człowieka zdatnego i na wielką ufność zasługującego —

— — —

Dał mi [illegible] pisać do Biskupa Inflant: Kossakowskiego wyrażając [illegible] pochlebną opinię jaką ma o [illegible] zdolności.
etc etc

z [illegible] 15 Augusta 1792.

[illegible] [illegible] Hetmana [illegible]

[illegible] [illegible] mialem honor [illegible] [illegible] [illegible], otrzymałem się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Madamić [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] juz wzięła [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] tym tam nie [illegible] wygodny a osobliwie dla [illegible] [illegible] [illegible] aby [illegible] [illegible] mogli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Marszałka, [illegible] jeden [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Bardzo się [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] może rozumieć [illegible], jest [illegible] [illegible] [illegible] niechciał [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible] wcale się nie dziwuje, że nie jest zapłacone, mając [illegible] [illegible] jest może [illegible] [illegible] [illegible] pałacu się, a przytym, że [illegible] [illegible] [illegible] nie rozsądek który [illegible] zapłacić na ich [illegible] chcieli — że [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], trzeba aby [illegible] się [illegible] zjechali na [illegible]..

[illegible] jak powinienem jestem na [illegible] [illegible] Hetmana [illegible], o [illegible] [illegible] obstaję y [illegible] [illegible] [illegible] o szkody takiego gatunku, [illegible] nagrodzone być powinny, a [illegible] się

że z familią WWMPana Dobrodzieja w [illegible] jestem [illegible]. Niewątpię że w Brześciu będę miał honor y ukontentowanie uściskać WWMPana Dobrodzieja, więc Sobie jak moy sposób myślenia stały, niezmienny, tak y przyiaźń którą WMu do zgonu poświęciłem. — Kommissarz Woyskowy Orzyszkowski jako będzie uwiadomiony przez [illegible] — Oddaję WMu stałey y nieyłamaney [illegible] WWMPana Dobrodzieja i będę na zawsze nayniższym

15 Augusta 1792. w Dubnie

Sługa Szczęsny Potocki

Kopia z Oryginału. 15. Aug 1792.

Szczęsny Potocki do Biskupa Kossakowskiego.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju —

Miałem honor odebrać list JWMci Dobrodzieja [illegible] moja przyiaźń dla Siebie y nieprzełamana, stałość w tym Systemacie, który [illegible] dla Polski, a zatym dziękuję WWMci Dobrodziejowi za te przyiazne wyrazy, na punkta wydaczone razem odpisuię.

1mo [illegible] w [illegible] jeszcze niewiadomy, lecz spodziewam się o nim mieć wiadomość w tych dniach y równiem z Konferencyi Generalney [illegible] także obiecuię, ten [illegible]

jest się wiadomym będzie jasny z szczerym przez tego [illegible] nagana tego czynności y [illegible], zamiarów naszych.

2° Też same zapewne chęci Konfederacyi Koronney co Litewskiey to jest: nierozdzielność wszystkich publicznych y [illegible], co uczyni teraz stosuje się do porządku y spokojności Prowincyi Koronnych z połączeniem się o losach wszelkich Rzeczypospolitey [illegible] zamienionych.

3° Konfederacya Generalna Koronna zapowiedziana jest teraz w Dubnie, a żądając się złączyć z Konfederacyą Wielkiego Xięstwa Litewskiego, Brześć radzimy być miejscem dogodnym na ten tedy koniec, w tych dniach wskazany

4° i 5° O sposobie, składzie y miejscu wspólnego naradzenia się Generalna Konfederacya Koronna z [illegible] Konfederacyą Wiel. Xięstwa Litewskiego uważy być potrzebę —

6° Znany nam jest prawdziwy patryotyzm szlachetnego narodu Wiel. Xięstwa Litewskiego [illegible], równie z naszym złączonym, sposoby [illegible] y pomocy [illegible] zapewne [illegible], aby dogodzić potrzebom y dobru Rzeczypospolitey.

7° Sposób iaki w Wiel. Xięstwie Litewskim przedsięwzięty był, do zwoływania powiatów do Związku Generalney Konfederacyi, był stosowny do okoliczności y potrzeb Rzeczypospolitey, Konfederacya Koronna

1792.

tego nie mogła użyć sposobu, bo Woyska Rzeczy Pospo-
litanskie zamknęły bieg czynów naszych, a gdy te
czynności swoje poprzestały, hurmem rzucono się, do
[illegible] Konfederacyi, kiedy my te, co [illegible] w
zamiarach [illegible] y z przysięgą naszą, nie [illegible]
y spodziewamy się teraz że wszystkich stosownie co
[illegible] naszego [illegible] czynione.

[illegible] do przytomnego [illegible] zostawuję
y [illegible] [illegible] [illegible] WMMPana Dobrodzieja jak
[illegible] [illegible] [illegible] Moja [illegible] jego
jest niezgłaniona; [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nie przestaje WMMPana
Dobrodzieja nayniższym sługą
Stanisław Szczęsny Potocki

[illegible] 15 Sierpnia
1792.
w Dubnie ..

Wyciąg z listu — 16 Sierpnia 1792.

[illegible] pisanego z [illegible] lub
[illegible] w którym donosi iż został obrany
Marszałkiem y [illegible] [illegible] Konfedera-
cyi Ziemi Łomżyńskiey —

11 Czerwca 1792

Wyciąg listu własnoręcznego

[illegible] [illegible]

...cenoi Mu oddystając Akt z Przysięgą Konfe=
„deracyi Ziemi [illegible], którym został
„obrany Marszałkiem etc. etc.

Wyciąg listu własnoręcznego

Ojca Kanclerza Sapiehy do Biskupa
Inflant Kossakowskiego

... Przekłada Mu, iż czas nadszedł żeby
Konfederacya jednomyślnie zaczęła działać etc. etc.

Uwaga Ojciec Sapiehe można było tylko
oskarżać o [illegible]

17 [illegible] 1792

[illegible] w [illegible] z Brzeskiego Litewskiego

List [illegible] Kossakowskiego.

[illegible] do [illegible] przyjechania do Brześcia Litewskiego, i donosi, że tegoż dnia mieli z Hetmanem [illegible] Sapiehą udać się do Brześcia dla otworzenia [illegible] konfederacyi Targowickiej, [illegible] przytomnego [illegible] generała [illegible], zamierzał jechać do Wilna, wstrzymali się gdyż w Brześciu ma nastąpić połączenie konfederacyi Koronnej z Litewską etc.

List Mączyńskiego do Bulharyna 1792.

donosi jako jest wybrany Marszałkiem Konfederacyi Targowickiej [illegible] —

Mączyński przesłał następnie [illegible] usług oddanych przez Niego Moskwie, pisywał do Igelstroma i dostał Notę, „ponieważ ominęło go Starostwo Urzędowskie obiecane jak się wyraża przez [illegible] dane. Mu zostało Leśnictwo [illegible] posiadane przez Ojca Sułkowskiego Wojewodę Kaliskiego etc.

[illegible] z Noty [illegible] — 1792.

General [illegible] [illegible] dostarkemia [illegible] potrzebne dla Woyska Moskiewskiego które ma polecenie [illegible] z Lublina przewieść [illegible] Dnia 15 Augusta 1792

—

[illegible] na Notę [illegible] odpisuje [illegible] Marszałek „Iż [illegible] się porozumieć [illegible] „z Konfederacyą [illegible] i uważa na nadużycia [illegible] przez officerów „Rossyjskich którzy [illegible] z [illegible] „dostaw, tych [illegible] którzy im się nie [illegible] w Dubnie. [illegible] Potocki Dnia 17 Augusta 1792.

Uwaga [illegible] Potocki Starosta [illegible] Poseł z Województwa [illegible] był [illegible] sejmu [illegible] wyznaczony [illegible] Rzeczypospolitej [illegible] zjechał R. 1790 —.

[illegible] Potocki Jerzy Starosta Tłumacki był Posłem w Stokholmie przy dworze Szwedzkim. —

Dn 17 Augusta 1792 Roku [illegible] Potocki odwołał Posełstwo [illegible] ze Stambułu Imieniem Konfederacyi Targowickiej; nie znalazłem oryginału tego odwołania tylko [illegible] z Chrzanowskiego [illegible] z Konstantynopola

[illegible] 4 Decembra 1791 [illegible] o Krys[illegible]
w skutek tego [illegible] zamieszana jest
[illegible]

Wyjąg z listu [illegible] 17 Augusta 1792.

[illegible]
[illegible]

[illegible] donosi „że Król [illegible]
sentymenta, a on [illegible]
[illegible], [illegible] i Królowi [illegible]
ten list jest pełen rozmaitych domieszeń [illegible]

Uwaga [illegible]
[illegible]
„potrzeba!" ——

18 Augusta 1792 z Lubna

Wyjąg z listu ——
Hetman Branickiego [illegible]

—— Donosi że jedzie do Lubomli a stamtąd do Wiesua.
„[illegible] Marszałek Konfederacyi
„[illegible], gdyż [illegible] Mar-
„szałek Konfederacyi [illegible] Generalności że chce
„się tam połączyć z Konfederacyą Targowicką [illegible]

List przepisany z Oryginału — 16. Augusta 179[?]

[illegible]

Z [illegible] iż w [illegible] Członkami Przesławnymi Konfederacyi Generalnej, [illegible] na [illegible] Marszałka [illegible] zająć się pracą, celu Wielkiego dzieła, ratunku Oyczyzny i [illegible] [illegible] prawo Wolnej Rzeczy pospolitej, lecz jakiemiż drogami mam dążyć do tego celu? i co mnie w tym czasie czynić pozostaje? [illegible] JWWMości Pana [illegible] oryginalny [illegible] — [illegible] złączenie się Konfederacyi, [illegible] potrzebna; [illegible] trudno i nie[illegible] Kommunikacya trwać będzie. [illegible] Generalnej [illegible] i [illegible] wotów i Kommunikacya układów, niemniey [illegible] wiadomości w jakim miejscu? i kiedy? połączenie się Narodów jest determinowane? które jeżeli w krótkim czasie nie nastąpi, chciałbym i jechać do Wilna [illegible] dla [illegible] się z JW [illegible] i [illegible], jako też dla [illegible] potrzebnych urządzeń — Czas [illegible] jest czasem [illegible], [illegible] niezgody, jakoteż czułe-nie, [illegible] ułożenia w przeciw [illegible], mogłoby pogorszyć stan rzeczy — Proszę JWWMości Pana Dobrodzieja, ażebyś

1792.

mie raczył przysłać swoje wiadomości i swoje uwagi — Ja zaś skoro odbiorę odpowiedź na moje od Generalności Jerzmanowskiego złożenie się, komunikować Dobrodziejowi nie omieszkam.

Wylemność W. Ciecin Biskupa Wileńskiego przyczynić się mających okolicach naszych jest potrzebna — Gnuśność i gorliwość o dobro Narodu tego takiego Obywatela, czyli tu Nas wielka uwaga. Który żadnie odłożona przez Wielmożnego Pana Dobrodzieja podróża, przybyciu do Wilna, zupełnie mi racz tego wymówić się. — Przysyłam list od Hrabiego Bieberacki na którym z rozkazu Wielmożnego Pana Dobrodzieja, kancelaryi mojej, przyzwoity zapisać nakazałem przez pewną okazyą przesłać do Ekwinuza. — Zaczem wyznaniem należytego uszanowania z którym zostaje Wielmożnego Pana Dobrodzieja życzliwym i najniższym sługą.

z Wilna 16 Augusta 1792.

Sługa Szpitalna Hetmański Wielkiego Księstwa Litewskiego

z Wysokiego Litewskiego —

Kopia z Oryginału

Książę Junderz — opisuje do Bisk: Kossakowskiego —

List Wielmożnego Pana Dobrodzieja doszedł mnie wczoraj przez officera Generała Jerzmana, lecz tego tak późny mój respons Wielmożnego Pana Dobrodziejowi odbierzesz.

1792.

[illegible] y przyjaźni JWJMci Dobrodzieja winną wdzięcznością wypłacać starać się będę, a razem zasługiwać na dalsze przyjazne Jego dla mnie względy. [illegible] najwięcej [illegible] się w zupełnie [illegible] czas żeby Konfederacya Generalna jednomyślnie z JW. JMcią Dobrodziejem swoje zaczęła operacye [illegible] samego JW. JMana Dobrodzieja w tem czasie przytomna potrzeba. — Wydobrze jest [illegible], lecz dla mnie wielkie ukontentowanie [illegible] miłego gościa witać w Domu moim [illegible] Szczęśliwy dla mnie moment, żebym obydwóch Moich Szanownych Dobrodziejów których z serca kocham y szanuję miał miał Honor mieć w Domu moim, [illegible] jeżeli Xięży to w tym zupełnie zaś. JX. Prymas JW. Biskupa Wileńskiego potrzebujemy [illegible], tedy znowu [illegible] Cyfrowy [illegible]

JWJMana Dobrodzieja z Serca
życzliwy y najniższy Sługa
Xiąże Sapieha Kanclerz W. X. Litt.

Kopia z Oryginału — 1792.

Xiąże Kanclerz Sapieha do JW. Biskupa Inflant Kossakowskiego

Monseigneur

Mam honor uwiadomić JWJMci Dobrodzieja że na mim wczorajszym odebrałem w najgrzeczniejszych wyrazach od Generalności Prowincyów Koronnych oświadczenie [illegible] z ukontentowaniem przyjmuję, Tuszyć się

z Generalnością Narodu Litewskiego, aby zjednoczeni [illegible] i [illegible] mogli skutecznie [illegible] przedsięwzięcie — [illegible] jest Brześć Litewski, a dzień 28ᵐʸ tego Miesiąca chcę mieć z nim połączenie tey obydwóch Generalności — Dla czego za [illegible] rzecz osądziłem uwiadomić o tym JW. Konsyliarzy Konfederacyi Generalney Wiel. Xięstwa Litewskiego w Wilnie, czynności moje [illegible] i zaprosić onych, do jaknayrychleyszego złączenia się, aby przez niedostatek Kompletu z równiey Litewskiey i Koronney [illegible] nie [illegible]. Ja szczególniey jeszcze mam honor upraszać WWMM Dobrodzieja, ażebyś [illegible] którym to Xięstwa Litewskiego raczył zaszczycić [illegible] chwalebnie przedsięwziętą, gorliwość jego [illegible] miłości [illegible] i wolności Rzeczypospolitey, szczera niezmazana i gruntowne [illegible] a które i postronne nawet uwielbiają, [illegible] święte i niezłomne prawidła, którymi [illegible] powinniśmy do prawdziwego i gruntownego uszczęśliwienia Oyczyzny. [illegible] z tym i [illegible] szanowney przyjaźni [illegible] mnie WWMM Dobrodzieju nieustannie [illegible] y tey [illegible] chęci którą [illegible] WWMM Dobrodzieju dla dobra Narodu [illegible] rychłego przybycia do Miasta Brześcia Litewskiego gdzie łącząc usiłowania moje i prace [illegible] z ukontentowaniem starać się będę, przesyłając [illegible] z [illegible] poważaniem i uszanowaniem jestem JWWMM Pana Dobrodzieja życzliwym sługą y najniższym

Dnia 23 Augusta
Roku 1792
i [illegible] Litewski [illegible]

Aleks. Xiąże Sapieha
Kanclerz W. Litt. i Marszałek
Konfederacyi Wiel. Xięs. Litewskiego

Wyj. z Oryginału — 18 Augusta 1792. z Warszawy

Wyjątki z Listów [illegible]

Wossałkowskiego

Że W. Mci Pana Dobrodzieja szczerze kocham y szanuję, temu dowodem niech będzie, że mi będzie miło oświadczać Jego łaskę y wzajemnie komunikować m[u] wszystkich wiadomości [illegible] zupełnie. Zwłaszcza W. [illegible] Zygmunt z którym od dawna byłem y jestem w przyjaźnym związku poważa W. Mci Dobrodzieja [illegible] cel swój w liście przez [illegible] pisanym o którym ja wiedziałem. O innych rzeczach mniej mogę mówić, bo nigdy ze mną otwarcie nie mówił, że tam jest drzymota y nas, abyś [illegible] nawet rozumiał że to jest rzeczą potrzebną, żeby to [illegible] przy Generalności, a [illegible] jest tego zdania y tak radził. [illegible] nadzieję, że [illegible] Jego posługi, powrócić wszystkie [illegible] Generalności, aby miała o Niego [illegible] względy, y to [illegible] Generalności [illegible] się Czartorski, Kamieniecki, [illegible] y [illegible] jutro spodziewani są, [illegible] odbierania przysiąg od garnizonu y od Magistratu - [illegible] będzie [illegible] -tem Warszawy y Partyi [illegible] - Instrukcya im także aby wszyscy razem stali, y razem wszystko czynili.

[illegible] Hetmańskim [illegible] między [illegible], wszystkie
im z Województwa [illegible] Stanu, co oni profitując
z bliskości, nie da im się wysunąć. U Króla
mają być tylko z attencyą, jako Partykularni, ale
jako Delegacyi o Konfederacyi, mają [illegible]
aby nic o interessach z nim nie gadali

Generalność cała Koronna ma być w następ-
pującą Środę w Lubomli u Hetmana Branickiego
co nie jest niedaleko z traktu z Dubna do Lublina
Dziś Pan [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] wyjechał, powiada że za kilka niedziel
wróci, ale [illegible] [illegible], w konwersacyi raz
ze mną, kilka krotnie powtarzał iż trzy Dwory są
zupełnie w jedności, względem interessów Polskich, i że lada
dzień przyjdzie wiadomość o traktatach Alliansu między
Moskwą y Królem Pruskim. Na Marszałków [illegible]
([illegible]) Małachowskiego y Kołłątaja pioruny rzucił.
O bliskim Alliansie Petersburga z Berlinem y ja
mam z Drezna wiadomość z dobrych rąk

Królowa się [illegible] pokazać. Pokazano
[illegible] samej rzeczy [illegible], która wszystkich
do siebie przywiązuje. Często bardzo u Pani jest
nowa, w której [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Warszawski [illegible], Generalność [illegible]
Akta poprawia y przysięgę taką dopełnia tak jak

jest w Targowicy przypisana tyle tylko o niemniey że Króla wspomina y przy Jego dostojeństwie związek robi: Kończę ten list zapewnieniem niezmiennego mojego do Pana przywiązania — Proszę mnie w żadney wiadomości którą piszę nie cytować y [illegible] jest zawsze z zadawnionym przywiązaniem wierny y uniżony Sługa —

Raczyński

18 Augusta 1792.

[illegible]

M. [illegible] z Wiednia [illegible]

[illegible] więcey moc [illegible] WmPana Dobrodzieja „wszystko wzruszona i o istotney obywatelstwa znajo-„mości [illegible] się do Jego przewodni-„ctwo w tey Polityczney [illegible] „według życzenia, [illegible] na Granicy „utwierdziła się —

Wyciąg z listu ręką Szczęsnego Potockiego N° 92.
pisanego jak się zdaje do Biskupa Kossakowskiego.

Jaśnie Wielmożny Biskupie — Zaleski Marszałek Brzeski był w drodze mojej. My ucieszeni jesteśmy JWMWPana Dobrodzieja, bo od niego się uczyłem różnie rzeczy y zawsze jedno myśleć, jedno czynić będziemy, a to co JWMWPana Dobrodzieja interesować będzie, ja za swoy interess mieć będę. — Xiążę Czetwertyński niech ma pozwolone go takiego przyjaciela ucho etc.

[illegible] dnia 19 [illegible] 1792.
z Warszawy

Hetman Kossakowski [illegible]

[illegible] pod karą;
„[illegible] Narodów musi urządzić Dywizye
„[illegible]
„[illegible]
„[illegible] ta [illegible]

Uwaga [illegible] Listu [illegible]
[illegible] nad Konieczności
„[illegible] Szpiega [illegible]
„[illegible] co którego [illegible]
„należy„ etc

240.

[illegible] 20 Augusta [illegible]
z Wołkow [illegible]

[illegible] do Hetmana
[illegible]

[illegible]

[illegible] ostatnią mnie biednego [illegible]

[illegible] mnie [illegible] tylko z oburzeniem rimo przepisów-num danych zimno y jakby zniechcenia niedbale postępuje etc.

Komend[illegible] Wołkowyskiej Kontyslujące od [illegible] Ukraińskiego Pułku pod Rotmistrzem [illegible] sposobem Wana Marzałka [illegible] mnie podburzyli, który to [illegible] Domanieskim przy [illegible] nieobełzywszemy słowy mnie [illegible] osobistey krzywdy [illegible] Kaz [illegible] JWJMPan Dobrodziey uważać łaskawie [illegible] dokazuje etc.

J. Kontrym

[illegible] Nadodlatin [illegible] Szczyrzeckiego

1792.

[illegible] dyspozycya [illegible] [illegible] 4 mie w Sekwestrze
JW. Potocki — M. G. K. z [illegible] tegoż [illegible] jako do
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Szambelan
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
sekwestrze —

d. 22 Augusta 1792.
z Warszawy

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Wyciąg [illegible] [illegible] o obywatelach niechętnych dla Konfederacyi Targowickiey, tak też wyraża ...

... Niechętni wyjeżdżają, którym na chęci wolności i
„ swobód nie braknie i zapewnie by dla miłości Oyczyzny,
„ cały kraj zgubić pozwolili, byle by [illegible] się mogło &c.

JW. [illegible] [illegible] przyjęty został na Konsyliarza Targowickiey 1. [illegible] [illegible] podług protokołu Konf. Koronney Tom II. — 2° Wezwany został do Rady nieustającey dnia 25 Lipca 1793 3° [illegible] [illegible] Strat [illegible] — 4to Wyjednał [illegible] [illegible] Monopolium na [illegible] 1794 R. 3 Augusta [illegible] Konfederacyi Koronney Tom II. Dyplom przez Generalność Targowicką, wydany iey [illegible] pełnić i wzywać do przyjęcia [illegible] Woyskowych.

Był sędzią Ziemi Gostyńskiey na Seymie Grodzieńskim Żądał wydania uniwersału na tym, stosownie do Noty Sywersa — p. 12.

Wyciąg z Listu — 23 Augusta 1792 — z Brześcia Litewskiego

[illegible] do Biskupa Kossakowskiego

... donosi Biskupowi iż część ekwipażów Szczęsnego Potockiego do Brześcia nadeszła już a przybycie Generalności Koronnej z pewnością nastąpi tam dnia 28 Sierpnia. Zaprasza Biskupa Kossakowskiego do [illegible] do swojej [illegible] "ożywienia narad" etc.

Wyciąg z Listu własnoręcznego — 23 Aug. 1792. z Wysokiego Litewskiego

Pisze Kanclerz Sapieha do Biskupa Inflant Kossakowskiego etc.

donosi Biskupowi że "Generalność Koronna "zamyśla z Generalnością Narodu Litewskiego celu "połączenia się dnia. Miejsce ku temu złączeniu wy"brane jest Brześć Litewski i dzień 28 Augusta "1792 r. Racz przybyciem swym uczynić święto "dla narodu chwalebnie przez [illegible] etc.

dnia 23 Augusta 1792. Wysokie Litewskie — K. Sapieha [illegible]

Copia z Oryginału. 251. 160

Raport od — Dnia 24 Augus= 179[illegible].

Woienney Ziemienia Podolskiego ec.

Prześwietna Kommissya Woyskowa Oboyga Narodów

„Uwiadomiła o Naiiaśnieyszego Pana Orygnans
„donoszący mi, iż dla zmiany okoliczności, która
„Kommendę wszystka całego, w tem Jego oddały były,
„iż Kommendę teraz na powrot Prześwietney
„Kommissyi Woyskowey oddaie, rekwiruiąc abym od
„tych czas Jey był podległy Rozkazom [illegible]
„Orygnansowi [illegible] czyniąc, przy winney Reko=
„gnicyi mam Honor Jey raportować iż w tych
„dniach, poniosło mnie znowu od Generalności
„iechały Orygnanse które Kopie mam Honor tu
„przyłączyć — Pierwszy JW^o Branickiego Hetmana
„Wielkiego Koronnego abym przyłącza, posłuszeń
„stwo do Konfederacyi Targowickiey wykonał
„Drugi od JW Potockiego abym Mu iako
„Generałowi Artyleryi, Raporta Fortecy y Garnizonu
„przesyłał — Odpisałem na to Obydwom w tey
„treści, iż nie maiąc, do tych czas żadnego jeszcze
„uwiadomienia od wyższey Kommendy Moiey
„abym JchW Orygnansom był podległy, przepraszam
„bardzo iż Jm zadosyć uczynić nie mogę —
„dla niepewności do tych czas tu poczty obszernieysze=
=go

24 Augusta 1792

„ nie czynię Raportu, gdyż wczoraj tylko miałem
„ Honor Prześwietney Kommissyi przesłać, wiem iż
„ był przejęty, y u Pana JW Potockiego znaydował
„ się z całą Pocztą.

Kuryera którego m 18^{tm} dni do Warszawy
„ z Stambułu z Expedycyą posłał, do tych czas z
„ powrotem nie widzę. — Może y on gdzie przejęty
„ [illegible] którego y tu szukali przy granicy [illegible]
„ ale spodziewam się aby tylko powrócił że ich
„ uniknie [illegible] przyczynimy jego Expedycye [illegible]

J. Citowski General M. K. K.

Raport Komendy Kamieńca Podolskiego do Kommissyi Woyny obojga Narodów

Z Oryginału własnoręcznego. — 15 Augusta 1792.
z Lubomli.

Do JW. Starszego Branickiego Hetmana
Polnego Koronnego.

Odbieram od JW. Mości Pana Dobrodzieja y z tego niezmiernie cieszę się iż dnia jutrzejszego będzie tu u Mnie w Lubomli JW. Marszałek Konfederacyi z Generalnością, y ja tu w Lubomli, starając się, jesteśmy dla złączenia się z Konfederacyą — Jeżeli więc może mi JW. Mć Pan Dobrodziej co do doniesienia może przysłać tu do Lubomla tak co rano, niech do mnie pisać, jako y co Marszałka Konfederacyi.

JW. Wołłowicz Marszałek Litewski pisał mi iż ma oryginalne ordynanse na Jego ręce posłany od JW. Wojewody Kommenderującego Generała Ożarowskiego że wyznaczenie przez siebie y Generalności przysłano, ale rezolucya JW. Ożarowski, iż nie mając żadnego w tym zlecenia ani od Króla ani od Kommissyi, rezolwować się nie może —

Czekam z tym przybycia tutaj Generalności co w tej mierze decyzyję ... ściskam serdecznie dobry Jego Sługa

Branicki HWK.

15/26 Augusta 1792.
z Białego Stoku

[illegible]

Generała [illegible]

przysyła w nim w prezencie [illegible] etc.

dnia 7/26 Augusta 1792.
z Warszawy —

Wyciąg z listu

Załuskiego do Szczęsnego Potockiego

[illegible] ten list [illegible]

„ Powołany do Szanownego Związku, którego obrona
„ prawdziwey wolności Polski y Religii jest Hasłem,
„ a cnota y ozdoba duszy w znakomitey osobie
„ JW. JM. Pana Marszałka przewodniczy,"

[illegible] z Warszawy i śpieszę do Brześcia

„ na dzień przeznaczony na połączenie Obojga
„ Narodów etc etc

<u>Załuski</u>

Mianowany został Konsyliarzem Targowicy dnia
1 Sierpnia 1792 —
Przysiągł dnia 9 Septembra 1792 — Zasiadł dnia
29 Kwietnia 1793 r. w Grodnie na pierwszey Sessyi

1792.

Kiż Targowickiej. – Wyznaczony do zniszczenia
w Wydziale zagranicznej, pyta Generalności
jak [illegible] polecą Wydział [illegible]
[illegible] Targowiczan
[illegible]

Został Generał [illegible] uwolniony, rezygnowano
jednakże [illegible] Uniwersału [illegible]
[illegible] i [illegible] o jego [illegible]

[illegible]
[illegible]

Jest Plenipotentem [illegible] Targowickiej —
Jest pozyskany na Traktacie podziałowym z Moskwą;

Mirza Giżden jego [illegible] jest przeciw temu
[illegible]

Wyciąg z listu Załuskiego do Szczęsnego Potockiego
z Warszawy z dnia 26 Sierpnia 1792

„Powołany do Szanownego z Książąt którego
„obrona prawej wolności Polski y Polaków jest Hasłem
„a Cnota y ozdoba wszystkich znakomitey Osobie.
„J.W.J.M. Dobrodzieja przewodnicza... Skrzka
„z Warszawy do Brześcia na dzień wyznaczony
„na połączenie Obywateli Narodów etc. etc.

1792.

Złączenie Stanów i generalna Konfederacya Targowicka zawiązana w Brześciu Litewskim dnia 28 Augusta 1792 Roku.

Uwaga

Konfederacye dawne zagarniały i koncentrowały wszelkie władze Kraju i zatrzymując przy sobie wszystkie sądy, administracyjne, wszelkie czynności prawnego Kraju: przyjmując tylko sobie jedynie władze sądowe i władze wykonawcze.

1° Sprawy ważne wojskowe należały do Konfederacyi generalnej lub też Wojewódzkiej.

2° Sprawy wszystkie, Skarbowe do innego Sądu.

3° Urzędy miejskie obok Skarbnicy wybierali.

4° Była ta reguła aby oprócz Sprawiedliwości i Pisarza do czasów Konfederacyi y Regenta wybierało się, posądza dla nich wyznaczono w Konfederacyi Targowickiej. — Generalność przewodnicząc Konfederacyi nad tym wszystkim stanowiła a ponieważ centralizowała w sobie Najwyższą władzę sądzenia i również

władzę wykonania własnych rozporządzeń etc.
Konfederacya Targowicka stawiała opór
Królowi rozporządzając według
własnych [illegible].

Wszyscy z Targowiczanie w swoich nastawali
na tych którzy nie chcieli przystąpić do spisku
Targowickiego, jako gubiących Ojczyznę niezgodą,
kłótniami, wprowadzeniem bez rządu, którego
sami dawali przykład, ambicyą, duchem stronnic=
twa, uległością dla Konstytucyi 3 Maja i kończyli
te rozumowania zasadą „że poddaniem się
Moskwie i zgodą w tym, iż Ojczyzna jedynie
może być zbawiona —

Czas przekonał co były warte ich zasady. –

Wyciąg z listu   3 Augusta 1792.

Jenerał Zubkow do Hetmana Kossakowskiego

raportuje Hetmanowi że wypełniając [illegible] rozkaz Hetmana [illegible] Wojska [illegible] i wziął wszystkich [illegible] sam przyjął przysięgę, z czego świadectwo oryginalne [illegible] pułku gwardyi konnej, [illegible] oryginałem [illegible] z pod kommendy generała Zubiły excypowana została.
„Zapytuje się więc Hetmana czy i tę gwardyę
„ma do przysięgi wezwać etc.

Wyciąg z listu [illegible]   1792 30 Augusta z Wrocławia

Adam Książe Czartoryski

[illegible] uwiadomiony został
„[illegible] jego rehabilitacyi [illegible] za pomocą
„[illegible] konfederacyi Targowickiej bo
„[illegible] Branicki y Rzewuski prześladować
„go nie przestają etc. etc. Więc [illegible]
„tego [illegible] do Petersburga udać się pod
„opiekę Cesarzowej etc.

Ciąg. 17 94

Listu X. Łomińskiego [?] do Ambasadora [?] Bułhakowa &c

...Żadna Informacyi jak ma postępować na sejmikach, gdyż zachodzą wielkie trudności &c —

Na tym liście dopisany jest przypisek ołówkiem Igelstroma

„J'ai décacheté cette lettre pour savoir son
„contenu — Selon l'entretien que j'ai eu avec
„le Grand-Ecuyer, ce ne sont que des contes à rire
„Ressouvenez vous Monseigneur que je vous ai
„dit que le Palatin de Livonie m'avait dit que la
„noblesse veut paroitre en corps — Je vous dis
„d'avance qu'il me semble que Łominski veut
„s'en faire un mérite — Dans 3 heures d'ici
„je serai plus éclairci — Pourvu que je trouve
„... troupes, je réponds du reste.

31 Augusta 1792.
Stockholm

Lettre insignifiante :

d'Eckhelberg à M.r Kossakowski
Chambellan de [illegible], député de ce
district : –

1792.

Lettre autographe du

Baron d'Igelstrom sans date, écrite
il paraît à l'un des Kossakowsky :

Il parle de l'union de la Russie
„avec la Pologne et lui demande de venir le
„voir, parce qu'il est son Ami :

1792.

Rachunek złożony przez Xięcia Ponińskiego Marszałka [illegible] Ambassadorowi Moskiewskiemu z pieniędzy powierzonych Mu na przekupienie rozmaitych osób —

Assygnacya Ponińskiego do kassy Ambassady Moskiewskiej na [illegible] czerwonych złotych dla [illegible] Taszyckiego —

Kwity [illegible] Taszyckiego [illegible] Małachowskiego i Zabiłłowskiego na odebrane z Ambassady pieniądze

Z Oryginału 1 September 1792
z Warszawy

Xiędza [illegible] a Biskupa Inflant
Kossakowskiego.

Monseigneur

Po napisanym pierwszym liście mam
honor przyłączyć ten co [illegible]
nie zupełny [illegible] przez Manuzzego
wiadomości, bom się z nim nie widział, tylko
tylko je czytam u Wittelmana z którym się widział
Manuzzi. Bezzienny [illegible] śmieley przy informacyi
starali się odwracać opinię wszczętey iakoby Kollizyi
między Konfederacyą i Xięciem Kanclerzem Sapiehą
przez ogłoszenie Marszałkiem [illegible] Szkoda
że kopij listów nie mamy Xięcia Kanclerza do Gene-
ralności dla przekonania [illegible] indyferencyi [illegible]
Jutro uż będę się widział z znacznym Przyjacielem co
czynienia [illegible] razem i od Hetmana biorącego
wody gorzkie. Spodziewam się oświecić i zaspokoić
w imprezach przeciwnie nieco [illegible]
rozumiem iż będzie nieco y Manuzzi w tym
pomocą. — Ja uważam że [illegible]

1. Septembra 1792 R.

Więc racz wierzyć listom moim, biorąc według nich postępowanie .... To prawda że myśli ~~moje~~ ważniejsze nie wychodzą z mojej głowy, bez donoszenia osobom życzliwych, ale to jednak raz bym miał zastrzeżone aby w których zdarzeniach zastanowienia swego na inne względy [illegible] Dobrodziej nie opuszczał, bo już sam z [illegible] wiem o jakiejże rzeczy [illegible], [illegible] znajduję y, zdanie włożonemu ciebie (z [illegible]) [illegible] że z tego pochodzi z [illegible] [illegible] instrukcye [illegible] potym zdanie swoje. To właśnie teraz doświadczyłem względem [illegible] Kanclerza za którym teraz jest tyle, ile było w przeciwnym przeciwny. Chciej jutro sentymenta po [illegible] informacyi. Co do umieszczenia Senatorów w Generalności niespodziewam się, przyznany ile że taki jest przykład Koronny. Niech Pan Dobrodziej będzie o wszystko co do tego cnego przyjaciela spokojny bo widzę że w przyjaźni jest nieodmienny.

Jeżeli Generalności Koronnej będzie kontenta nie znajdując in corpore Senatorów [illegible] jesteśmy ciekawi &c &c.

Wyciąg z listu Brulion listu Biskupa Inflant
Kossakowskiego pisanego dnia 6 sept 1792
r. na [illegible] [illegible] do Generała Zabiełły
w którym donosi iż [illegible] że on Kossakowski
„wybrał i pod [illegible] Kanclerza Sapiehę, na
„Marszałka Konfederacyi litewskiej, zważywszy
„postępki jego, ofiaruje laskę Marszałkowską
„Zabielle imieniem swoim i familii Kossakowskich,
„którzy innych względów nad Jego osobę znać nie chcą
„i wybierają go sobie za Wodza i przewodnika.

Zarzuca Kanclerzowi
„Że nie był przytomny w Wilnie przy zawiązaniu
„Aktu Konfederacyi Targowickiej

„Że do ogłoszenia jej [illegible] kroku
„żadnego nie uczynił od siebie. –

„Że wziąwszy odebrawszy instrukcye z Warszawy
„wyjechał przyjąć jako Marszałek . . –

„Że czynił sam [illegible] i odrzucenie Aktu
„osób złączonych w Wilnie.

„Że protegował Elkerta i oświadczał protekcyą
„partyi Radziwiłłowskiej, Królewskiej, Podkanclerzemu
„Warszawskiemu, Brzostowskiemu, Chreptowicz-
„owi, [illegible] i Radziszewskiemu dodaje

że gdyby Kanclerz chciał to widzieć
z [illegible] nic niema przeciwko temu

Oryginału — 267. 4 Septembra 1792.
z Krakowa

Wyciąg z listu

Imieniem JW. Szczęsnego Potockiego przez... iego i Ofiarowa... ...tunego iż Hetmana Koronnego ... przez Szczęsnego własnoręcznie podpisany jest

...wiać ... iego listu że chciano ... z Konfederacyi generalnej, ... Jancekrza Saskiego, ... przy zostawieniu go na czele Konfederacyi Litewskiey obstaje Szczęsny Potocki etc. etc.

Wyciąg z listu 5. Septembra 1792.

... Inflantskiego Starosty Inflant ... Biskupa Inflant Kościuszkowskiego ...

... iącego ułatwienia wypłaty Żołdu w Woysku Litewskiem ze Skarbu Litewskiego etc.

6 Septembra 1792.
z Wilna.

List noszący własnoręczny podpis Generała Giełgud? Pretrzetmichowa? po polsku cały napisany do Biskupa Inflant Kossakowskiego — Rekomenduje w nim Biskupowi Kontyliarza Szpejera, jadącego do Brześcia —

Dnia 7 Septembra 1792.
z Warszawy

Dnia Dwudziestego listu — Hetmana Kossakowskiego do Brata Biskupa Kossakowskiego —

Pisany jest ten list, przez sekretarza, tylko jest na nim przypisek i podpis własnoręczny Hetmana etc. Treść jego dowodzi że Biskup był duszą Konfederacyi, bez jego rady i wpływu nic się nie działo, że On do przebiegłości wielkiej, łączył ruchliwość nie pospolitą, był czynny, pisał do wszystkich i do wszystkich zarówno do Zubowa do Bülera do Szczęsnego etc

z oryginału 7 Septembra 1792

Odpowiedź Podskarbiego Litewskiego Xiążęcia Tyszkiewicza do Hetmana Kossakowskiego

Wiem tylko że Skarb Litt. wstrzymuje zaliczenia na zapłacenie żołn. Woyska

bardzo jest oryginalna ta odpowiedź

[illegible]

15 sept 179[illegible].

[illegible] w Kościanie

Monseigneur

[illegible] mam honor
Wasz [illegible] Dobrodzieja. [illegible] przyja-
ciel nie [illegible] regularne i zdaje mi się do [illegible]
zupełnie, [illegible] tylko są przychylne Panu, przeciw
którym najwięcej [illegible] wszystkie uwagi
wymierzenia, spodziewam się że Pan wszystko
swoją bytnością usprawiedliwi. Tu się wiele nie-
porozumień [illegible] konfederacyi litewskiej na owa
[illegible] zawarłam [illegible] że w owych [illegible]
[illegible], z czego mniejsze porozumienie [illegible]
pozór nieregularności upadnąć, nie tylko nie-
[illegible] ale y [illegible] na zachowanie pierw-
szego planu za którym [illegible] jest i [illegible]
przyjaciel [illegible] aby nie uchy-
lało się od ułożonych wprzód reguł a przynaj-
mniej żeby bez nowego zakommunikowania się
nic nie przedsięwziąść.

[illegible] mniej jawniej niż, nie wiem
[illegible] de facto, jakiby ten projekt reformy
Kraju i Rządu miał przez siebie napisany do
następnego [illegible] — Prosi i radzi [illegible]

15 [illegible] 189[illegible]

[illegible] jemu powinszowac [illegible] jako też [illegible] się z [illegible] od którego tą drogą po- winniście [illegible] może być wzajemnie się y wzajemnie [illegible] zabiegom. Szczególnie [illegible] zostawując [illegible] ziemi [illegible] — Ksiądz Biskup [illegible]kowski wczoraj stanął tutaj — często mówi że [illegible] Bulhak [illegible] Rossyjskiego [illegible] przysłany będzie mianowany na [illegible]. Jenerał [illegible]chowski przez [illegible] przyjaź- nie z nim złączony — JWW Buholtz [illegible] w Ambasadzie Rossyjskiej [illegible] się — Jestem z najgłębszym respektem [illegible] najniższym sługą

X J Gontrym.

Uwaga

ze wszystkich listów X Gontryma [illegible] wypisałam ten jeden tylko własnoręcznie bo przez niego podpisany jest — inne zaś nie.

[illegible]

13 Września 179[illegible]
z Brescia

Antewicza do Mirosławskiego i

mówi w nim — — „Kochałem dwóch ludzi
„różnie myślących, Pana Skrzęsnego i Piędar..
„Hugona — pierwszy myśli, drugi serca mojego
„był panem et

26 Septembra 1791.
z Grodna.

List bez podpisu y adresu

— Wzmianka że dotąd w Brześciu Litewskim Porucznicy Konfederacyi nie są wybrani — itd. itd.

8 Octobra 1792.
Brześć Litewski

Wyciąg z listu

Krzesnego Potockiego nadającego Agentowi Moskiewskiemu wstęp do Agentów Moskiewskich — Wydał Krzesny Moskiewskiego ze Stambułu w celu oswobodzenia onemu niemu Targowicy

Polskiego Ambasadora Turcyi posłowi przy Porcie Komenskiego y Chrzanowskiego do tejże Ambasady należącego

Uwaga List ten jest pisany po połączeniu Konfederacyi Koronnej z Litewską — Przy nim jest Anex Kopia listu Krzesnego do Agentów Moskiewskich

21 septembre 1792.

[illegible]nction communiquée
au Ministre de la Porte Ottomane à la Note qui lui a été remise le 4. novembre 1792.

La Confédération générale des deux Nations comme les deux Nations Confédérées forment la République, et ayant le Roi à leur tête ont ordonné à Mrs les Chanceliers respectifs d'état, de faire part à toutes les Cours étrangères de leur Union et de leurs vues de rétablir la forme antique du gouvernement de la République, qui a été renversé par la faction du 3 de Mai 1791. ainsi que d'assurer ces puissances de leur désir d'entretenir toutes leurs anciennes liaisons amicales avec elles, désirant en même temps que la Sublime Porte Ottomane fut informée de ces vues et sentimens de notre part. En conséquence la Confédération générale des deux Nations, ordonne à Mrs les Chanceliers de la Couronne et de la Lithuanie de transmettre à la Sublime Porte Ottomane que les Etats de la République réunis ensemble par un lien étroit, ont en vue de revenir à l'ancienne forme de Gouvernement et d'assurer sa liberté et son Existence que le Roi par son accession solemnelle à cet Ouvrage a le même but de concourir avec la Nation à assurer le bonheur de la Patrie

et que la République ayant à cœur la conservation d'une étroite Amitié avec chacune des Puissances ses voisines, assure la Sublime Porte Ottomane de ses desirs constants d'entretenir l'amitié, le Bon Voisinage et la bonne Harmonie avec Elle —

Fait à Brześć en Lithuanie à la Séance de la Confédération des deux Nations le 21 Septembre 1792.

Signé) Stanislas Félix Potocki, Général d'Artillerie et Maréchal de la Confédération de la Couronne

Signé) Prince Alexandre Sapieha Grand Chancelier et Maréchal de la Confédération de Lithuanie

(L. S.)

Contre signé Jean Zabiełło Secrétaire de la Confédération générale des deux Nations.

z Oryginału Kopij 171. 2 8bra 1792.

Franciszek Xawery Branicki H. W. K.

wniósł Zeznanie [illegible], że [illegible] [illegible] Suchym [illegible] 1792 r. względem dóbr i miasta [illegible], i dóbr Olechowic etc. w Województwie i Powiecie [illegible] położonych, w Celu, żeby...

„Korzystając z przywróconych przez Konfederacyą „Targowicką Praw dawnych zabezpieczył sobie „dziedzictwo Olechowic etc.

104.

[illegible] 8 Octobra 1792.
Brześć Litewski

Jaśnie Wielmożnego Potockiego [illegible]
[illegible]
[illegible]

Monsieur

Monsieur Mosfzoor chargé par la Confédération générale de la République de Pologne de porter une dépêche à M.M. les Comte Potocki et Chrzanowski qui les rapelle de leurs Missions aura l'honneur de vous remettre celle ci; je vous le recommande le plus particulièrement, veuillez lui être utile et le guider autant que les circonstances le permettront, c'est une preuve d'amitié que vous me ferez, et je vous en serai infiniment reconnaissant. En cas qu'il trouve Mr Potocki et Mr Chrzanowski partis ayez la bonté de l'expédier et lui procurer toute la facilité pour qu'il puisse revenir au plutôt s'il trouve un de ces Messieurs à Constantinople, retenez le jusqu'à ce qu'ils soyent tous les deux partis, et s'il y a quelques dépêches à nous envoyer, je vous en prie en grâce de vous charger de nous les faire parvenir par la voye de Mons. de Bühler ou de Mons. de Bulhakoff, les liaisons intimes qui existent à présent entre la

Octobre 1792

entre la République Confédérée et la Cour de l'Auguste Souveraine de toutes les Russies m'autorisent Monsieur de vous demander tout cela, d'ailleurs l'amitié que Vous m'avez témoigné me fait espérer que Vous les recevrez avec complaisance.

Je vous prie Monsieur d'être persuadé de la haute considération avec laquelle j'ai l'honneur d'être votre très humble et très obéissant serviteur

Le 8 Octobre 1792 Brześć Litewski — Stanislas Felix Potocki Marechal de la Confédération générale. —

Uwaga: ten list był pisany po ustaczeniu Konfederacyi Koronnej z Litewską —.

Z Oryginału wyjęte
z Listu bez adresu

15 Octobra 1792.
z [illegible]

[illegible] Ghigiottego —

pisze — à propos des sommes nécessaires
„à l'expédition des Bulles de Rome relatives
„à la Coadjutorerie de l'Evêché de Vilna, pour
„celui auquel il adresse cette lettre, aussi bien
„que celle Coadjutorerie d'un Canonicat de Vilna
„pour l'Abbé Kontrym. —

1792.

Treść instrukcyi danej przez Generalność Starościcowi Łomaczewskiemu —

„Rzeczpospolita powstaje z pod Ciężaru Monar-
„chij którym przyciśnięta była, ustanowić chce
„Kraj wolny y niepodległy, przez któryby ani
„związki z Państwami obcemi zerwane nie
„były, ani spokoyność zewnętrzna zburzona
„ani swobody źrzódłów naszych nam wydarte
„i w tym zamiarze Konfederacya Generalna

1792,

„prace swoje ciągle ku wspólnemu
„Szczęściu Ojczyzny poświęca"

i tepi... itepi!

z oryginału kopia na rękach

Szczęsny Potocki ... podobny
... do Rządzącej ...

Upraszam Wielmożna Dobrodzieja ...
... chciał ... na
...
... wniosek na ... zmnie-
-szenie czasu do Recessów ... Seymu ...go po
którym wszyscy ci którzy ... go nie uczynili od urzędów
y Rang odpadną na ...

Drugie żalecenie ... proponował
myślę, aby uwiadomili Konfederacyą Generalna,
o wszystkich przywilejach wydanych ... za ...
Seymu ...ego osobliwie tych które z prawa
dawnieyszego, Elekcyi, podpadały a które
w czasie Seymu Rewolucyjny bez Elekcyi
... bez prawnie konferowane
zostały

Oddaiem do Nóg
S. F. Potocki

Zbiorkiem przepisana

Mowa Teofila Załuskiego miana
w czasie Delegacyi Targowickiey zapraszają-
-cey Króla do przystąpienia do Konfederacyi
dnia 14 Octobra 1792.

Tak mówił T: Załuski —

Nayjaśnieyszy Królu Panie Miłościwy.
Przeświadczenie Nayjaśnieyszey Generalności które
jawnie oświadczy, iż gdy wiele Oyczyznie zależy
by Naród tylko z Królem, iż wzajemnie Król
dobry z Narodem, gdzie idzie o pierwotną po-
-myślność [illegible] Szczęśliwy gdy na mnie dzień
ten w którym mi się dostaje zaszczyt być wspól
Członkiem Generalności Konfederowaney Rzeczypos-
-politey do Waszey Królewskiey Mości powierzonych
zaniosły [illegible] Miłościwy Panie pospieszające głosy
że Rycerstwo które jest zawsze Oyczyznie
wierne, [illegible] wolności zbawle.
W czasie krytycznym gdzie Rzeczpospolita niesz-
-częściem o upadek przyprowadzona została, wsparta
przyjacielską Nayjaśnieyszey, wspaniałey
Katarzyny pomocą, zawiązała się jednostaynym
węzłem

Konfederacyi obydwóch Narodów ku przyprowadzeniu wszystkiego do stateczych porządków y pewney trwałości — Takiż Najjaśnieyszy Panie piękny przykład do naśladowania, gdy widząc iak dzielnego ratunku potrzebuje skołatana wspólna Oyczyzna, raczyłeś Królu Panie nasz złączyć się ze Skonfederowaną Rzecząpospolitą, w nię przełamane nigdy ogniwo, przekładając wolności y całości wśród swych Ozdobień nad wszelkie Monarchiczney władzy powaby — Winien Ci Naród Królu za tak oparzały twey wielkiey Duszy czyn niezmieszalny dług wdzięczności, lecz ia od Niego złożę Ci wielkiey Królewskiey Mości wraz z niepowszechnym tym oświadczeniem iak mnie włożony obowiązek tak szczególnie ciągnie pożytkuję że Wodza dla ciebie każdy Przyim Miłościwy Królu ... darem który zawsze Królom swym ... dla Waszey Królewskiey Mości w przywiązaniu y czci różnicy nie składa raz pełny ... ięgo ... y tak ... nie rozumiałem zemsty y przeszkadzania spojony, lecz zjednoczenie serc y umysłów ... dobra powszechnego za cel maiący.

Królu, Panie, wspieraj ten szlachetny Naród mocą swoią, Radą y Oycowskim staraniem aby, co mu przyrzeczeniem Ciebie y powinności uzyskanym zostało, odzyskał w swobodzie

Szczerości z nienaruszonym Rozeyuie Sprostowanie w Królu — wyrzekliśmy się — Lecz nienawistnych wraz z i Jego szczere usiłowania Swoje, o ukrzywdzenie do innych [illegible] Najjaśniejsza Wielka Katarzyna, [illegible] które jedynie zostają nam Zabezpieczyć Świętości Wiary, Rządu Republikańskiego w Stanie Szlacheckim — Wierność, Całość i Niepodległość Narodu Naszego. Nam należy ze Stanu Szlachty y Duchowieństwa Polskiego, widząc społa wraz z Rzecząpospolitą jedną myśli Rzecz ją dźwignąć. … … …

[illegible] —

Następnie Załuski zdał sprawę Gene=ralności Targowickiej, z przystąpieniem do niej Stanisława Augusta dnia 16 Octobra 1792 Roku.

Teofil Załuski Kasztelanic, mianowany do [illegible]=dmiżenia Delegacyi, która w Warszawie od Obu Na=rodów z Konfederowanych w Targowicy, udała się do Króla, zdał Sprawę Generalności jako d=14 Octobra 1792. miała Delegacya Audyencyą u Króla na pokojach większych w Zamku, gdzie z ceremoniałem

dla Posłów Wielkich zwykłym, zaproszona i sprowadzona
została. Delegowany Józef Zieliński, miał głos do Króla
i którego mniey więcey wyraził się w mowie równey treści
tey, którą tu przepisałam Teofila Załuskiego. —

Jaśnie Wielmożni Kanclerze od Stron woiewó-
=dztw i wyrazili wdzięczność dla Konfederacyi Najjaś-
-nieyszey i uroczyście oświadczyli Jego Królewskiey Mości
ukontentowanie zjednoczenia Narodów pod znakomitem
w Oyczyznie Naczelnikiem, zaręczające pomyślności i
szczęście dla Rzeczypospolitey, które są Króla szczerym
pragnieniem. — Po zakończeniu mów, Delegacya została
na powrót z tym samym ceremoniałem co wprzód od-
=prowadzona z Zamku. Dnia zaś następnego zapro-
=szona powtórnie do Najjaśnieyszego Króla, świadkiem
była powtarzanych łaskawych oświadczeń.

Gdy przeznaczenie osób Delegacyą składających,
do examinu i sprawdzania Krajowych Departamentów,
nie dozwala ustney zdać sprawy z urzędowego poselstwa
Iaż Delegacya przez JW. Konsyliarza Kossakowskiego
niniejsze przesyła Konfederacyi Oboyga Narodów
rzetelne oświadczenie y prośbę uniżoną, iżby to do-
=pełnienie złożonych na Nią obowiązków było przyięte
za rękoymię szczerych y ochoczych chęci ku odnawiającey
się ze szczęśliwych popisów Rzeczypospolitey etc. — etc.

Dan w Warszawie 16. Octobra 1792.

z Oryginału —

21 Octobra 1792
z Wekoniy [illegible]

Wyciąg z Listu Generał Majora [illegible] do Hetmana Kossakowskiego

Zapomina się o Żołnierza Wojska ....

Skarży się że Gen. [illegible] teraz chciał go na miejscu wstrzymać w Stolewiczach dopóki [illegible] Wojsk Rossyjskich nie nastąpi na co się dopóki [illegible], dopóki wyraźnego nie odbierze rozkazu —

Maszeruje więc ale powoli — Liczny Lazaret tego wymaga [illegible] na wszelkie dyspozycya Hetmana — Uprzedza iż Miasto Bobruysk przeznaczone ordynansem Hetmana na Konsystencyą Brygady, jak słyszę z bólem, zajęte przez Żołnierzy Rossyjskich, mających zlecenie żadnego tam Żołnierza nie wpuszczać. Stojąca w Bobruysku Moskiewska Komenda przeszkadza by przez to Konsystencyą Brygady Mojej która ma się rozciągać od Czausnik do Granicy Koronney —

Wyciąg Raportu z Toren   z 20 Octobra 1792. z Grudziądza

Pan Szef Krzyżowski jako doskonały, zdał Hetmanowi Polnemu Kossakowskiemu

pisze że odebrał przysięgę z
" całego Korpusu, po przyłączeniu też do tego
" Regimentu gwardyi konnej Litewskiej pod
" roty takiej na jaką sam niegdyś przysięgał.
" tak jak Hetman był rozkazał..

Mówi dalej, o znacznej ilości gromadzącego się wojska Moskiewskiego.. że Sztab zubożałe do tego stopnia że Kapitanowie Chorążowie dla zbytniej drogości, nawet od Wozów prowiantowych konie muszeli pożyczać, potrzeba ich całego przyjścia etc. etc.

—

Że wszystkich stron Polski, powstał głos powszechny przeciwko naciskom Oficerów Moskiewskich.. Miasto Bielsk zmusiło nawet Cyrkularnego do podania Noty i tę wysłał do Bühlera etc. — z 16 Nov 1792.

Z oryginału bez adresu 24 Octobra 1792. Warszawa

Kanclerz Małachowski —

Ścigam Pana Mego do Grodna, po odjeździe stąd JWWJMści Dobrodzieja nic bardzo ważnego nie nastąpiło. Przyjechali Ożarowski i Pociejowski, najechał, K. Czacki Starosta Nowogrodzki, Konfederaci nie wiedzą y [illegible] pragną, osoby wyznaczone do examinowania Magistratur. Z Pałacu Błękitnego wzbudzają że Wiedeń obrażony nową Alliancyą Rossyi z Berlinem, łączy się sekretnie z Anglią y [illegible] [illegible] [illegible] aby ona nie podległa [illegible] Moskwie, — Francyi [illegible] Warszawa spodziewają się, że w Stambule nowe się ukażą. [illegible] [illegible] w Warszawie bawiący nowinami i adiutanci o [illegible] Księcia Brunświckiego chodzą naoczni —

Mówią że wapno rzucane wilgotnie operowało, wiele y że choroby między wojskiem Pruskim wielką zrobiły szkodę. W tych czasach ma być na Sessyi w Grodnie materya traktowana Assessoryi Koronney. — Ja upraszam aby Pan chciał kommunikować się aby wzorem rezolucyi daney dla Assessoryi Litewskiey, d. 23. 7bris w Brześciu —

w przepisach Generalnych Kanclerzowi Wielkiemu Koronnemu być polecono — Oświadczy Miastom Koronnym iżby one w sprawach między Obywatelami Prawu Miejskiemu podległych, według praw samych mianowicie ordynacyi z 1764 Roku Sprawiedliwość oddawali bez zwierzchstwa, tylko appellacyjne do sądów Assessorskich &c. &c. JPan Woyna Poseł w Wiedniu, a Xiążę Jabłonowski Poseł w Berlinie po odebraniu rozkazu stawienia się w Warszawie na owe sprawy, z których dostatku exkuzę dają słabości — Się to ziszle. Na kartce osobnym przyłą=czam osobną Konotatę do proponowania na osoby za Assessorów do Assessoryi Koronney — Raczy Pan Kochany sugerowane projekta te sobie Marszałkowi do wyboru. JW. Chołoniewski zawszy przyjaciel Litewskiego Mar=szałka Konfederacyi człowiek uczciwy — Xiążę Sanguszko Strażnik Wielki Koronny ma swoje rzeczy &c. &c.

Descorches, iaki był posłem od Francyi, nie uznając Konfederacyi za Rzeczpospolitą ten w kopii przesyłam JW. Marszałkowi. Zapisany był w Warszawie lecz go z drogi naieżdżał z za poznania &c.

J. Małachowski —

24. 8bris 1792
Warszawa.

z Oryginału [illegible] pisany
bez Adresu

22 Octobris 1792.
Warszawa

Generał Małachowski etc.

Nadarzoną okazyą, [illegible] się [illegible] memu oto przez JP. Pana Czarnowskiego jadącego Kuryerem do Petersburga. — Tu głowy jeszcze zapalone, pounoszą się nadziejami obrotów Woysk Francuzkich. JMć Blanc powiada że ma listy zaświadczające o zawartey Konwencyi Króla Pruskiego z Francuzami których uznaje za Rzeczpospolitę. — List Generała Dumouriez pisany do Króla Pruskiego jest nieznany. — Jest w Gazecie u Bas Rhin. Chce poważać Króla Pruskiego z domem Austryackim. Jutro tu na noc spodziewam się JW Marszałka naszey Konfederacyi; ma stancyą najętą w Pałacu Rzeczypospolitey, gdzie stał podczas Seymu Xiążę Sapieha. — Ma tu bawić dni 6 ut dicitur. —

O przyjeździe teraz Gazeta Warszawska wspomniała. Mówią o różnych wyrzeczeniach na teatrach na dziś żyjącą Konfederacyą. — Koniecznie twierdzą że Descorches jakieś pismo podał nawet do Obyw. Poznańskich, i tego Młodziaka który zapisywał akt Sekta, [illegible] z sobą do Paryża ofiarowawszy mu 2,000 czerwonych złotych — Zapomogi ubogiego

1792.

Pan Miaskowski młody . . . . . . Galicyi. Pisał miał Descorches po przyjaciela tu, że pojedzie wprost od Lipska na Genewe — w Marsylij y tam czekać będzie dyspozycyi z Paryża — ... że może wyjedzie do Włoch albo do Stambułu.

Oczekuje dobry Sługa wiadomości czyli list doszedł przez pocztę . . .

. Małachowski

31=8bra 1792

Wyciąg z Listu

Suminskiego do Psi = Skarbu ... Koszałkowskiego

—— Żąda uwolnienia wiosek od uciążliwego " Kwaterunku . . . — pisał iuż w tym celu do " Generała Kochowskiego — bo prowincya " zbyt wszystkiem przeciążona . . . —

31o Octobris 1792.
Warszawa

Z Oryginału Kopia
bez Adressu —

Jenerałz Małachowski —

Oczekujemy doniesienia o zaszłych czyn-
nościach ich w Grodnie — Jak o czynach Konfederacyi
wierszopis [illegible] został w Drukarni Z.
[illegible] z Wiedniowy przysyłam, exemplarz ten od Wiednia
do Warszawy nadesłany niżej — Należy choć prozą
ale Panom Konwinkującemi pismami aby Publicz-
ność pomału innych nabierała myśli. W Niedziele
tylko u pana [illegible] tym Przykrom zaczepka u [illegible]
[illegible] gonił Magnata za to że mu narzucał złe
ruble [illegible] — z tąd się zrobił Tumult, że owieście
[illegible] rzucili [illegible] Pułkownika Moszeń-
skiego — Chcieli mieć sobie dwóch Moskali oddanych
Przeciw officera Warty Pierwszy Major
Żeromski i z ośmiu Żołnierzami to uspokoił.
Hangata Jenerała [illegible] który [illegible] Pułkow-
-nika [illegible] z Kozaka, Officera skatowali.
Jest tu Francuz, uważający się Dauphin z
mownemi Rzeczami — przedaje ses cocardes Nationales.
Nie przestajemy wszyscy głowami Kłócić aby Jurysdyk-
=cya

Kwartalnym była kwarta — ale ten się trzyma ad literam, co mu, że Pusza wskaza, y tę nie exkuze — Ale w czem ich trudzy y przytym się obziera na Króla. Eh! Eh! Bij zabij tu na Konfederacyą, na Generalność że roku o ochotę przestrogi —
JMKrólowi Pruskiemu traktatem świeżym jest upadniona Wielkopolska, a z tej racyi że Województwo Bracławskie w zamiarze połączenia do Kijowa do nowych Ekwizycyi Cesarstwa Moskiewskiem. Chociaż się b: 25: mówiono to jednak jest niecz- nyfna że Prusacy wzięli y z Verdun Stena Luxemburga u Cesarzy. Tam figurować nie śmieli — że u nich w Brabancyi Duchy buntow- nicze się odznaczają — Są tu domniemania że Ignacy Potocki z Panem Deboli wyjechał do Lipska etc. a inszy mówią, że aż do Marsylii a w Marsylii JMP Descorches spodziewa się do siebie nowych instrukcyi — Tak zrobili z złożeniem się z ... Gronu Poznańskiego przez Pana Descorches Posła francuskiego, manifesta to non verificatur etc. porwali się Pan znowu prosić, żeby chciał y ... list kazał drukować, y tu mnie go w exemplarzach przysłał! Ja za okazyą przyszłe 12 # nate. Ma swoje dobre Szwaczki ten list
Ś.i. ... nowski Kanclerz Koronny —

z Gazety Warszawskiej 20/31 Octobre 1792.

z Grodna

Nota Barona Büllera do Generalności Konfederacyi Targowickiej — —.

[illegible] według [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tego [illegible] [illegible] [illegible] była [illegible] [illegible] [illegible] na utrzymanie [illegible] Moskiewskich [illegible]

Copie

Le soussigné Conseiller d'État actuel de Sa Majesté Impériale de toutes les Russies, ayant reçu de la part de Son Excellence Monsieur le Général en Chef Kachowski la dislocation des troupes Impériales en Pologne et en Lithuanie, a l'honneur de communiquer ci-après aux Illustres États Confédérés des deux Nations, le tableau de cette dislocation, qui indique en même temps la quantité des provisions de bouche et de fourrage nécessaires dans les différens arrondissemens, et les États verront par le dénombrement des cheminées combien chaque maison des Palatinats respectifs aura à contribuer en farine, gruau, avoine et foin. -

Il sera essentiel que les deux Confédérations Générales donnent au plutôt des ordres précis à Messieurs les Maréchaux des différents Palatinats, afin qu'ils prennent sans délai les meilleures mesures à pourvoir pendant deux mois à l'approvisionnement déterminé des troupes, et qu'à chaque Régiment et Bataillon on assigne un Commissaire chargé à répartir dans son district la quantité nécessaire de vivres et de fourrages et de la livrer aux régimens et bataillons respectifs. Quant au payement des susdites livraisons le Commandant Général des troupes Impériales est prêt à le faire d'après le prix dont il conviendra avec la Confédération Générale et les sommes pourront être touchées soit à Varsovie, soit dans tel endroit que la Confédération Générale trouvera les plus commodes.

Il s'agit Illustres États Confédérés de pourvoir à l'approvisionnement et aux besoins des troupes de la Souveraine Amie et Alliée, par le puissant et généreux secours de laquelle la liberté de la très ancienne République de Pologne vient d'être reconquise, il n'y a pas à douter que la Confédération des deux Nations réunies ne s'occupe avec autant de satisfaction que d'empressement de l'arrangement d'un objet aussi important.

Fait à Grodno $\frac{20}{31}$ 7bre. Signé Le Baron de Büchler.

Kor. n. 14. Warszawa 3. 9bris 1792.

Kanclerz Małachowski etc.

Z ostatniej expedycyi ninie Kuryera jadącego tędy pisano
list ten — wszystko wszystko dziwnemi zapadaj
głowy — Muszę się zgodzić z tem Pismem który jak
znam Marszałka Mniszka tłoren się boi wszystkiego
mniemaję swoich, tak radze y ostrzegam aby ...
... pomocy co w Księstwie Polskim pozostaje.
Niechay Kuczyński Marszałek y Czarowski
likwiduje się jego przyjaciele, niechay jurysdykcya
Cywilna y Wojskowa zniesione — J. Bułhakow pisał
o Büllera aby to intymował Potockiemu Marszał-
kowi — Pan to powtórz, bo tam niebezpieczni. Niema
żartów — podkładaję projekt do myśli — jest on nie
jasny — bo spiesznie pisany — Myśl aby tym trzeciom
osobom wolno było na expensa Szpiegów takoż
potrzebnych szkalować — w Kommissyi Skarbowej
ludzi poczciwych do wychodzenia przyciągnąć. —
Dodaję y to że Regiment Działyńskiego jest
tu garnizonem, którego szef zapalony jak to wiadomo — Czyliż by nie można Regiment inny sprowadzić
ten zmienić — Pan to pomiarkuje, potrafi słowo
dodać, a tamte wyznać — Moszczyński

3 9bris 1792

Marszałek [illegible] [illegible] tedy wyłącznie we Czwartek. Powiedziano o Liście czytanym na Sessyi Konfederackiey o Imperatorowey — Niechże [illegible] iney napisze nam jak wiele jest z tym prawdy etc. Xiężna Mielnicka urodziła syna [illegible] [illegible]. Xiążę Brunświcki nie chce dłużey komenderować nad Woyskiem przeciw Francuzom — Król Pruski nad swoim komendę chce oddać Generałowi Kalkreutowi [illegible] [illegible] [illegible] — Weyssenhoff [illegible] [illegible] Inflant pojechał do Paryża, chce być przyznany za Rodaka i siedzieć w Konwencyi — [illegible] będą tamże. Małachowski [illegible] [illegible] Marszałka [illegible] tym, iż on może się służyć [illegible] y pojedzie do Wenecyi [illegible] wyjechał z Wiednia

Dixi —

Z Oryginału bez adresu   4 9bris 1792.

Kanclerz Małachowski etc.

Przez jadącego do Rzymu naówczas Kilka (?) Jmć Pisarza Wojsk. nadsyłam się — Tu u nas nie ustaje fervor lubo z formy wszystkie Rossyiskiego porządku pilności — Referuię się do listu wczorayszego przez Kuryera Mokronowskiego pisanego — Oczekuię exemplarzów, nie wiem czy Pan odebrał pismo, List etc niech Pan go przeyrzy y każe tam drukować za expens swoie — Wszystkich tu od Wiednia przyszły paszkwile — Nadesłane się od Pułku Szekelmiczowskiego (?) Księżnie Jabłonowskiey — Między niemi iest dotąd którego za gardło dusi Moskal, a dotąd woła „Wiwat wolność". Są także Rozerszycy (?), Batalii Zieleńieckiey — Król wielce zmartwił oryginał który przyszedł do Gwardyi Litewskiey, który wymaszerowała do Litwy — Wielkie to uczyni... lecz nie będzie długo y za kilka zapomni o tym.

Król chce dać Regiment Gwardyi pieszey Koronney Panu Guzeńskiemu (?) y już stempel tam przez ręce Ks. Czarowskiego — Mam sobie Kopię nadesłaną Uniwersału, w którym Za.. a Konfederacya aby jej były nadesłane myśli pod adressem do Marszałków Konfederacyi.

Ja powtarzam że urządzenie edukacyi dla młodzi jest obiektem wielkim — Zepsucie Edukacyi pomału zwątliło sposób myślenia Staropolskiego — Dokazały skutki jak daleko to zaszło — Niemasz poszanowania dla żadney

4. 9bris 1792.

zwierzchności — Mam doniesienie że już Rys[illegible] pierwszy wszystkiego Rządu Polskiego stanął w Petersburgu i tam się temi zatrudnię sprawami. Cięższe że nie to, co mu Szczęsny w listach swoich był pomieszał jak groch z kapustą. — Myśl aby nie rozdawano orderu S. Stanisława póki się nie zejdzie liczba do pierwotnej kwoty. Liczba Kawalerów jest nieznacznie uwłaczająca a to z przyczyny nader zagęszczonego rozdawania —

Jest prawdziwie, rzecz do wiary podobna uwiadomienie że dwaj Polacy od Lipska są wyprawieni za insynuacyą Pa Desforges de Paryża, iż ci mają być przyjmowani w Konwencyi Narodowej jako delegowani od Polskiego Narodu jeszcze żyjącego —

Przy liście ostatnim przesłałem ekstrakt tłumaczony z gazet Niemieckich, teraz w Oryginale Gazettę inkluduję która opisuje progressa Wojska Francuzkiego w Niemczech. Dixi

1792.

Deklaracya Ankwicza
podana Generalności Targowickiey.

Kto chce mieć dobry porządek, tego wymaga y moc Prawa Krajowego, aby gdzie zagadnoś stała się nie skutecznym środkiem na wyprowadzenie obłąkanych w karb rozumnego postępowania, tam aby surowość prawa skarzącą przestępstwa, stała się razem z legalnego wsparciem; w położeniach chociaż winnych ... Braci naszych, ale obraz Oyczyzny cierpiącej z ich przyczyny, jest i obo-wiązkiem ... ta czułego serca obywatelstwa, tym więcey tłumić musi wszelkie względy, która ... innym czasie jest ney milszym względem współobywatelskim obowiązkiem. Ja go wypełniam wśród naygorętszego żalu, bom się wyrzekł względów na Osoby, przychylny dbać o samo tylko dobro Oyczyzny. Wypełniam tu powinność stawiąc uczynienie Deklaracyi swojey Nay-jaśnieyszey Konfederacyi Targowickiey Generalności oraz złożenie specyfikacyi osób, które zasłony od ... Szczęśliwego, nie poczynili, ...

– wyrok iż stosownie do poprzedniey zasady
rewolucyi, rygor rozciągniony na nie wskaz-
-nych być powinien, i gdy nie wyjdzie. [illegible] ta
już Zwycięzcy Oręża Narodu, wspomnieć się
również o wydaniu Akt y Ministeryów
wroga w prawie z roku 1775 wyjazdu, tych
które nieprawnie rozdane, nie tylko się uchylą
[illegible], ale mieniem y skarbem przewróco-
-nego Kraju, który podnieść y ożywić.
Wszyscy wiemy, co wszystkiego obiecaliśmy ...

Wyciąg z listu

6 Novembra 1792 z Grodna.

Barona Bühlera do Ożarowskiego etc

Bühler zaręcza Ożarowskiego „jako tego
„przywiązanie do Rossyjskiego systematu tak
„wielce znane jest w Petersburgu, że i jego naj
„pewniej oddawca tej wierności po nim odwdzięczy.
etc.

6 9bris 1792.

Wyciąg z listu bez adresu

Pułkownika Kirkor

uczuła się, że znalazł ludzi Moskiewskich roz
kwaterowanych w tych dobrach gdzie są wyznaczone na
zimowe konsystencje przymaszerowane, ponieważ
Moskale ustąpić nie chcą miejsca, prosi aby im
wyznaczono jakie miejsca, nie ogłodzone przez
nich na kwatery etc.

309.

4 Novembre 1792
fait à Péra de Constantinople

Remis à [illegible]

A Son Excellence le Reys Effendi de la Sublime Porte Ottomane

Le soussigné venant de recevoir les Ordres de la Sérénissime Confédération des deux Nations de faire connoître à la Sublime Porte Ottomane les sentimens constants d'Amitié et de bon voisinage des États de la République envers elle, croit ne pouvoir mieux s'acquitter de ses ordres qu'en communiquant à l'Illustre Ministère la ci-jointe Traduction de l'Acte émané à cet effet de la part de la Sérénissime Confédération. —

Le soussigné ayant en même tems reçu le rappel de sa résidence auprès de la Sublime Porte a l'honneur d'en informer l'Illustre ministère en le priant de vouloir bien agréer l'hommage de sa reconnoissante gratitude pour les bontés et la confiance dont Il l'a bien voulu honorer pendant tout le cours de sa résidence auprès de la Con—

Fait à Péra de Constantinople
4 Novembre 1792

Signé Chrzanowski

1792.

Chrzanowski joignit à sa Note du 4 Décembre 17[92] comme annexe, une Copie de l'Acte de la Confédération. Dans cet Acte la Confédération traduit la Diète de 1788, et la Constitution du 3 de Mai de [...]uction. Cet Acte est signé par Szczęsny Potocki comme grand Maréchal de la Couronne et par le Prince Chancelier Alexandre Sapieha comme grand Maréchal de la Lithuanie et datté de Brześć en Lithuanie le 21. Septembre 1792.

Wyciąg

z Kopii pisania przesłanego przez Chrzanowskiego Reys Effendiemu d. 8 Novembre 1792 r. [...] Mu donosi, że Konfederacya Targowicka usunęła go z miejsca przez niego zajmowanego w [...] Ambassady Polskiej w Stambule i wyznaczono na jego miejsce Franciszka Chabert ~~mianując~~ .

A Son Excellence le Reys Effendi
de la Sublime Porte Ottomane.

Le Soussigné [illegible] après le
[illegible] rappel de
cette Résidence [illegible] en Conséquence
[illegible] de sa
Patrie [illegible] jusqu'aux
[illegible] Sérénissime Confédération
Mr François Chabert Interprète au Service
de la République [illegible] en attendant
soin des Affaires et des Nationaux de Pologne
et pour être en même temps l'organe auprès
de l'Illustre Ministère [illegible] ce qui pourra
les concerner et exiger [illegible] à la
Sublime Porte. — [illegible]
a l'honneur de recommander le susdit Mr
François Chabert à la bienveillance de l'Illustre
Ministère, et le prie de vouloir bien recueillir
[illegible]
[illegible] qui
[illegible] l'Empire Ottoman, [illegible]
-ment aux sacrées capitulations qui subsistent

[illegible] 1892 — [illegible]

[illegible]

Fait à [illegible] Constantinople
le [illegible] Décembre 1892

[illegible]

C[illegible]

Z Oryginału Wyciąg

14 Novembre 1792.
Constantynopol

Le Résident de la République Chrzanowski
à l'Evêque Kossakowski

Il annonce à l'Evêque, qu'il a rempli
„ses ordres, qu'il a annoncé officiellement à la
„Confédération de Targowica qu'il venait de résigner
„sa place de Résident à Constantinople mais puisque
„ce délai par la privé de tout moyens d'existence
„avec sa famille, il prie l'Evêque de payer ses dettes
„et de lui procurer une place de Résident en Italie
„vers laquelle par les connaissances qu'il a acquises
„en détail il pourrait être utile à l'extension
„du commerce Méridional de la Pologne surtout
„depuis que l'acquisition du Territoire d'Oczakoff
„et de la rive gauche du Dniestr par la Russie
„ouvre maintenant, dit-il, tous les débouchés qui
„forment le terme ad quo pour notre commerce
„par la Mer Noire, et les ports de la Mer Médi-
„terranée forment nécessairement pour nous
„le terme ad quem d'après le plan détaillé
„dans le mémoire que j'ai eu l'honneur de vous

[illegible]

[illegible]

[illegible] Constantinople

le [illegible] Décembre [illegible]

[illegible]

z [illegible]

12. 9bre 1792.
z Grodna

[illegible] Hetmana
[illegible]

Gdy [illegible] które tu przechodzą nie utrzymują się, y z tey przyczyny [illegible] Pytanie Moje przychodzi, nie wiem jeżeli list moy [illegible] już [illegible] o miejscu [illegible].

Byłem w [illegible] dla dwóch przyczyn w czasie wolnym od Naszych Sessyi, dla [illegible] się z Ministrem Butha [illegible] intryga tameczna usiłowała zniechęcić z Konfederacyą y osobami [illegible] Oraz dla [illegible] z Generałem [illegible] względem Skarg Obywatelów na [illegible] z pierwszym [illegible] wytłumaczył rzecz zupełnie y [illegible] jego przekonaniem, jako nigdy nie będzie y [illegible] Konfederacyi który by nie [illegible] protegujące, tez Konfederacyi; [illegible] Generała [illegible] chociaż [illegible] grzeczne oświadczenie, jednak Skargi Obywatelskie ze wszystkich Kontraktów nie [illegible], y Konfederacya [illegible] znowu do tego Generała [illegible] od siebie [illegible] Zaradzenia, ażeby te wszystkie Skargi nie ściągały niechęci [illegible] Nayjaśnieyszey [illegible] jakoteż do Konfederacyi, która nie [illegible] od tego wszystkiego co kolwiek [illegible] Żołnierza Moskiewskiego pochodzi. Wszystkie zaś skargi zasadzają się na tym że Obywatele, Żołnierzy na Konsystencyi będących, karmić są obowiązani, a mimo to wszystko Magazyny znaczne [illegible] muszą, za które dotąd nic y

12 Novem. 1792.

nikomu nie jest zapłacona od czasu wejścia Wojsk Moskiewskich w Kray tutey; że w Miastach y Miasteczkach, zajmując obszerne Domy tylko drzewa na opał potrzebują; że Dyzlokacya Woyska stąd nie będzie zmiana, zależy od szczególnych Komendantów, którzy z miejsca na miejsce przychodząc, żywić się przez oprow. magazynow, te tym podobne przyczyny, nieczętni pomnażają exagieracyą, dla oczernienia y obwinienia innych.

W ciemney Warszawie znalazłem źródło do rewolucyi, umiejętnie utrzymanego. Obchodząc ... do Bractwa, które w nowinach francuskich stała się coraz głośniejszemi, grożącemi tak iłeca że Generał Kochowski był obligowany z ... garnizon w Mieście Warszawie po wypadkach zaszłych w ... gdzie mieszkanie zgromadzeni Oficerowie cały Garnizon Rossyjski w czwartek ... y do związanych trzymali. Wojska musi nastąpić ostrożność.

Intryga tak ścięła potrafią rzecz ... że się z niej ... Konstytucyi rewolucyi więcey oświadczają u ... o Wojsk ... nad tych którzy byli y są w duchu rewolucyi Rewolucyi. Względem zaś ... Decyzyi dać nie umiem. Zdaje Mi się jednak że

nie dla tego usuwamy żeby się z nami targowano, a dla tego pokazujemy wszystkiemu, że nikt z nami targować się niechce, rozumiejąc jednak, że system ten zmienić się raz może na zawsze być odmieniony. — Wołaja tym na niezgodność ... y wielką ... , lecz wołając dla tego, ażeby uważać mogli czynności y ... wszelkość z, bez nich, nikt y nic złego niemoże.

Co jest ... ... Wiliam z tego com się uważyć ... Trzeba ... to miejsce pierwszy ... y jestem ... od każdey Ich roboty, niech najlepszą ... y chęć dobrze czynienia. ... już ... rzeczami poglądaiąc te na wszystkie ... się ... jak intryga żadna do Ich ... nie znajduje przystępu, rozumiem że oprocz dobrego składu y wyboru osob, ... pomogą do Harmonij miejsce w którym znajdujemy się a z którego wszelkiemy ... ... nas usiłują. — Jedyna jest rzecz ... co ... może nam wyrzucona że jeszcze nie poczynamy odważnych robot, a poczynać nie odważemy się do póty, do póki nam wyraźnie niepozwolą, niezalecą y nie pobudzą, niechcąc w żadnym kroku poczynać bez znoszenia się. — ... Pan ... ... Potocki niektóre uwagi względem przykłey

12º 9bra 1792.

Reformy tycha nam ie opowiedzi, których jest nieuchronna potrzeba: rozdział Formy trzech Prowincyi y porównanie w nich wszystkich prerogatyw, Urzędów, Sądów, y Komissyi, z takowego prawa Exekucyi zależy przypadkiem Sejmu, Posłowie y ukrzątacya rozrządzeń Generalnych bez czego nie można obiecywać sobie dogodnego Układu w Sejmie do ukończenia dzieła Konfederacyi.

Druga ważna jest rzecz równie, w przyszłości do Sejmu, to rozumieć o urzędach skazanych nie w tey formie jaka była 1775 y przepisanym gdy Sejmu przez tego wszystkie Ustawy są ponowione,

Wszystkie te prze Prawa są martwe, bez całych Urzędników, a Urzędnicy stają to ci którzy naylepszym Prawom dla Justycyi lepiey przeciwni, więc ta okoliczność nie jest małey wagi. W reszcie Czytałem dość do napisania y poprawy całego dzieła, które y się powie wyraźnie. 1mo: to rozumieć o Tronie 2do: o Rządzie Republikańskim — 3tio: o władzy Ministrów — Z tych punktów poznanie Systematu dawne Prawa y Cardinalny Stan Rzeczy, ostatecznie staną się Regułą do Dzieła. Jeszcze raz zalecenia ośmielenia y pobudzenia w Czemieniu potrzeba a w dwóch wyżej wyrażonych Punktach potrzeby.

pisma w najściślejszym związku przyjaźni
z Panem Potockim y Panem Sapiehą, mam
ich zdanie, iż mam przyjaciół nieodstępnych, których
szukam y których intrygi odkrycie; mam
nie mniey pragnienie usłużenia Oyczyźnie
y szczęście zakładam na ścisłym związku z
Rossyą, mojego y Domu mojego na łaskawey Wielkiey
Monarchini. Przez rozum więc, cnotę, interess
własny y wdzięczność nie można domyśleć żebym
inaczey Mnie nie podległ zasłużyć się Wielkiey, y żebym
w czym którey uchybił, przypominam że zupełnie na
wolność moię Celibatu, odegram na pewney
radzie, pracuję y wiecowie sięgi, rzetelne y nieod-
mienne, miało o tem WMPan rzeczy może
sumieniem y charakterem — wręczam ten list na ręce
JPana Barona Biller którego tu wszyscy y kochają y
szanują, nie rozszerzam się z nowinami które z Gazet
tylko odbieramy, o zdrowiu wszystkich krewnych
y przyjaciół mam miłe uwiadomienie o WMPanu
wiedzie co, wszyscy są uteschnieni —

Xiążę Biskup Wileński mieszkaiący z nami
Pan Marszałek Potocki wyjechał wczoray do Białego
... na spotkanie Żony przyjeżdżającey z trzema

392.

Córkami, która dziś albo jutro tu stanie.
Pani Hetmanowa Ogińska z całym domem
w tych dniach tu będzie na zimową rezydencyę.
Zgromadzenie coraz większe odbiera już nadzieję
sprowadzenia nas do Warszawy, a za tym może już y
zgubiły ustaną. Zdrowie mnie dosyć służy, więcej
go mam jak pieniędzy w Worku y z niego więcej jestem
kontent bo wiem, że zostawieni nie będziemy przy
wielkiey Protekcyi na usługę żyjących, wszakże
proszę WaszMości Pana szanuy Swoje zdrowie
Kochay mnie tak szczerze jak jestem y znak to
WaszMości Pana wzajemnym do ciebie Bratem

Biskup Inflant.
Kossakowski

[illegible] za aktu Własnowręcznego 1792.

[illegible] do Biskupa [illegible]

[illegible] o [illegible] generała
[illegible] żeby [illegible]
[illegible] Kanclerza Sapiehę
[illegible] Mówi dalej o organizacyi Wojska Polskiego
[illegible] Żali się o zaległości żurbowej [illegible]
[illegible] Uniwersału Konfederacyi
nim będzie wydany etc. etc.

Kopia listu bez adressu

dnia 14 Novembra 1792.
z Warszawy

Chevalier de Belcourt —

uskarża się że z nim niegodziwie postępowano, y woła o sprawiedliwość etc etc.

16/5 9bra 1792.
Petersburg.

Kopia listu

Kasztelana Trockiego Brata
do Biskupa Inflant Kossakowskiego

unosi się nad uprzejmym przyjęciem Ambassady Polskiey przez Imperatorową, że ani Cobenzel ani Ambassador Angielski równych honorów nie [illegible], a w tym tygodniu u samey Monarchini w Ermitażu grana była komedya La partie de chasse d'Henri IV. in gratiam Ambassady Polskiey — Naród Polski powinien czuć honor jaki jego reprezentantom został oświadczony etc etc.

wyciąg z listu bez adresu — 19 9bris 1792 z Zelwy.

Pułkownik Werksen ...

żali się że pomimo obietnicy Jen.a Ferzena

że Wojska [illegible] cofną się za Niemen

rozstasowane zostały po wsiach około

Dereczyna — ...

Z oryginału przepisany list — d. 16 9bra 1792. w Szawlach

[illegible] do Hetmana Kossakowskiego

Jaśnie Wielmożny Panie y Dobrodzieju

Nie mam sposobu już wyżywienia Kommendy moiey, gdyż wszystko Rossyanie nieskończenie z Majątków tych które mi są Biletem Konfederacyi Generalney przeznaczone za Biletami ustronnych Jurysdykcyi wybiera, wszelki zaś też nie dostarczony przewożony prowiant do Magazyn dla Rossyjskich wstrzymać musiałem ponieważ niezmierne majątki [illegible] Księstwa Żmudzkiego y Powiatu Kowieńskiego [illegible] dla nich, mnie zaś nayzmnieysze y szczupłe mieszkania [illegible] w nay[illegible] względach JWWPana Dobrodzieja ufam że nieszczęśliwość ta moja zastrzeżona zostanie, bez ktorey ani ludzi ani koni utrzymać nie potrafię.

Jestem z nayglębszym uszanowaniem JWWPana Dobrodzieja nayniższym Sługą.

Mikołay [illegible]

Wyciąg z [illegible] 21 9bra 1792
z Grodna.

Szczęsny Potocki, Miączyńskiemu

Donosi jako odebrał od Miączyńskiego list [illegible] przyłączony do tegoż Szczęsnego [illegible] Generalnej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

21 9bris 1792.
Warszawa

Wyciąg z listu

Biskupa Rybińskiego do Bis. Kossakowskiego ...... piszę, w celu usunięcia uciążliwości której Duchowieństwo doznaje z przyczyny szczególnych rozrządzeń, Konfederacyi Wojewódzkich tyczących się dostawy furażu dla koni, mąk i kaszy dla żywienia Żołnierzy Rossyjskich etc.

Wyciąg z listu. 21 9bris 1792.

Księcia Woronieckiego do Biskupa Kossakowskiego etc.
.. Żąda od Biskupa pomocy w uzyskaniu Generalnego Instygatorstwa wakującego po [illegible] y ofiaruje do łaski Biskupa. Przystawszy do otrzymania Patentu zaraz za zrobiony interes zapłacić Mu 3,000 czerwonych Złotych etc.

Kopia z Kopij sprowadzonej dla Ambasady Moskiewskiey —

Copie d'une lettre de Son Excellence et de Son Celle de Messieurs les Maréchaux de Confédération générale et aux Nations écrite de Grodno au Roi le 19 9bre 1792 —

La Confédération générale des deux Nations, toujours fidèle à ses principes ayant pour but le rétablissement de la République ébranlée par une secte révolutionnaire qui tendait à la changer en Monarchie, rend le repos aux Citoyens et à la Nation, le pouvoir et les droits, qu'une conduite criminelle et imprudente a vu infailliblement attirer sur le pays; Elle est toujours constamment déterminée à témoigner à Votre Majesté son respect et son sincère attachement pour Elle comme pour le Chef couronné d'une Nation souveraine et indépendante —

Dans cette vue Elle nous a chargé, Nous Maréchaux des deux Nations, de notifier à Votre Majesté la décision qu'Elle a prise de faire sortir de la Capitale, le Régiment des Gardes de Lithuanie et celui d'Infanterie Dzialynski.

17. 9bre 1792.

Le but que l'on a eu dans cette détermination sera surement agréable au coeur sensible de Votre Majesté, soulager la Ville de Varsovie du logement des soldats et le service du Gouvernement obligé de ménager les Habitans du Pays.

Satisfaire aux vues que mérite l'intérêt public ne sera pas moins agréable à Votre Majesté quand Elle se ressouviendra que la Confédération générale des Deux Nations fait tout avec une lenteur réfléchie pour rassurer les fondemens de cette République où Votre Majesté a pris naissance, et pour raffermir cette liberté à laquelle Votre Majesté doit la Couronne.

La Confédération Générale des Deux Nations ne doute même pas que Votre Majesté ayant considéré que la Révolution du 3 de Mai par une ruse criminelle ayant renversé toutes les loix de la République et de notre liberté et l'ayant amené à la servitude et à l'anarchie a imposé par là même aux vrais Républicains le devoir le plus pressant d'écarter et d'ôter à la postérité tous les moyens, qui ont servi dans

17 7bre 1891.

Ce jour je declare contre la République et Constitution, et je espère que non seulement vous ne vous opposerez pas à ces reformes en faveur de la patrie commune, ou vous etes né au sein de la liberté, mais même que vous vous connaissez toutes les peines dependantes de [illegible] toutes les [illegible] [illegible] une République, libre bien [illegible] car c'est la seule ambition permise à un Roi qui est non pas le Maître mais seulement le premier fonctionnaire de la Nation.

(Sa [illegible] [illegible] Majesté ..

[illegible].

Ezen Lisst beszélnyen kyt poliszhiem [illegible] [illegible] [illegible]

Wyciąg z listu [illegible] 1792.
Warszawa

Buchholtza [illegible]

Był tu list pisany z [illegible] i [illegible] oraz Bank Berlinski [illegible] z [illegible] Kitowskiem [illegible] 166 [illegible] czerwonych złotych etc.

Wyciąg z listu 1792.

[illegible] Meisnera do Miączynskiego -

(in Meisner nakazał [illegible] komissyi [illegible])
iaie sprawę Miączynskiem o obronie funduszów jego pozostałych w upadłych Bankach etc, i Szultza

N. 1.

z oryginału (?) ... listu — 1 Xbris 1792 Warszawa —

... Moszyńskiego etc.

Jaśnie Wielmożny Mości Dobrodzieju

Będzie mi wielką o przyjaźni y łasce JWMci Dobrodzieja dawnie, móc zaadresować do niego ... w interesie wszystkich niektórych od ... przyjaciół, ażebyś JWMć Dobrodziej ... będąc w stanie ... demonstracyą uczynić, by sprawiedliwość onym uczyniona była.

Z ... w naszej tyże ... powinien był ... aby moje Nebelniki ... nie ... był z onym ... ten pobór ... czwarty płacić, teraz gdy ... przyjęty do inney postaci ... i przyłączone do wypłacenia ... gdy ... Cyrkułem uczyniona felga, że Cyrkułom ... systemu ... z ... kasa wyłączona by była — ... tego ... przyjęcia w ... komissyi ... onego niesłuszney impozycyi. ... naszey roboty, ... Interessom ... gdzie ... tak też gdzie ... która w ... ostateczności ... Obywatelów ... nie ... czynności ... Malowania ... które acz ... że Artysta miał coś w czach że wszystko co nam się w Murach ... widzi, to jemu się czerwono widziało i tak swoje malowanie ... to też y ... wcale inne widziano y ... jak w istocie swojej ... widziały ... między niemi Mężowie, bo y osoby Kommissyi Edukacyjney, mu... nie ... Cyrkułu, bo by sobie przypomnieli. wierz

O formosa Puer nimium ne crede colori Alba
ligustra cadunt [illegible]
oddany do Cenzury Najjaśniejszey Konfederacyi tylko
[illegible] pewnie nie wiem kiedy dla zbliżających się bardzo
silnych interessów Kontraktowych, gdzie y mam niektóre
zlecenia od Najjaśniejszey Rzeczypospolitey, dla której przypo-
=minam teraz JWMMci Dobrodzieiowi [illegible] memoryał, a zatym [illegible] proszę aby JWMPan
Dobrodziej raczył wstawić w Kommissyi [illegible].

Sukcessa francuzkie coraz się lepsze [illegible] nie
mało zatrudniają Monarchów Europeyskich, a [illegible]
porzucone od Szwecyi tak między powszechnym
ludźmy jako y między Monarchami przy tychże sukcessach
francuzkich y niespodziewanym bardzo wielkich dwojga
Rossyiskiego, [illegible] nie tylko fermentować
ale y po województwach [illegible] narzekania,
chęci y nadzieje jakowychciś odmian [illegible]. Niech
się Panowie nad tym zastanowią, pomyślą y przystąpią
ile możności [illegible] robotom, żeby się [illegible] już
robotę zrobioną [illegible] ustanowić, bo sam JWMPan
Dobrodziej jak głęboko rzeczy zwykłeś brać [illegible]
potrzebę. Mam honor zostać z należytym uszanowa-
=niem Jaśnie Wielmożnego JMMPana Dobrodzieja naj-
niższym Sługą

Moszyński

Z Oryginału wyciąg — 3 Decembra 1792 — z Wilna

Mikołaj Orseni A do Biskupa Kossakowskiego

— Wynurza Biskupowi swoją wdzięczność bo „[illegible] że nie [illegible] się być jednym z licznie „przychylnych których od Obywateli za pośrednictwem Biskupa Kossakowskiego doznaje etc. „i [illegible] odbiera etc.

5 X^bris 1792
Warszawa

Wyciąg z listu

Cenzura do Kossakowskiego Hetmana

… odwołuje się do świadectwa Biskupa y „do Kasztelana Woyny pod względem swego „sposobu myślenia etc.

Dnia [illegible] 1793
3 Decembra

Wyciąg z Noty

[illegible] Dnia [illegible]

... Daje Nota do tego że różne [illegible] pogłoski o wkroczeniu nastąpić mającym Woysk Pruskich do dalszych Ziem. Co nie może [illegible] generalnego [illegible] całość [illegible] przez co [illegible] potrzeba go objaśnić, prosi więc o [illegible] etc.

Wyciąg z Noty [illegible] Generalnej Konfederacyi Obojga Narodów, Panu Bühlerowi z Grodna dnia 21 Grudnia 1793 Roku ...

... oświadczają, że Żołnierz Rossyjski [illegible] bywa na kwaterach, a oprócz tego znayduią się Magazyny prowiantu y furażów pozakładane po Województwach Ziemiach z których Officerowie czerpią żywność dla woyska, więc nowe dostarczenie [illegible] iantu nie jest potrzebne, z tym wszystkim dogadzając żądaniu Pana Bühlera na dwa miesiące zapasów dla Woyska nowe Magazyny będą zaprowadzone etc.

Podpisali tę Notę w Grodnie
Szczęsny Potocki i Alexander Xiążę Sapieha
~~w Grodnie~~ dnia 21 grudnia 1793.

Wyciąg z listu [illegible] — [illegible] 179[illegible]
z [illegible]

[illegible]ckiego ...

Temu atoli niesłuszność skargi przeciw-
nemu wyniesionej jakoby dwa dni Dragona
Rossyjskiego trzymał w Areszcie, a dowodzą
że Commendancy swoi wyżywić nie jest w stanie
bo za Biletami ostrzeżeni wojsko Rossyjskie
wszelki prowiant zabiera samemu tegoż im
przyjmują Majątku całego Księstwa Żmudzkiego
i Powiatu Upitskiego ... odebrane [illegible]
i Jego Komendzie. Wszystkie wynajętemu ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ prowiant przywłaszczają sobie jeszcze etc.

Wyciąg z listu ~~[illegible]~~ 15 Xbris 1792.
z Warszawy —

Xięcia Sułkowskiego Wiel. Kanclerza
do Bisinga Justant Kossakowskiego

— — ... o przyłożenie się do wsparcia Mu przez Kon-
„federacyi Generalności gotowną do życzeń jego rezolucyą,
„z sprawie jego z Bankiem Berlińskim z którym do końca
„trafić nie może, bo nie będąc pewnym sposobem narazić
„się na poważne szkody, i tak jak on pragnie końca
„tak ci zagraniczni kredytorzy i przewłoki Bank Ber-
„liński nie chce pozwolić na sprzedaż części Dóbr Xięcia
„żeby tym sposobem nie mógł zapłacić ... należ-
„żących się Mu ogromnych Kapitałów, i wiecznie
obdłużał Dobra Xięcia etc.

Wyjąg z kopii poświadczonej listu
Generała Benigsona do Gen. Twardowskiego

Pisze Benigsen „że wielki Generał Kreczet[illegible] odpowiedzi nie otrzymał i generał En Chef [illegible] ostatnich nie wydał rozporządzeń względem leżenia zimowego wojsk, razem z Hetmanem Litewskim Kossakowskim trzeba aby się generałowski nie posuwał daley etc. etc.

Uwaga przez zimę z 1792 Roku na 1793 Brygade Pińską zostającą pod commenią Gen. Twardowskiego wyszli na zimowe leże do Boryssowa —

1792.

Prośba etc.

Józefa Bierzyńskiego z wyliczeniem summ wypożyczonych lub gwałtem wydartych od niego przez Konfederatów Targowickich etc.

Na Litwie

Wybory proiektowane miały mieysce w Województwie Połockiem pod laską Marszałka Szpinka

w Powiecie Brasławskim pod Marszałkiem Mikułem Czyżem

w Powiecie Upitskim pod wpływem Maiora Kossakowskiego

w Powiecie Wiłkomierskim ... Woiewody Kossakowskiego

w Powiecie Grodzieńskim [illegible]

w Xięstwie Żmudzkiem Giedgauda y Zabiełły Wielkiego Łowczego

w Województwie Wileńskim, pod Marszałkiem Buchowieckim

w Województwie Trockim pod laską Marszałka Świeckiego —

w Powiecie Starodubowskim pod laską Mar. Zana

w Powiecie Oszmiańskim pod laską Marszałka Chomińskiego —

w Województwie Smoleńskim pod laską Marszałka Szweykowskiego —

w Powiecie Lidzkim pod wpływem Bisk. Massalskiego Biskupa Wileńskiego y laską Marszałka Narbutta

1792.

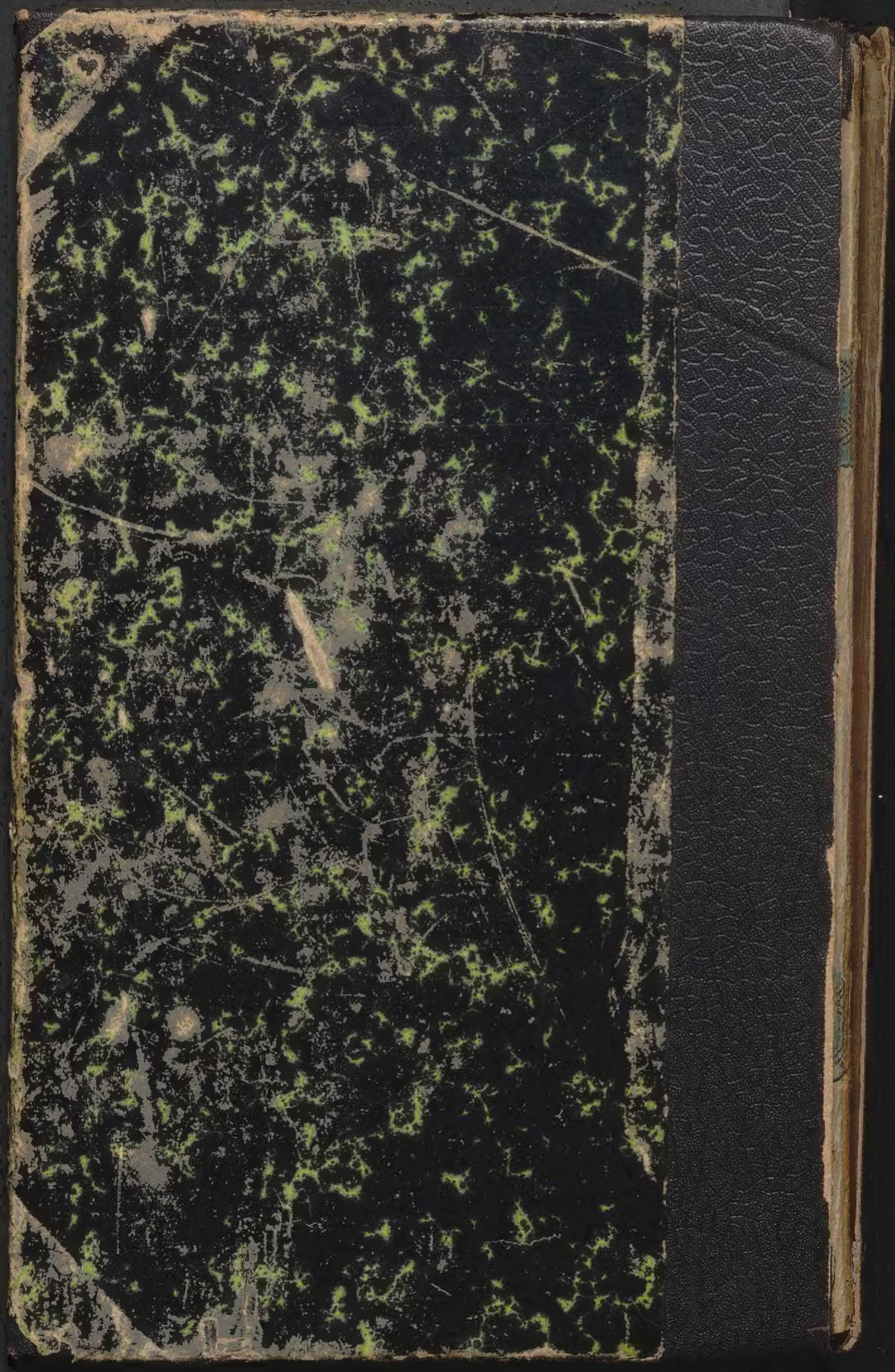
[illegible] Konfederacyi Targowickiej [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] z Xięgi Miasta [illegible] 1792 [illegible] Decem= ~~[illegible]~~ zawierta zaskarżenia niektórych obywateli —— a [illegible] Konfederacyi Generalney Litewskiey, i Xięga miasta Kowna wyjęta przedkłada że [illegible] łamiąc umyślnie ponownie utwierdzi- [illegible] administracye [illegible] i które pisane przez [illegible] [illegible] [illegible],

1792

Wyciąg z Oryginału

Instrukcyi danej [illegible] [illegible] etc [illegible] generalności Konfederacyi Targowickiej.

[illegible] [illegible] z tej ciężaru
„ Monarchii którym obciążona była, ustanowić
„ chce Rząd wolny i niepodległy [illegible]
„ ani związki z [illegible] obcemi, [illegible]
„ nie były, ani spokojność wewnętrzna zburzona
„ ani [illegible] [illegible] naszych [illegible],
„ w tym [illegible] Konfederacya Generalna
„ prace swoje ciągle z współnemi [illegible]
„ [illegible] [illegible] [illegible]

BIBLIOTH. UNIV.
JAGELLONICAE